

MINISTERSTVO ZDRAVOTNÍCTVA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

ŠTÁTNY VZDELÁVACÍ PROGRAM PRE ODBORNÉ VZDELÁVANIE

NA STREDNÝCH ZDRAVOTNÍCKYCH ŠKOLÁCH

ŠTUDIJNÝ ODBOR: PODOLÓG

EXPERIMENTÁLNE OVEROVANIE

Vydalo Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky pod číslom S11246-2020-SZV zo dňa 22. 09. 2020 s účinnosťou od 1. septembra 2020 začínajúc 1. ročníkom.

Názov: ŠTÁTNY VZDELÁVACÍ PROGRAM PRE ODBORNÉ VZDELÁVANIE
NA STREDNÝCH ZDRAVOTNÍCKYCH ŠKOLÁCH
ŠTUDIJNÝ ODBOR: 5349 N (exp.) **PODOLÓG**

Vydalo: Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky

Spracovali: prof. PhDr. Mgr. Monika Jankechová, PhD.; PhDr. Dagmar Komačeková, PhD.; PhDr. Beáta Bugyíková, PhD.; prof. PhDr. Zuzana Slezáková, PhD., MPH; PhDr. Katarína Hrašnová, PhD.; členovia Rady Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky pre tvorbu a hodnotenie štátnych vzdelávacích programov odbornej prípravy vzdelávania pre zdravotnícke študijné odbory na stredných zdravotníckych školách.

Spolupracovali: Ing. Milada Nádašiová; vybraní učitelia stredných zdravotníckych škôl v Slovenskej republike

Vydanie: prvé
Text neprešiel jazykovou úpravou

Účinnosť: od 1. septembra 2020 začínajúc 1. ročníkom

OBSAH

1 ÚVOD DO ŠTÁTNEHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU.....	5
1.1 Funkcia štátneho vzdelávacieho programu	5
1.2 Štruktúra štátneho vzdelávacieho programu	6
2 CIELE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA.....	6
3 ZÁKLADNÉ PODMIENKY NA REALIZÁCIU ŠTÁTNEHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU.....	7
3.1 Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie	7
3.2 Formy praktického vyučovania.....	8
3.3 Spôsob a podmienky priebehu a ukončovania vzdelávania na stredných zdravotníckych školách, vydávanie dokladu o získanom vzdelaní.....	8
3.4 Povinné materiálne-technické a priestorové zabezpečenie	8
3.5 Podmienky na zabezpečenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní	12
3.6 Personálne podmienky	13
3.7 Učebné zdroje	14
3.7.1 Odborná literatúra.....	14
3.7.2 Didaktická technika.....	16
3.7.3 Materiálne výučbové prostriedky.....	16
4 OSOBITOSTI A PODMIENKY VZDELÁVANIA ŽIAKOV SO ŠPECIÁLNYMI VÝCHOVNO - VZDELÁVACÍMI POTREBAMI.....	16
5 CHARAKTERISTIKA ŠTÁTNEHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU ŠTUDIJNÉHO ODBORU PODOLÓG	17
5.1 Popis vzdelávacieho programu	17
5.2 Základné údaje pre pomaturitné kvalifikačné štúdium, stupeň: úplné stredné odborné vzdelanie - podológ.....	18
5.3 Požiadavky zdravotnej spôsobilosti na uchádzača.....	18
6 PROFIL ABSOLVENTA	19
6.1 Celková charakteristika absolventa.....	19
6.2 Kľúčové kompetencie	20
6.3 Odborné kompetencie	22
7 UČEBNÉ PLÁNY ŠTÁTNEHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU.....	25
7.1 Rámcový učebný plán.....	25
7.1.1 Rámcový učebný plán pre 1 - ročné pomaturitné kvalifikačné štúdium - denné.....	25
7.1.2 Rámcový učebný plán pre 2 - ročné pomaturitné kvalifikačné štúdium - večerné.....	25
7.2 Učebný plán pre odbornú zložku vzdelávania	26
7.2.1 Poznámky k učebnému plánu pre odborné vzdelávanie:	27
8 VZDELÁVACIE OBLASTI	29
8.1 Odborné vzdelávanie.....	29
8.2 Vzdelávacie štandardy odborného vzdelávania	29
8.3 Učebné osnovy odborných predmetov.....	29

LATINSKÝ JAZYK	30
ANATÓMIA A FYZIOLOGIA.....	35
PATOLÓGIA.....	42
PREVENTÍVNE LEKÁRSTVO	49
ORGANIZÁCIA ZDRAVOTNÍCTVA.....	55
PRVÁ POMOC.....	61
PSYCHOLÓGIA, PEDAGOGIKA A PROFESIJNÁ KOMUNIKÁCIA	67
ZDRAVIE A KLINIKA CHORÔB.....	72
DERMATOLÓGIA.....	85
PODOLÓGIA	93
PODOLOGICKÉ TECHNIKY	100
PREVENCIA DIABETICKEJ NOHY.....	106
PROTETIKA A PROTETICKÉ POMÔCKY V PODOLÓGII.....	112
PODOLOGICKÉ OŠETRENIA.....	116
PRÍLOHOVÁ ČASŤ.....	122
Príloha 1	122
VYMEDZENIE POJMOV V ŠTÁTANOM VZDELÁVACOM PROGRAME	122
Príloha 2	128
ODPORÚČANÉ POSTUPY NA KONTROLU A HODNOTENIE ŽIAKOV	128
Príloha 3	131
ODPORÚČANÉ ZÁSADY PRE TVORBU ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU.....	131

1 ÚVOD DO ŠTÁTNEHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

Odborné vzdelávanie a príprava smeruje k získaniu kľúčových, všeobecných a odborných kompetencií, ku komplexnejším a prakticky zameraným vedomostiam a zručnostiam, ktoré umožnia rozvoj a celkový úspech jednotlivcov na základe vlastnej aktivity, sebauvedomenia a spolupráce nielen v známych situáciách, javoch a problémoch, ale aj v nových podmienkach ich riešenia a aplikácie.

1.1 Funkcia štátneho vzdelávacieho programu

Štátny vzdelávací program (ďalej len „ŠVP“) pre odborné vzdelávanie a prípravu (ďalej len „OVP“) vymedzuje požiadavky štátu o zameraní, obsahu a výsledkoch OVP pre daný zdravotnícky študijný odbor.

ŠVP je

- a) štátom vydaný kurikulárny dokument, ktorý vymedzuje povinný obsah výchovy a vzdelávania a záväzné požiadavky na vzdelávanie na danom stupni vzdelania pre daný zdravotnícky študijný odbor – vzdelávacie výstupy, ktoré musí žiak po ukončení štúdia dosiahnuť a preukázať,
- b) záväzný dokument, ktorý sú školy povinné rešpektovať a rozpracovať do svojich školských vzdelávacích programov,
- c) otvorený kurikulárny dokument, ktorý sa bude podľa potrieb a požiadaviek inovovať.

ŠVP je postavený na týchto **princípoch**:

1. znížený dôraz na obsah vzdelávania, zvýšený dôraz na požadované kompetencie a výsledky vzdelávania,
2. podpora autonómie a zodpovednosti škôl, pluralitného vzdelávacieho prostredia a vytvorenia konkurenčného prostredia medzi školami,
3. rozvoj individuality každého jednotlivca,
4. dôraz na požadované kľúčové kompetencie pre výkon povolania,
5. akcent na cieľovú kvalitu osobnosti žiaka ako potenciálneho zamestnanca,
6. podpora zvýšenia kvality a efektivity vzdelávania vo vzťahu k rešpektovaniu vzdelávacích potrieb, študijných predpokladov, reálnych vzdelávacích podmienok, špecifických potrieb trhu práce v regiónoch škôl, dosiahnutých výsledkov práce školy, umožnenie rýchlych a potrebných inovácií, zlepšenie pedagogického a sociálneho prostredia,
7. posilnenie odbornej a pedagogickej zodpovednosti a autonómie učiteľov,
8. záväzný podklad pre tvorbu školských vzdelávacích programov.

Cieľom ŠVP je:

- a) pripraviť žiakov na úspešný a zmysluplný osobný, občiansky a pracovný život,
- b) usilovať o lepšie uplatnenie absolventov škôl na trhu práce,
- c) pripraviť absolventov na ďalšie vzdelávanie.

ŠVP pre odborné vzdelávanie v experimentálnom študijnom odbore podológ a možnosti jeho zaradenia do sústavy zdravotníckych študijných odborov vydáva a zverejňuje Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky po prerokovaní so zamestnávateľmi a stavovskou organizáciou – (podľa vecnej pôsobnosti k príslušnému študijnému odboru) Slovenskou komorou medicínsko-technických pracovníkov.

1.2 Štruktúra štátneho vzdelávacieho programu

ŠVP v súlade so školským zákonom **stanovuje**:

- a) názov vzdelávacieho programu,
- b) ciele výchovy a vzdelávania v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi,
- c) profil absolventa vo vzťahu k požiadavkám zamestnávateľov – kvalifikačné požiadavky, t. j. vzdelávacie výstupy,
- d) vzdelávacie oblasti,
- e) vzdelávacie štandardy,
- f) charakteristiku odboru vzdelávania, jeho dĺžku, formu výchovy a vzdelávania, vyučovací jazyk, stupeň vzdelania, ktorý sa dosiahne absolvovaním vzdelávacieho programu alebo jeho ucelenej časti,
- g) podmienky prijímania uchádzača na štúdium,
- h) formy praktického vyučovania,
- i) rámcový učebný plán,
- j) pedagogicko-organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie v jednotlivých formách výchovy a vzdelávania,
- k) spôsob, podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania a vydávanie dokladu o získanom vzdelaní,
- l) povinné personálne zabezpečenie,
- m) povinné materiálne-technické a priestorové zabezpečenie výučby,
- n) podmienky na zabezpečenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní,
- o) osobitosti a podmienky vzdelávania žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami,
- p) zásady a podmienky pre vypracovanie školských vzdelávacích programov.

2 CIELE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Cieľom výchovy a vzdelávania je umožniť žiakovi v súlade so školským zákonom:

- a) získať kompetencie, a to najmä v oblasti komunikačných schopností, ústnych spôsobilostí a písomných spôsobilostí, využívania informačno-komunikačných technológií, komunikácie v štátnom jazyku, kompetencie k celoživotnému učeniu, sociálne a občianske kompetencie, podnikateľské schopnosti a kultúrne kompetencie,
- b) naučiť sa správne identifikovať a analyzovať problémy a navrhovať ich riešenia a vedieť ich riešiť,
- c) rozvíjať manuálne zručnosti, tvorivé, umelecké psychomotorické schopnosti, aktuálne poznatky a pracovať s nimi v oblastiach súvisiacich s nadväzujúcim vzdelávaním alebo na trhu práce,
- d) posilňovať úctu k ľuďom, ku kultúrnym a národným hodnotám a tradíciám štátu, ktorého je občanom, k štátnemu jazyku, k materinskému jazyku a k svojej vlastnej kultúre,
- e) získať a posilňovať úctu k ľudským právam a základným slobodám a zásadám ustanoveným v Dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd,
- f) pripraviť sa na zodpovedný život v slobodnej spoločnosti, v duchu porozumenia a znášanlivosti, rovnosti muža a ženy, priateľstva medzi národmi, národnostnými a etnickými skupinami a náboženskej tolerancie,
- g) naučiť sa rozvíjať a kultivovať svoju osobnosť, celoživotne sa vzdelávať, pracovať v skupine a preberať na seba zodpovednosť,

- h) naučiť sa kontrolovať a regulovať svoje správanie, starať sa a chrániť svoje zdravie vrátane zdravej výživy, chrániť životné prostredie a rešpektovať všeľudské etické hodnoty.

3 ZÁKLADNÉ PODMIENKY NA REALIZÁCIU ŠTÁTNEHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

Pre vzdelávanie v súlade s týmto ŠVP je nevyhnutné vytvárať vhodné realizačné podmienky. Podkladom na ich stanovenie sú základné požiadavky všeobecne záväzných právnych predpisov, normatívo materiálno-technického a priestorového vybavenia škôl, vyplývajúce z cieľov a obsahu vzdelávania v danom odbore vzdelávania. Iba ucelený, vzájomne sa podmieňujúci komplex požiadaviek umožní vytvoriť optimálne vzdelávacie prostredie.

3.1 Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie

Výchova a vzdelávanie v experimentálnom zdravotníckom odbore **podológ** sa zameriava na kvalifikovanú prípravu zdravotníckych pracovníkov pre oblasť podologickej starostlivosti u poskytovateľov zdravotnej starostlivosti. Obsah a štruktúra vzdelávacieho programu poskytuje široký odborný profil, ktorý je zárukou prípravy absolventov schopných samostatne vykonávať podologické činnosti v zdravotníckych zariadeniach, kúpeľných zariadeniach, sociálnych a iných zariadeniach.

Výchova a vzdelávanie sa v experimentálnom zdravotníckom odbore podológ organizuje **externou formou štúdia**.

Externá forma štúdia sa uskutočňuje len ako večerná. Večerné vzdelávanie je organizované pravidelne niekoľkokrát v týždni v rozsahu 10 až 16 hodín týždenne.

Z hľadiska jeho použitia pre cieľové skupiny vzdelávacej sústavy Slovenskej republiky sa vzdelávanie uskutočňuje ako:

- **externé - večerné dvojročné pomaturitné kvalifikačné štúdium pre absolventov strednej školy s maturitou.**

Uchádzači o štúdium v externej forme v dobe prijímacieho konania, ako aj počas celej dĺžky štúdia, musia byť v pracovnom pomere v zariadeniach pedikúry. Podmienky prijatia ustanovuje vykonávací predpis o prijímacom konaní na stredné školy. Absolventi tohto vzdelávacieho programu získajú úplné stredné odborné vzdelanie. Výstupným dokladom o získanom vzdelaní je maturitné vysvedčenie.

Súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov stredných zdravotníckych škôl sú exkurzie a kurzy, ktoré sú uvedené v učebnom pláne školského vzdelávacieho programu. Súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov stredných zdravotníckych škôl môže byť aj školský výlet.

Vzhľadom na požadované vedomosti a zručnosti absolventov efektívne využívať možnosti výpočtovej techniky, môže škola realizovať pre žiakov v študijných odboroch poskytujúcich úplné stredné odborné vzdelanie alebo vyššie odborné vzdelanie, vzdelávacie aktivity, zamerané na získanie niektorého medzinárodne uznávaného certifikátu, potvrdzujúceho úroveň dosiahnutých vedomostí a zručností v oblasti počítačovej gramotnosti. Vzdelávacie aktivity je možné organizovať vo výchovno-vzdelávacích zariadeniach alebo v inom vzdelávacom zariadení, ktoré určí škola.

3.2 Formy praktického vyučovania

Praktické vyučovanie je neoddeliteľnou súčasťou odborného vzdelávania a prípravy v stredných zdravotníckych školách. Hlavnými formami praktického vyučovania na stupni vzdelania: úplné stredné odborné vzdelanie pre zdravotnícke študijné odbory sú: *praktické cvičenia* v laboratórnych podmienkach (v odborných učebniach) v škole a *odborná prax* t. j.: *odborná klinická prax*, vykonávaná priebežne a súvisle na zmluvných pracoviskách v zdravotníckych zariadeniach v rámci predmetu podologické ošetrovanie. Na cvičeniach a odbornej klinickej praxi sa žiaci delia do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa platných predpisov.

Počet žiakov na jedného učiteľa je ustanovený v časti poznámky k učebnému plánu.

3.3 Spôsob a podmienky priebehu a ukončovania vzdelávania na stredných zdravotníckych školách, vydávanie dokladu o získanom vzdelaní

Úspešným absolvovaním školského vzdelávacieho programu, ktorý vychádza z tohto štátneho vzdelávacieho programu, môže žiak získať *úplné stredné odborné vzdelanie*, ak úspešne ukončil posledný ročník vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v strednej odbornej škole v nadväzujúcej forme pomaturitného štúdia.

Cieľom maturitnej skúšky je overenie vedomostí, zručností a kompetencií žiakov v rozsahu učiva určeného katalógom cieľových požiadaviek, ktoré sú zároveň vzdelávacími štandardmi tohto štátneho vzdelávacieho programu. Skúška sa skladá z teoretickej a praktickej časti odbornej zložky. Skúška sa koná v riadnom alebo mimoriadnom skúšobnom období v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a koná sa pred maturitnou komisiou. Kvalifikačné pomaturitné štúdium sa ukončuje odbornou zložkou maturitnej skúšky, ktorá nebola súčasťou predtým vykonanej maturitnej skúšky.

Klasifikácia žiaka na maturitnej skúške je vyjadrená stupňom prospechu alebo percentom úspešnosti. Celkové hodnotenie vychádza z klasifikácie praktickej a teoretickej časti odbornej zložky. Dokladom o získanom vzdelaní a zároveň o získanej kvalifikácii je v pomaturitných formách štúdia vysvedčenie o maturitnej skúške z odbornej zložky.

3.4 Povinné materiálo-technické a priestorové zabezpečenie

V ŠVP sú vo všeobecnej rovine vymedzené základné podmienky na realizáciu školského vzdelávacieho programu a je úlohou školy, aby tieto podmienky nielen akceptovala, ale ich podrobnejšie konkretizovala vo vlastnom ŠkVP podľa potrieb a požiadaviek konkrétneho študijného odboru, aktuálnych cieľov a reálnych možností.

Povinnosťou škôl je dodržať a splniť normatív priestorovej, materiálnej a prístrojovej vybavenosti pre tie študijné odbory, pre ktoré bol schválený ŠVP Ministerstvom zdravotníctva SR. Špecifické vybavenie odborných učební a laboratórií je nutné pre výučbu odborných predmetov a nie je možné ho nahradiť vyučovaním na externých pracoviskách.

Všeobecné požiadavky a podmienky, podľa ktorých sa bude poskytovať tento vzdelávací program sú nasledovné:

a) Kapacita školy

1. Školský manažment:

- kancelária riaditeľa školy, kancelárie pre zástupcov riaditeľa školy,
- kancelária pre ekonomický úsek,
- príručný sklad s odkladacím priestorom,

- sociálne zariadenie,
- zasadacia miestnosť.

2. Pedagogickí zamestnanci školy:

- zborovňa pre rokovania pedagogickej rady, jazykové, prírodovedné kabinety a kabinety pre odborné predmety a praktické vyučovanie.

3. Nepedagogickí zamestnanci školy:

- kancelárie pre sekretariát, ekonómov a správcu, priestory pre obslužný personál (údržba, upratovanie, vodič,) príručný sklad s odkladacím priestorom, archív,
- hygienické priestory, sociálne zariadenia, šatne,
- sklady učebných pomôcok a didaktickej techniky,
- priestory pre centrálnu ovládanie didaktickej techniky,
- knižnica,
- priestory pre záujmovú a spoločenskú činnosť žiakov a zamestnancov školy, aula,
- spoločenská miestnosť.

b) Makrointeriéry

1. Školská budova
2. Školský dvor
3. Telocvičňa, sklad náradia, náčinia, pomôcok, sociálne zariadenia, šatne
4. Garáže
5. Školský internát (môže byť zabezpečený zmluvne)
6. Školská jedáleň a kuchyňa (môže byť zabezpečená zmluvne)

c) Vyučovacie interiéry

1. Klasické triedy – učebne pre teoretické vyučovanie vybavené didaktickou technikou
2. Laboratórium výpočtovej techniky
3. Odborné triedy – učebne pre teoretické a praktické vyučovanie vybavené štandardnou didaktickou technikou, prístrojovou technikou a pomôckami, modelmi:
 - odborná učebňa pre predmet anatómia a fyziológia
 - odborná učebňa pre predmet prvá pomoc
 - 2 špeciálne odborné učebne pre predmet podologické techniky

Normatív minimálneho priestorového a materiálno-technického vybavenia pre odborné vzdelávanie v škole:

Odborná učebňa pre predmet anatómia a fyziológia

Vybavenie	Minimálny počet pre jednu učebňu
anatomicko-fyziologické zobrazenia všetkých sústav, schémy	cca 20 ks
trojrozmerné modely anatomických štruktúr, orgánov a ich funkcií	cca 20 ks
softvér pre výučbu ANF cez interaktívnu tabuľu	1/1
d'alšie špecifické pomôcky pre jednotlivé študijné odbory (napr.: CD a DVD nosiče o prevencii, diagnostike, priebehu a terapii jednotlivých stavov a ochorení, operačných zákrokoch, využití pomôcok a pod.)	
prezentačná technika - dataprojektor, notebook, plátno, vizualizér	á 1 ks

Odborná učebňa pre predmet prvá pomoc

Vybavenie	Minimálny počet pre jednu učebňu
figurína dospelého na kardiopulmonálnu resuscitáciu s možnosťou elektronickej kontroly s počítačovým vyhodnotením priebehu kardiopulmonálnej resuscitácie v tlačenej forme	1 ks

figurína dojčaťa na kardiopulmonálnu resuscitáciu s elektronickým vyhodnocovacím zariadením na kontrolu správnosti vykonávanej resuscitácie	1 ks
figurína na nácvik uvoľnenia cudzieho telesa z dýchacích ciest určenú na nácvik spriechodnenia dýchacích ciest úderom do chrbta a stlačením brucha pri dusení sa cudzím telesom	1 ks
celotelová figurína s traumatickými poraneniami; táto sa nevyžaduje, ak figurína dospelého na kardiopulmonálnu resuscitáciu má vymeniteľné časti, ktoré obsahujú aj traumatické poranenia	1 ks
tréningový automatický externý defibrilátor s možnosťou simulácie srdcových rytmov	1 ks
vybavená lekárnička	pre každého žiaka
spotrebný materiál, zdravotnícky materiál a pomôcky na precvičovanie poskytovania prvej pomoci postihnutému v simulovaných podmienkach	pre každého žiaka
didaktická technika najmenej na úrovni dátového projektoru s počítačom, ozvučenie	

Odborná učebňa pre predmet podologické techniky

Vybavenie	Minimálny počet pre jednu učebňu
Model kostry ľudského tela	1
Anatomický plagát kože a kožných adnex	1
Anatomický plagát svalov	1
Anatomický plagát kĺbov	1
Anatomický plagát ciev a nervy	1
Anatomický plagát porúch nôh	1
Prístroj na pedikúru	5
Pracovný stolík na prístroj a pomocný materiál	5
Stolička pre podológa	5
Kreslo pre klienta	5
Pracovná lampa	5
Pracovná skrinka na dekontamináciu nástrojov a uloženie dezinfekcie	1
Horúcovzdušný sterilizátor	1
Ultrazvuková vaňa na dezinfekciu nástrojov	1
Nástroje na podologické ošetrenia – sady k prístroju (frézky 1010, 1365, 1162, 1360, 1310, 1310.3, 1319, 1311, 1072.1, 1090, 1211, 1120, 1030, 1300, 1315, 1314.3 – sterilizovateľný stojan na nástroje)	25
Nástrojové sady na ručné opracovanie plosky (nástroje – kliešte na nechty, kliešte na rožky nechtov, štipky, skalpelová rúčka č. 4 a č. 3, skalpelové čepielky č. 10, 19, 20, 23, sonda, exkavátor, cvakátko)	15
Nástrojové sady na výrobu drôtených špon (kliešte na drôt, kliešte na omegu, kliešte rádiusové, peán, drôt)	5
Úložné nerezové nádoby na sady nástrojov malé	3
Úložné nerezové nádoby na sady nástrojov stredné	4
Spotrebný materiál	
Odlakovač	5

Čistič gélu a akrylu	5
Štetec na gél	5
Štetec ma akryl	5
Odberová sada skúmaviek pre rozbor biologického materiálu z pokožky nôh	1
Dezinfekcia na nohy	5
Dezinfekcia na zranenia	5
Dezinfekcia na nástroje (potrebné min. 2 rôzne druhy)	2
Dezinfekcia na plochy a povrchy	5
Dezinfekcia na podlahy	2
Jednorazové uteráky pod nohy klienta a na kolena podológovi	5
Buničínové štvorce na odlakovanie nechtov a dezinfekciu	5
Gázové štvorce	5
Obväzy	5
Chirofix retenčná náplasť na oklúzie v podológii	5
Leukoplasty	5
Korekčné a odľahčovacie krúžky	5
Tamponádovací materiál na ošetrovanie zarastených nechtov tenký	5
Tamponádovací materiál na ošetrovanie zarastených nechtov hrubý	5
Gél dvojfázový na protézovanie nechtov (základný gél a gél modelovací)	5
Gél jednofázový na protézovanie nechtov (gél modelovací)	5
Akrylový prášok na protézovanie nechtov	5
Akrylová kvapalina na protézovanie nechtov	5
Unguisan a Onycholit na protézovanie nechta (Unguisan – prášok a vytvrdzovač, Onycholit – prášok a vytvrdzovač)	5
Nechtová masa na korekciu poškodeného nechta	5
Hodvábna sieťka na spevňovanie protéz nechtov	5
UV lampa na vytvrdenie gélu	5
Silikónový materiál na výrobu individuálnych korektorov (Kneton 20, 30 – silikón a vytvrdzovač, Orthohmota – silikón a vytvrdzovač)	5
Krémy na nohy a chodidlá	5
Ochranné prípravky proti mykóze	5
Keratolytiká	5
Štít na ochranu tváre	5
Jednorazové rúšky	200
Jednorazové rukavice	25
Servítky	5
Olej na nechty	5
Ošetrojúce a výživné laky na nechty	5
Počítač	1
Podocam systém na vyšetrenie postavenia chodidiel	1

Laserové meranie uhlov (zvislá a priečna os spolu s pohyblivou osou)	1
Bežiaci pás magnetický	1
Snímacia web kamera	2
Protetický materiál na výrobu vložiek:	
Základy vložiek Forthotics, Schein, Super Feet, Vasily	30
Platne rôznych hrúbok a denzít na výrobu pelot	5
Metatarzálne peloty	30
Lepidlo	1
Horúcovzdušná pištoľ	1
Brúska na vložky	1
Zdroj teplej a studenej vody	1
Umývadlo na pracovné pomôcky	1
Umývadlo na ruky	1

d) Vyučovacie exteriéry

1. Školské ihrisko

e) Zmluvné pracoviská

Podmienky praktického vyučovania – odborná klinická prax v zdravotníckych zariadeniach v rámci predmetu podologické ošetrovania sú jednoznačne písomne dohodnuté na základe dohody uzatvorenej podľa zákona č. 61/2015 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov, vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 84/2016 Z. z., ktorou sa ustanovujú určujúce znaky jednotlivých druhov zdravotníckych zariadení s každým výučbovým zdravotníckym zariadením a v súlade s Výnosom Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 09812/2008-OL z 10. septembra 2008 o minimálnych požiadavkách na personálne zabezpečenie a materiálno-technické vybavenie jednotlivých druhov zdravotníckych zariadení v znení neskorších predpisov, ktoré zodpovedajú cieľom a obsahu praktických zručností v danom študijnom odbore v súlade so štátnym vzdelávacím programom. Pri výučbe v odbornej učebni a na výučbovom pracovisku zdravotníckeho zariadenia a zariadenia sociálnych služieb sú nutné osobné ochranné pracovné prostriedky (odev a obuv), ktoré zabezpečuje škola.

3.5 Podmienky na zabezpečenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Vytváranie podmienok bezpečnej a hygienickej práce je organickou súčasťou celého vyučovacieho procesu, osobitne praktického vyučovania t. j. praktické cvičenia v laboratórnych podmienkach a odbornej klinickej praxe v rámci predmetu podologické ošetrovania vo výučbových zdravotníckych zariadeniach a iných zariadeniach. Postupuje sa podľa platných predpisov, nariadení, vyhlášok, noriem a pod.

Výchova k bezpečnosti a ochrane zdravia, hygiene práce a ochrana pred požiarom je neoddeliteľnou súčasťou teoretického a praktického vyučovania. V priestoroch určených na teoretické vyučovanie žiakov je potrebné utvoriť podľa všeobecne záväzných právnych predpisov podmienky na zabezpečenie bezpečnosti a hygieny práce. Je nevyhnutné preukázateľne poučiť žiakov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a dodržiavanie týchto predpisov vyžadovať.

V priestoroch určených na praktické vyučovanie je potrebné podľa platných technických predpisov vytvoriť podmienky na bezpečnú prácu, dôkladne a jasne oboznámiť žiakov s

predpismi o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, s hygienickými predpismi, s technickými predpismi a technickými normami, s predpísanými technologickými postupmi, s pravidlami bezpečnej obsluhy technických zariadení, používaním ochranných prostriedkov a dodržiavanie týchto predpisov kontrolovať a vyžadovať.

Pracovná činnosť v zdravotníckom študijnom odbore si vyžaduje stále a priame vedenie odborného učiteľa alebo zodpovednej osoby s príslušnou odbornou spôsobilosťou podľa osobitného predpisu pod vedením, ktorej sa praktické vyučovanie vykonáva – nácvik a upevňovanie odborných pracovných činností. V priebehu praktických činností sa musia používať predpísané ochranné pracovné prostriedky a pomôcky v bezchybnom stave.

Odborná klinická prax v rámci predmetu podologické ošetrovania v zdravotníckych zariadeniach a iných zariadeniach prebieha v záujme bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov rovnako ako aj z hľadiska zdravotníckej etiky, ochrany zdravia pacientov a hygieny v skupinách s počtom žiakov najviac 6. V odborných učebniach v škole najviac 10.

3.6 Personálne podmienky

Personálne zabezpečenie odborného vzdelávania

Odborná a pedagogická spôsobilosť pedagogických zamestnancov odborných predmetov, ktorí realizujú školský vzdelávací program, musí byť v súlade s platnými predpismi. Plnenie ďalších kvalifikačných predpokladov potrebných pre výkon zložitejších, zodpovednejších a náročnejších pedagogických činností sa riadi platnými predpismi. Pedagogickí zamestnanci musia zabezpečiť súlad všetkých vzdelávacích a výchovných činností s cieľmi vzdelávania v danom študijnom odbore v súlade so štátnym vzdelávacím programom. Práva a povinnosti pedagogických zamestnancov sú zabezpečené a naplňované po dobu ich pedagogickej činnosti v rámci platných predpisov.

Plnenie stanovenej miery vyučovacej a výchovnej povinnosti vyplýva z platnej legislatívy, rámcového učebného plánu a učebného plánu pre odbornú zložku vzdelávania štátneho vzdelávacieho programu. Rámcové rozvrhnutie obsahu vzdelávania je východiskom pre tvorbu učebných plánov v školských vzdelávacích programoch. Stanovené vzdelávacie oblasti a ich minimálne počty hodín sú záväzné, ich dodržanie v školských vzdelávacích programoch musí byť preukázateľné.

ODBORNÉ PREDMETY v experimentálnom študijnom odbore podológ

Vyučovacie predmety	Kvalifikačné požiadavky učiteľa: Vysokoškolské vzdelanie II. stupňa v príslušnom študijnom odbore, doplňujúce pedagogické štúdium (DPŠ) a minimálne 2 roky odbornej praxe
Latinský jazyk	- klasické jazyky = latinčina a starogréčtina - latinčina v kombinácii
Anatómia a fyziológia	- všeobecné lekárstvo - ošetrovateľstvo; starostlivosť o chorých - pedagogika; starostlivosť o chorých - psychológia; všeobecná pedagogika s predchádzajúcim ukončením odboru na SZŠ; učiteľstvo odborných predmetov na SZŠ - ošetrovateľstvo a rehabilitácia; [ďalej len ošetrovateľstvo] s vykonaním štátnej záverečnej skúšky z predmetu somatológia, - ošetrovateľstvo s 3. stupňom VŠ vzdelania v študijnom odbore ošetrovateľstvo / „PhD.“ - ošetrovateľstvo s I. atestáciou a ukončeným programom ďalšieho vzdelávania PZ

Patológia	- všeobecné lekárstvo - ošetrovateľstvo s vykonaním štátnej záverečnej skúšky z predmetu somatológia - ošetrovateľstvo s 3. stupňom VŠ vzdelania v študijnom odbore ošetrovateľstvo / „PhD.“ - ošetrovateľstvo s I. atestáciou a ukončeným špecifickým programom ďalšieho vzdelávania PZ
Preventívne lekárstvo	- všeobecné lekárstvo - verejné zdravotníctvo
Organizácia zdravotníctva	- všeobecné lekárstvo - ošetrovateľstvo
Prvá pomoc	- všeobecné lekárstvo - ošetrovateľstvo
Psychológia, pedagogika a profesijná komunikácia	- ošetrovateľstvo
Zdravie a klinika chorôb	- všeobecné lekárstvo - ošetrovateľstvo s vykonaním štátnej záverečnej skúšky z predmetu somatológia - ošetrovateľstvo s 3. stupňom VŠ vzdelania v študijnom odbore ošetrovateľstvo / „PhD.“ - ošetrovateľstvo s I. atestáciou a ukončeným špecifickým programom ďalšieho vzdelávania PZ
Dermatológia	- všeobecné lekárstvo - všeobecné lekárstvo so špecializáciou v dermatológii alebo dermatovenerológii
Podológia	- ošetrovateľstvo s ukončeným rekvalifikačným kurzom „Pedikúra“
Podologické techniky	- ošetrovateľstvo s ukončeným rekvalifikačným kurzom „Pedikúra“
Prevenčia diabetickej nohy	- všeobecné lekárstvo - všeobecné lekárstvo so špecializáciou v diabetológii alebo angiológii
Protetika a protetické pomôcky v podológii	- ošetrovateľstvo s ukončeným rekvalifikačným kurzom „Pedikúra“
Podologické ošetrenia	- ošetrovateľstvo s ukončeným rekvalifikačným kurzom „Pedikúra“

3.7 Učebné zdroje

3.7.1 Odborná literatúra

VYUČOVACÍ PREDMET	NÁZOV UČEBNICE	AUTOR	ROK VYDANIA	ČÍSLO SCHVAĽ. DOLOŽKY	ÚČINNOSŤ	PLATÍ DO:
latinský jazyk	Latinský jazyk	Kábrt, J.	Osveta, 2011	S04220-2018-OZdV-6	26.02.2018	1.9.2030
	Stručný lekárske slovník	Kábrt, J., Valach, V.	Osveta, 1992	X	X	X
anatómia a fyziológia	Somatológia	Dylevský, I.	Osveta, 2003	X	X	X
	Anatómia a fyziológia	Lauková, D. a kol.	Osveta, 2014	Z48393-2014-OZdV	19.11.2014	19.11.2024
patológia	Patológia	Slugeň, I. a kol.	Osveta, 1998	X	X	X
preventívne lekárstvo	Preventívne lekárstvo	Rovný, I. a kol.	Osveta, 1995	X	X	X
organizácia zdravotníctva	Organizácia zdravotníctva	Šagát, T. a kol	Osveta, 2004	Z07493-2/2003-OZdV	18.12.2003	X
prvá pomoc	Prvá pomoc	Berecová, L.	Osveta, 2018			

psychológia, pedagogika a profesijná komunikácia	Psychológia a pedagogika	Šútovec, J. a kol.	Osveta, 1994	X	X	X
	Psychológia	Štefanovič, J., Greisinger, J.	Osveta, 1987	X	X	X
zdravie a klinika chorôb	Zdravie a klinika chorôb	Kopecská, K., Kopecký, P.	Osveta, 2014	Z48392- 2014-OZdV	19.11.2014	19.11.2024
ODBORNÁ PRAX podologické ošetrenia	Manikúra a pedikúra	Watsonová, R.	Ikar, 2009			
	Manikúra a pedikúra	Heerera, P.	Maxdorf, 2005			
	Velká kniha onemocnění nechtů	Niederauová, A.	ODEL LABORATORIES, 2017			
	Onemocnění nechtů – patologické změny	Zaun, H., Dill, D.	ODEL LABORATORIES, 2019			
	Praktické postupy podologického ošetření	Feindt, S.	ODEL LABORATORIES, 2020			
	Praktická pedikúra	Dürichová, D.	Gemapres, 2014			
	Úvod do biomechaniky pohybového systému človeka	Anura, M.	Univerzita Palackého, Olomouc, 2004			
	Zdravotnícke pomôcky	Mináriková, D.	Osveta, 2015			
dermatológia	Ortopedická protetika	Brozmanová, B. a kol.	Herba, 2010			
	dermatológia	Mikuš, L.	Pořana, 2009			
podológia	Manikúra a pedikúra	Watsonová, R.	Ikar, 2009			
	Velká kniha onemocnění nechtů	Niederauová, A.	ODEL LABORATORIES, 2017			
	Úvod do biomechaniky pohybového systému človeka	Anura, M.	Univerzita Palackého, Olomouc, 2004			
protetika a protetické pomôcky v podológii	Zdravotnícke pomôcky	Mináriková, D.	Osveta, 2015			
	Protetika a ortotika - kalceotika	Živčák, J. Bednarčíková, L. Michalíková, M.	Vydavateľstvo Technická Univerzita Košice, 2010			
prevencia diabetickej nohy	Manažment pacienta so syndrómom diabetickej nohy	Krahulec, B.	Veda, 2013			
	Syndrom diabetickej nohy	Jirkovská, A. a kol.	Maxdorf, 2006			
	Moderní léčba syndromu diabetickej nohy	Tošenovský, P. Edmonds, E. M.	Galén, 2004			
	Praktická podiatrie	Jirkovská, A. Bém, R. a kol.	Maxdorf, 2011			

	Trofické defekty dolných končetín – diagnostika a liečba	Tošenovský, P. Zálešák, B.	Galén, 2007			
podologické techniky (<i>orthonyxia, nechťová protetika, ošetrovanie mykotických nechťov</i>)	Praktická pedikúra	Dürichová, D.	Gemmapres, 2014			
	Manikúra, pedikúra	Watsonová, R.	Ikar, 2009			
	Manikúra a pedikúra	Heerara, P.	Maxdorf, 2005			
	Praktické postupy podologického ošetrovania	Feindt, S.	ODEL LABORATORIES, 2020			

3.7.2 Didaktická technika

1. prenosný dátový projektor
2. počítače, tlačiareň
3. kopírovací stroj a skener
4. video a DVD prehrávač
5. projekčné plátno
6. flipchart
7. vizualizér
8. laserové ukazovátka
9. interaktívna tabuľa
10. ozvučenie učebne
11. kamera

3.7.3 Materiálne výučbové prostriedky

1. CD, DVD
2. odborné filmy a diafilmy
3. softvérové programy určené pre prácu v odbore, ktoré sú priebežne aktualizované
4. obrazy, tabule, mapy a schémy konštrukcií
5. vybavenie odborných učební podľa normatívu ŠVP
6. spotrebný zdravotnícky a iný materiál
7. anatomicko-fyziologické a iné modely

4 OSOBITOSTI A PODMIENKY VZDELÁVANIA ŽIAKOV SO ŠPECIÁLNYMI VÝCHOVNO -VZDELÁVACÍMI POTREBAMI

Do stredných zdravotníckych škôl môžu byť prijatí uchádzači, ktorých zdravotný stav posúdil a na prihláške potvrdil všeobecný lekár pre dospelých. Do študijného odboru podológ môžu byť prijatí žiaci, ktorí spĺňajú zdravotnú spôsobilosť k výkonu zdravotníckeho povolania vrátane opatrení pre pracovníkov vykonávajúcich epidemiologicky závažnú činnosť podľa právnych predpisov MZ SR.

Do študijného odboru podológ nemôžu byť prijatí uchádzači, ktorí majú mentálne, zmyslové alebo telesné postihnutie, majú narušenú komunikačnú schopnosť, špecifické poruchy učenia alebo správania sa, autistický syndróm, poruchy psychického vývinu.

Špecifické poruchy učenia	Záleží od individuálneho prípadu, od typu poruchy a úrovne jej kompenzácie. Vzhľadom na vysoké nároky zdravotníckych študijných odborov na študijné predpoklady žiakov treba zväžiť ich vhodnosť pre žiakov s dyslexiou, dysgrafiou a dyskalkúliou. Vhodnosť študijných odborov pre žiakov so špecifickými vývinovými poruchami učenia treba konzultovať so školskými zariadeniami výchovného poradenstva a prevencie.
Žiaci zo sociálne znevýhodneného prostredia (SZP)	V spolupráci školy s územnou samosprávou a ÚPSVaR možno získať pre žiakov príspevok na školské pomôcky, na cestovné, ubytovanie, stravovanie.
Mimoriadne nadaní žiaci	Výučba sa u nich môže organizovať formou individuálnych študijných plánov a programov, ktoré sa vypracujú podľa reálnej situácie (možnosť absolvovania odboru v skrátenom čase, príprava na ďalšie vzdelávanie). Uvedené neplatí pre odbornú klinickú prax.

5 CHARAKTERISTIKA ŠTÁTNEHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU ŠTUDIJNÉHO ODBORU PODOLÓG

5.1 Popis vzdelávacieho programu

Vzdelávací program je určený pre študijný odbor podológ. Štátny vzdelávací program pre experimentálny študijný odbor podológ má poskytnúť základný rámec, pravidlá a požiadavky pre tvorbu školských vzdelávacích programov. ŠVP neslúži na priame vyučovanie, ale je iba podkladom, spolu s legislatívou pre tvorbu školských vzdelávacích programov.

Vzdelávací program a príprava žiakov má široký záber. Široké profilovanie absolventov so zameraním na kľúčové kompetencie umožňuje pripraviť žiakov na komplexné riešenie odborných problémov, ale aj na ich pohotovú adaptabilitu a prispôsobenie sa pre prácu v nových podmienkach (v závislosti od trhu práce), pre uplatňovanie nových koncepcií, metód, foriem, postupov, činností.

Štátny vzdelávací program zahŕňa všeobecné, odborné ako aj špecifické teoretické poznatky a ich aplikáciu v praktických činnostiach pri príprave zdravotníckych pracovníkov – podológov pre oblasť podologickej starostlivosti v zdravotníckych zariadeniach. Jeho obsah a štruktúra poskytuje široký odborný profil, ktorý je zárukou prípravy absolventov schopných samostatne vykonávať podologické ošetrenia nôh a chodidiel, na základe odporúčania príslušného odborného lekára, u pacientov v zdravotníckych zariadeniach.

Obsah vzdelania je koncipovaný tak, aby žiaci zvládli všeobecné a odborné poznatky a zručnosti na požadovanej profesionálnej úrovni, nevyhnutné na získanie úplného stredného odborného vzdelania a odbornej spôsobilosti na výkon zdravotníckeho povolania podológ. Tomu zodpovedá štruktúra a obsah odbornej zložky vzdelávania, vrátane odbornej klinickej praxe. Dominantnú zložku odbornej prípravy tvoria predmety teoretického a praktického zamerania, najmä podológia, zdravie a klinika chorôb, anatómia a fyziológia, prvá pomoc, pedagogika, psychológia a profesijná komunikácia, prevencia diabetickej nohy a podologické ošetrenia. Tieto predmety prehlbujú vzťah medzi teoretickými vedomosťami a praktickým osvojovaním si profesionálnych zručností.

V teoreticko-praktickej príprave v triedach, laboratóriách, špecializovaných odborných učebniach žiaci získajú základné poznatky, vždy však v súvislosti s ich praktickou aplikáciou a praktickým využitím. Vedomosti žiakov získané v teoretickom vyučovaní slúžia predovšetkým na zdôvodnenie praktických činností a postupov.

Na odbornej klinickej praxi sa utvárajú, rozvíjajú a upevňujú základné odborné zručnosti v odborných činnostiach pod priamym vedením odborných učiteľov alebo odborníkov z praxe s príslušnou odbornou spôsobilosťou podľa osobitného predpisu. Odbornú prípravu umocňuje absolvovanie odborných exkurzií na špecializovaných pracoviskách.

Z hľadiska jeho použitia pre cieľové skupiny vzdelávacej sústavy Slovenskej republiky sa vzdelávanie uskutočňuje ako:

- **externé - večerné dvojročné pomaturitné kvalifikačné štúdium pre absolventov strednej školy s maturitou.**

Podmienky prijatia ustanovuje vykonávací predpis o prijímacom konaní na stredné školy. Absolventi tohto vzdelávacieho programu získajú úplné stredné odborné vzdelanie. Výstupným dokladom o získanom vzdelaní je maturitné vysvedčenie.

Absolventi štúdia sa uplatnia pri výkone zdravotníckeho povolania: podológ.

5.2 Základné údaje pre pomaturitné kvalifikačné štúdium, stupeň: úplné stredné odborné vzdelanie – podológ

Študijný odbor:	podológ
Forma štúdia:	externé - večerné štúdium pre absolventov strednej školy
Dĺžka štúdia:	2 roky
Vyučovacia jazyk:	štátny jazyk
Nevyhnutné vstupné požiadavky na štúdium:	úplné stredné všeobecné vzdelanie alebo úplné stredné odborné vzdelanie a splnenie podmienok prijímacieho konania
Podmienky na prijatie do študijného odboru:	Do študijného odboru podológ môžu byť prijatí žiaci, ktorí spĺňajú zdravotnú spôsobilosť na prácu v odbore. Vyjadrenie lekára o zdravotnom stave uchádzača musí byť pripojené k prihláške. Profilové predmety na prijímacie skúšky: - biológia
Spôsob ukončenia štúdia:	maturitná skúška z odbornej zložky
Doklad o získanom stupni vzdelania a o získanej kvalifikácii:	vysvedčenie o maturitnej skúške
Poskytnutý stupeň vzdelania:	úplné stredné odborné vzdelanie
Možnosti pracovného uplatnenia absolventa:	Podológ je zdravotnícky pracovník, ktorý sa uplatní najmä v zdravotníckych zariadeniach, v kúpeľných zariadeniach, sociálnych a iných zariadeniach.
Možnosti ďalšieho štúdia:	Vzdelávacie programy pomaturitného a vysokoškolského štúdia. Ďalšie vzdelávanie zdravotníckych pracovníkov podľa platnej legislatívy MZ SR.

5.3 Požiadavky zdravotnej spôsobilosti na uchádzača

Do stredných zdravotníckych škôl môžu byť pre externú formu vzdelávania prijatí uchádzači, ktorých zdravotný stav posúdil a na prihláške potvrdil všeobecný lekár pre dospelých. Do študijného odboru podológ môžu byť prijatí žiaci, ktorí spĺňajú zdravotnú

spôsobilosť k výkonu zdravotníckeho povolania, vrátane opatrení pre pracovníkov vykonávajúcich epidemiologicky závažnú činnosť podľa právnych predpisov MZ SR.

Do študijného odboru podológ nemôžu byť prijatí uchádzači, ktorí majú mentálne, zmyslové alebo telesné postihnutie, majú narušenú komunikačnú schopnosť, špecifické poruchy učenia alebo správania sa, autistický syndróm, poruchy psychického vývinu.

6 PROFIL ABSOLVENTA

6.1 Celková charakteristika absolventa

Experimentálny študijný odbor pripravuje absolventov na nové zdravotnícke povolanie podológ a overuje profesijné kompetencie na štandardný výkon odbornej podologickej činnosti: orthonyxia, nechťová protetika, ošetrovanie mykotických nechťov, manažment diabetickej nohy, v zdravotníckych zariadeniach, kúpeľných zariadeniach, sociálnych a iných zariadeniach.

Náročnosť zdravotníckeho povolania si vyžaduje široký všeobecný rozhľad, rozsiahle odborné vedomosti a spôsobilosti a kladie vysoké nároky na osobnostný rozvoj. Absolvent je schopný aplikovať nadobudnuté vedomosti a zručnosti v praxi, zorganizovať, zrealizovať aktivity, vyhodnotiť prácu svoju i svojich kolegov.

Dôležitou súčasťou profilu absolventa, experimentálneho študijného odboru podológ, sú jeho vedomosti a spôsobilosti z oblasti starostlivosti o zdravie a jeho ochranu, dermatológie, podológie, protetiky a protetických pomôcok v podológii, manažmentu diabetickej nohy, podologických techník a podologického ošetrovania, vrátane oblasti bezpečnosti práce. V správaní absolventa dominuje tolerancia, empatia, asertivita a prosociálne správanie. Absolvent je pripravený pracovať tvorivo samostatne i v tíme, v praktickej i teoretickej činnosti, je komunikatívny zručný v nadväzovaní a sprostredkovaní kontaktov, má kultivované vystupovanie a prejav. Vyznačuje sa vysokým stupňom sebaregulácie a sebakontroly, schopnosťou spolupráce. Má predpoklady na ďalší odborný, profesionálny i osobnostný rozvoj, inováciu práce i prehlbovanie vedomostí a zručností a je naklonený a otvorený novým trendom a metódam v danej profesii.

V teoreticko-praktickej príprave v triedach a špecializovaných odborných učebniach žiaci získajú základné poznatky, vždy však v súvislosti s ich praktickou aplikáciou. Vedomosti žiakov získané v teoretickom vyučovaní slúžia predovšetkým na zdôvodnenie praktických činností a postupov. Na odbornej praxi sa utvárajú, rozvíjajú a upevňujú základné odborné zručnosti v odborných činnostiach pod priamym vedením učiteľov alebo odborníkov z praxe s príslušnou odbornou spôsobilosťou podľa osobitného predpisu, pod vedením ktorých sa praktické vyučovanie vykonáva – nácvik a upevňovanie odborných činností. Odbornú prípravu umocňuje absolvovanie odborných exkurzií na špecializovaných pracoviskách.

Absolvent má byť dostatočne adaptabilný aj v príbuzných odboroch, schopný aplikovať nadobudnuté vedomosti a zručnosti pri samostatnom riešení pracovných problémov, schopný pracovať v tíme, aktívne komunikovať a podieľať sa na organizácii a riadení pracoviska, sústavne sa vzdelávať, ovládať dôležité výkonové zručnosti, konať v súlade s právnymi normami spoločnosti a zásadami etiky a demokracie. Zároveň je schopný uplatňovať moderné metódy, technológie a štýl práce, logické myslenie, samostatnosť, zodpovednosť a iniciatívu. Má predpoklady na ďalší odborný, profesionálny i osobnostný rozvoj, inováciu práce i prehlbovanie vedomostí a zručností. Je naklonený a otvorený novým trendom a metódam v danej profesii. Absolvent má predpoklady konať cieľavedome, rozvážne a rozhodne v súlade s právnymi predpismi spoločnosti, zásadami vlastenectva, humanizmu a demokracie.

Predpokladá sa jeho schopnosť samostatného ďalšieho rozvoja a štúdia odboru na základe získaných vedomostí z oblasti odborného vzdelávania.

Absolvent študijného odboru je pripravený:

- samostatne vykonávať na základe ordinácie lekára podologické ošetrovania za liečebným účelom a manažment diabetickej nohy,
- samostatne získavať parametre z podologického merania a testov a na ich základe hodnotiť podologické nálezy,
- samostatne vykonávať na základe zistených klinických podologických znakov a prejavov podologické techniky, ako sú: orthonyxia, nechtová protetika a špony, ošetrovanie mykotických nechtov, ošetrovanie deformovaných alebo zarastených nechtov, odstránenie kurieho oka alebo keratózy na chodidlách, aplikácia ortézy na prsty, podpora liečebného procesu bradavíc a mykotických ochorení kože chodidla,
- samostatne aplikovať na chodidlá obvazy na rany, bandáž proti pôsobeniu tlaku a na odľahčenie,
- samostatne indikovať relaxačnú masáž a gymnastiku chodidiel,
- vykonávať edukáciu v oblasti starostlivosti o nohu, navrhovať a zabezpečovať podologické opatrenia,
- podieľať sa na primárnej, sekundárnej a terciárnej prevencii ochorení dolných končatín,
- poskytovať odbornú prvú pomoc.

Absolvent sa uplatní v zariadeniach zdravotnej starostlivosti, kúpeľných zariadeniach, sociálnych a iných zariadeniach. Odbornou praxou a ďalším štúdiom si prehĺbuje a zvyšuje kvalifikáciu. Po absolvovaní vzdelávacieho programu absolvent disponuje nasledujúcimi kompetenciami:

6. 2 Kľúčové kompetencie

Vzdelávanie v ŠVP v súlade s cieľmi výchovy a vzdelávania na danom stupni vzdelania smeruje k tomu, aby si žiaci vytvorili zodpovedajúce schopnosti a študijné predpoklady. Kľúčové kompetencie chápeme ako kombináciu vedomostí, zručností, postojov, hodnotovej orientácie a ďalších charakteristík osobnosti, ktoré každý človek potrebuje na svoje osobné uspokojenie a rozvoj, aktívne občianstvo, spoločenské a sociálne začlenenie, k tomu, aby mohol primerane konať v rôznych pracovných a životných situáciách počas celého svojho života. Kľúčové kompetencie ako výkonové štandardy sa v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu prostredníctvom výchovných a vzdelávacích stratégií rozvíjajú, osvojujú a hodnotia buď na úrovni školy, odboru vzdelávania alebo vyučovacieho predmetu. V súlade so Spoločným európskym rámcom kľúčových kompetencií pre celoživotné vzdelávanie ŠVP vymedzil nasledovné kľúčové kompetencie:

a) Spôsobilosti konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote

Sú to spôsobilosti, ktoré sú základom pre ďalšie získavanie vedomostí, zručností, postojov a hodnotovej orientácie. Patria sem schopnosti nevyhnutné pre cieľavedomé a zodpovedné riadenie a organizovanie svojho osobného, spoločenského a pracovného života. Jednotlivci si potrebujú vytvárať svoju osobnú identitu vo vzťahu k životným podmienkam, povolaniu, práci a životnému prostrediu, spoločenským normám, sociálnym a ekonomickým inštitúciám, robiť správne rozhodnutia, voľby, opatrenia a postupy. Tieto kompetencie sú veľmi úzko späté s osvojovaním si kultúry myslenia a poznávania.

Absolvent má:

- logicky a reálne zdôvodňovať svoje názory, konania a rozhodnutia,

- porovnať formálne a neformálne pravidlá, zákonitosti, predpisy, sociálne normy, morálne zásady, vlastné a celospoločenské očakávania v systéme, v ktorom existuje,
- identifikovať priame a nepriame dôsledky svojej činnosti,
- vybrať si správne rozhodnutie a cieľ z rôznych možností,
- vysvetliť svoje životné plány, záujmy a predsavzatia,
- popísať svoje ľudské práva, popísať svoje povinnosti, záujmy, obmedzenia a potreby,
- definovať svoje ciele a prognózy,
- určiť zdroje osobného a spoločenského života a ich očakávaný vývoj,
- zdôvodňovať svoje argumenty, riešenia, potreby, práva, povinnosti a konanie.

b) Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v štátnom jazyku

Sú to schopnosti, ktoré žiak získava za účelom aktívneho zapojenia sa do spoločnosti založenej na vedomostiach s jasným zmyslom pre vlastnú identitu a smer života, sebzdokonaľovanie a zvyšovanie výkonnosti, racionálneho a samostatného vzdelávania a učenia sa počas celého života, aktualizovania a udržiavania potrebnej základnej úrovne jazykových schopností, informačných a komunikačných zručností. Od žiaka sa vyžaduje efektívne využívať písaný a hovorený jazyk, disponovať čitateľskou gramotnosťou, prehodnocovať základné zručnosti a sebatvoriť.

Absolvent má:

- správne sa vyjadrovať v materinskom jazyku v písomnej a hovorenej forme,
- identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať rôzne informácie a informačné zdroje,
- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov,
- kriticky hodnotiť získané informácie,
- formulovať, pozorovať, triediť a merať hypotézy,
- overovať a interpretovať získané údaje,
- pracovať s elektronickou poštou,
- pracovať s rôznymi pokročilejšími informačnými a komunikačnými technológiami.

c) Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách

Tieto schopnosti sa využívajú pri riadení medziľudských vzťahov, formovaní nových typov spolupráce. Sú to schopnosti, ktoré sa objavujú v náročnejších podmienkach, aj pri riešení problémov ľudí, ktorí sa nevedia zaradiť do spoločenského života. Žiaci musia byť schopní učiť sa, nažívať a pracovať nielen ako jednotlivci, ale aj v sociálne vyváženej skupine. Sú to teda schopnosti, ktoré na základe získaných vedomostí, sociálnych zručností, interkulturálnych kompetencií, postojov a hodnotovej orientácii umožňujú stanoviť jednoduché algoritmy na vyriešenie problémových úloh, javov a situácií a získané poznatky využívať v osobnom živote a povolani.

Absolvent má:

- prejavíť empatiu a sebareflexiu,
- vyjadriť svoje pocity a korigovať negatívu,
- pozitívne motivovať seba a druhých,
- ovplyvňovať ľudí (prehováranie, presvedčovanie),
- stanoviť priority cieľov,
- predkladať primerané návrhy na rozdelenie jednotlivých kompetencií a úloh pre ostatných členov tímu a posudzovať spoločne s učiteľom a s ostatnými, či sú schopní určené kompetencie zvládnuť,
- prezentovať svoje myšlienky, návrhy a postoje,
- konštruktívne diskutovať, aktívne predkladať progresívne návrhy a pozorne počúvať druhých,

- budovať a organizovať vyrovnanú a udržateľnú spoluprácu,
- uzatvárať jasné dohody,
- rozhodnúť o výbere správneho názoru z rôznych možností,
- analyzovať hranice problému,
- identifikovať oblasť dohody a rozporu,
- určovať najzávažnejšie rysy problému, rôzne možnosti riešenia, ich klady a zápory v danom kontexte aj v dlhodobějších súvislostiach, kritériá pre voľbu konečného optimálneho riešenia,
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi,
- samostatne pracovať a riadiť práce v menšom kolektíve,
- určovať vážne nedostatky a kvality vo vlastnom učení, pracovných výkonoch a osobnostnom raste,
- predkladať spolupracovníkom vlastné návrhy na zlepšenie práce, bez zaujatosti posudzovať návrhy druhých,
- prispievať k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom, nepodliehať predsudkom a stereotypom v prístupe k druhým.

6. 3 Odborné kompetencie

a) Požadované vedomosti

Absolvent má splniť tieto **výkonové štandardy vedomostí** (má poznať):

- základy latinčiny a medicínskej terminológie,
- anatómiu, fyziológiu a patológiu človeka, prostredníctvom ktorých pochopí stavbu, funkciu, vývoj organizmu a chorobných procesov v ľudskom organizme,
- základy preventívnej medicíny, aby pochopil jednotu organizmu a prostredia v zdraví i v chorobe, aby pochopil princípy práce v septickom a aseptickom prostredí,
- organizáciu a právne aspekty starostlivosti v zdravotníckych a sociálnych zariadeniach,
- účinnú prvú pomoc pri úrazoch, stavoch ohrozujúcich život,
- osobnosť človeka vo vývoji, v zdraví a chorobe, zvlášť jeho prežívanie, správanie a konanie, poznať seba samého, metódy a prostriedky výchovného pôsobenia na človeka,
- zásady profesijnej komunikácie,
- základné atribúty zdravia, blaha a pohody, ich zachovania, upevňovania a obnovovania, a faktory, ktoré ovplyvňujú zdravotný stav,
- základné poznatky o systémových ochoreniach,
- základné poznatky o diagnostických a liečebných postupoch kožných prejavov, o dermatózach z vonkajších príčin, o fotodermatózach, dermatózach vyvolaných parazitmi; hubové, bakteriálne, vírusové infekcie, kožné alergické reakcie, poruchy pigmentácie, kožné prejavy z porúch metabolizmu a nutície najmä kožné poruchy dny, ochorenia nechtov, kožné poruchy z porúch cirkulácie, névy a névové choroby – genodermatózy, kožné cysty, kožné nádory; o možnostiach fyzikálnej terapie v dermatológii,
- teoretické vedomosti o ošetrovaní zarastených nechtov, z orthonyxie, nechtovej protetiky, o ošetrovaní mykotických nechtov, z biomechaniky chôdze,
- teoretické vedomosti o jednotlivých druhoch protetických pomôcok a protetických techník,
- teoretické vedomosti o nohách diabetikov a diabetickej nohe s ich špecifickými požiadavkami na ošetrovacie techniky,
- teoretické vedomosti o podologických postupoch v starostlivosti o nohu a chodidlo,
- teoretické vedomosti o spracovaní a vedení podologickej dokumentácie.

b) Požadované zručnosti

Absolvent má splniť tieto **výkonové štandardy zručností** (musí byť schopný):

- dodržiavať zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,
- vykonávať praktické zručnosti jednotlivých druhov podologických postupov ošetrov, aj v súvislosti s aplikáciou a výrobou protetických pomôcok,
- vykonávať praktické zručnosti jednotlivých druhov podologických postupov pri ošetrov rizikového pacienta,
- poskytovať prvú pomoc podľa svojich odborných schopností a zabezpečiť ďalšiu odbornú pomoc.

Podmienky a príprava na ošetrov

- realizovať praktickú prípravu pacienta na ošetrov,
- demonštrovať polohy pri podologickom ošetrov,
- vymenovať podologické nástroje a prostriedky,
- oboznámiť sa s predpisom podologických ošetrov a zvládnuť spracovanie a vedenie podologickej dokumentácie.

Suchá pedikúra – prístrojová technika ošetrov chodidiel

- ovládať základnú stavbu prístroja,
- ovládať typy a druhy frézoek a ich správne technologické použitie,
- ovládať prístrojovú techniku ošetrov chodidiel,
- prakticky vykonávať jednotlivé postupy prístrojového ošetrov chodidiel (ošetrov nechtov, ošetrov plosky).

Mokrú pedikúra – skalpelová technika ošetrov chodidiel

- ovládať typy a druhy nástrojov a ich správne technologické použitie,
- ovládať mokrú techniku ošetrov chodidiel,
- prakticky vykonávať jednotlivé postupy skalpelového ošetrov chodidiel (ošetrov nechtov, ošetrov plosky).

Kombinovaná pedikúra – kombinácia prístrojovej a skalpelovej techniky ošetrov chodidiel

- ovládať kombinovanú techniku ošetrov chodidiel,
- prakticky vykonávať jednotlivé postupy prístrojového a skalpelového ošetrov chodidiel (ošetrov nechtov, ošetrov plosky).

Ošetrov zarastených nechtov

- ovládať jednotlivé techniky ošetrov zarasteneho nechta (čistenie nechtového valu, uvoľnenie nechtového valu, band aid technika, podbrusovanie a vystrihnutie nechta v nechtovom vale, zástrih nechta, tamponádovacie postupy).

Ošetrov hyperkeratotických stavov

- ovládať jednotlivé techniky ošetrov hyperkeratóz, ragád, callusov (mozoľov) a clavusov (kurích ôk).

Orthonyxia

- ovládať jednotlivé techniky aplikácie jednotlivých druhov špon,
- ovládať fázy pozitívnej deformácie nechta,
- prognózovať nápravy rastu nechta,
- zisťovať príčiny deformácie nechtového aparátu,

- edukovať pacienta v prevencii opätovných deformácií nechtového aparátu.

Nechtová protetika

- ovládať jednotlivé druhy protetických materiálov,
- ovládať jednotlivé techniky aplikácie a následnej výmeny protéz nechtových platničiek,
- prognózovať protézovanie nechtovej platničky v závislosti na poruche nechtového aparátu,
- edukovať pacienta do domácej starostlivosti o protézu nechtovej platničky.

Ošetrovanie mykotických nechtov

- aplikovať techniku odberu materiálu na vyšetrenie,
- demonštrovať techniku ošetrovania mykotického nechtu,
- ovládať a demonštrovať dekontaminačné pravidlá chrániace pacienta pred sekundárnou infekciou.

Okluzívne techniky

- ovládať techniku aplikácie podologických okluzívnych zábalov,
- ovládať jednotlivé materiály použiteľné pre okluzovanie,
- ovládať prípravky vhodné pre jednotlivé typy okluzívnych zábalov.

c) Požadované osobnostné predpoklady, vlastnosti a schopnosti

Absolvent sa vyznačuje:

- morálno-etickým a humánnym prístupom k ľuďom, najmä k chorým, starým, telesne a psychicky postihnutým, vychádzajúc z lásky k človeku a snahy pomáhať mu, dokázať ho akceptovať a akceptovať jeho práva na individualizovanú starostlivosť, účasť na nej, zabezpečiť mu súkromie, byť schopný pochopiť ho, prejavíť mu úctu, empatiu, útechu a emocionálnu podporu, brať ohľad na jeho osobnosť,
- trpezlivosťou, vytrvalosťou, flexibilitou, kreativitou,
- komunikatívnosťou, priateľskosťou, prosociálnym správaním,
- spoľahlivosťou, presnosťou,
- primeraným sebahodnotením, sebadisciplínou,
- emocionálnou stabilitou,
- diskretnosťou a zodpovednosťou,
- iniciatívnosťou, adaptabilitou, tvorivosťou,
- asertívnosťou, altruizmom, (mravný princíp spočívajúci na nezištnej službe iným ľuďom, v ochote obetovať pre ich dobro osobné záujmy),
- zvládaním záťažových životných situácií,
- schopnosťou pracovať v tíme i samostatne.

7 UČEBNÉ PLÁNY ŠTÁTNEHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

7. 1 Rámcový učebný plán

Rámcové učebné plány vymedzujú proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním a ich záväzný minimálny rozsah. Tieto plány sú východiskom pre spracovanie konkrétnych učebných plánov pre všeobecnú zložku vzdelávania školských vzdelávacích programov, v ktorých budú vzdelávacie oblasti rozpracované do učebných osnov vyučovacích predmetov alebo modulov. Počty vyučovacích hodín pre jednotlivé vzdelávacie oblasti predstavujú nevyhnutné minimum. V školských vzdelávacích programoch sa môžu rozšíriť podľa potrieb odborov a zámerov školy z kapacity disponibilných hodín.

7. 1. 1 Rámcový učebný plán pre experimentálne overovaný študijný odbor: podológ – 2-ročné externé večerné pomaturitné kvalifikačné štúdium

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe za štúdium	Minimálny celkový počet hodín za štúdium
Odborné vzdelávanie	32	1024
CELKOM	32	1024

7. 1. 2 Poznámky k rámcovému učebnému plánu pre experimentálne overovaný študijný odbor: podológ - pomaturitné kvalifikačné štúdium

- Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch v externej forme štúdia je minimálne 16 hodín. Výučba sa realizuje v 1. ročníku PKŠ v rozsahu 34 týždňov, v 2. ročníku PKŠ v rozsahu 30 týždňov. Do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva, na tvorbu projektov, na exkurzie, atď. a v poslednom ročníku na absolvovanie maturitnej skúšky.
- Predmety odbornej zložky vzdelávania uvedené v učebnom pláne sú povinné pre všetky formy vzdelávania v študijnom odbore.
- Obsah učebných osnov predmetov odbornej zložky vzdelávania je záväzný pre všetky formy vzdelávania v študijnom odbore.
- V externej forme môže prebiehať vyučovanie kombinovanou formou, tzn. prezenčnou (priama účasť žiakov na vyučovaní) a dištančnou, v ktorej žiak podľa pokynov učiteľa realizuje samoštúdium, plní úlohy zadané učiteľom, realizuje autodiagnostiku plnenia výkonových štandardov v jednotlivých predmetoch. Obsahový štandard vyučovacích predmetov môže byť realizovaný v blokoch, tzn. že v týždni s rozsahom max. 15 vyučovacích hodín, je možné na základe vypracovaných tematických plánov predmetov vytvárať rozvrhy na jednotlivé týždne. 15 vyučovacích hodín je možné rozšíriť o konzultačné hodiny v maximálnom rozsahu 4 hod. týždenne. Po ukončení výučby každého vyučovacieho predmetu v ročníku, ktorého obsah bol realizovaný blokovo výučbou prezenčnou formou, aj dištančnou formou, nasleduje sumarizačné hodnotenie a klasifikácia vedomostí žiaka. Okrem sumarizačného hodnotenia výkonu žiaka učiteľ využíva aj priebežné hodnotenie vedomostí, zručností a postojov žiaka.
- Riaditeľ školy na základe odporúčania predmetovej komisie schvaľuje v rámci hodinovej dotácie v učebných osnovách predmetov odbornej zložky vzdelávania, ktoré sú súčasťou štátneho vzdelávacieho programu, 10 %-nú úpravu učebného obsahu na inováciu a na zabezpečenie regionálnych a aktuálnych potrieb.

- f) Predmety pre odbornú zložku vzdelávania sa delia na skupiny:
Maximálny počet žiakov v skupine na predmete :
- latinský jazyk 24 žiakov,
 - prvá pomoc 12 žiakov,
 - psychológia a pedagogika a profesijná komunikácia 17 žiakov,
 - protetika a protetické pomôcky 10 žiakov,
 - prevencia diabetickej nohy 10 žiakov,
 - podologické techniky 10 žiakov,
 - podologické ošetrenia 6 žiakov.
- g) Praktická príprava sa realizuje podľa platnej legislatívy. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie si požadovaných praktických zručností a činností a to formou cvičení v laboratórnych podmienkach – v odborných učebniach a odbornej praxe, v rámci predmetu podologické ošetrenia – v zdravotníckych zariadeniach. Na cvičeniach a odbornej klinickej praxi sa žiaci delia do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa platných predpisov nasledovne: vo všetkých študijných odboroch na cvičeniach v laboratórnych podmienkach (v odborných učebniach) je počet žiakov v skupine maximálne 10. Na odbornej praxi je počet žiakov v skupine najviac 6.
- h) Žiak môže postúpiť do vyššieho ročníka a prísť k praktickej maturitnej skúške v odbornej zložke vzdelávania, ak absolvoval minimálne 90 % praktickej prípravy v predmetoch podologické techniky a podologické ošetrenia a splnil výkonový štandard odborných zručností.
- i) Maturitná skúška sa organizuje podľa platnej školskej legislatívy.
- j) Hodnotenie a klasifikácia vyučovacích predmetov sa riadi všeobecnezáväznými právnymi predpismi.

7. 2 Učebný plán pre odbornú zložku vzdelávania

Učebný plán pre odbornú zložku vzdelávania vymedzuje záväzný minimálny rozsah odborného vzdelávania v jednotlivých študijných odboroch pripravujúcich žiakov na výkon zdravotníckeho povolania. Počty vyučovacích hodín pre povinné vyučovacie predmety a klinickú prax predstavujú nevyhnutné minimum.

Poskytnutý stupeň vzdelania:	úplné stredné odborné vzdelanie pomaturitné kvalifikačné štúdium
Študijný odbor:	experimentálne overovaný študijný odbor: podológ
Odborné zamerania:	—
Forma, spôsob a organizácia štúdia:	externé večerné 2-ročné štúdium pre absolventov strednej školy

Kategoríe a názvy vzdelávacích oblastí	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe v ročníku		
	1.	2.	Spolu
Teoretické vzdelávanie a praktická príprava			
latinský jazyk	1(1)/-	-	(0,5)
anatómia a fyziológia	2	-	2

patológia	-	1	1
preventívne lekárstvo	1/-	-	0,5
organizácia zdravotníctva	1/-	-	0,5
prvá pomoc	-	1(1)	1(1)
psychológia, pedagogika a profesijná komunikácia	2(2)/-	-	1(1)
zdravie a klinika chorôb	1	2	3
dermatológia	1	1	2
podológia	2	1	3
protetika a protetické pomôcky v podológii	1	1(1)	2(1)
prevencia diabetickej nohy	2(1)	1(1)	3(2)
podologické techniky (<i>orthonyxia, nechťová protetika, ošetrovanie mykotických nechťov</i>)	2(1)	2(1)	4(2)
Odborná prax			
podologické ošetrovanie	-/5(5)	6(6)	8,5 (8,5)
SPOLU	16	16	32

7. 2. 1 Poznámky k učebnému plánu pre odborné vzdelávanie

- Počet týždenných vyučovacích hodín v školskom vzdelávacom programe je minimálne 16 hodín, za celé štúdium 32 hodín. Počet hodín v zátvorke uvádza počet hodín cvičení z celkového počtu týždenných vyučovacích hodín predmetu. Školský rok trvá 40 týždňov, výučba v študijných odboroch sa realizuje v 1. ročníku 34 týždňov a v 2. ročníku 30 týždňov. Do celkového počtu hodín za štúdium sa počíta priemer 32 týždňov, spresnenie počtu hodín za štúdium bude predmetom školských učebných plánov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva, na exkurzie, atď. a v poslednom ročníku na absolvovanie maturitnej skúšky.
- Predmety odbornej zložky vzdelávania uvedené v učebnom pláne sú povinné pre všetky formy vzdelávania v študijnom odbore.
- Obsah učebných osnov predmetov odbornej zložky vzdelávania je záväzný pre všetky formy vzdelávania v študijnom odbore.
- V externej forme môže prebiehať vyučovanie kombinovanou formou, tzn. prezenčnou (priama účasť žiakov na vyučovaní) a dištančnou, v ktorej žiak podľa pokynov učiteľa realizuje samoštúdium, plní úlohy zadané učiteľom, realizuje autodiagnostiku plnenia výkonových štandardov v jednotlivých predmetoch. Obsahový štandard vyučovacích predmetov môže byť realizovaný v blokoch, tzn. že v týždni s rozsahom 15 vyučovacích hodín, je možné na základe vypracovaných tematických plánov predmetov vytvárať rozvrhy na jednotlivé týždne. 15 vyučovacích hodín je možné rozšíriť o konzultačné hodiny, v maximálnom rozsahu 4 hod. týždenne. Po ukončení výučby každého vyučovacieho predmetu v ročníku, ktorého obsah bol realizovaný blokovou výučbou prezenčnou formou, aj dištančnou formou, nasleduje sumarizačné hodnotenie a klasifikácia vedomostí žiaka. Okrem sumarizačného hodnotenia výkonu žiaka učiteľ využíva aj priebežné hodnotenie vedomostí, zručností a postojov žiaka.

- e) Riaditeľ školy na základe odporúčania predmetovej komisie schvaľuje v rámci hodinovej dotácie v učebných osnovách predmetov odbornej zložky vzdelávania, ktoré sú súčasťou štátneho vzdelávacieho programu najviac 10 %-nú úpravu učebného obsahu na inováciu a na zabezpečenie regionálnych a aktuálnych potrieb vyznačenú v ŠkVP.
- f) Praktická príprava sa realizuje podľa platnej legislatívy. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou cvičení v laboratórnych podmienkach (v odborných učebniach), v škole a odbornej praxi, v rámci predmetu podologické ošetrovania, v zdravotníckych zariadeniach. Na cvičeniach a odbornej praxi sa žiaci delia do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa platných predpisov nasledovne: na cvičeniach v laboratórnych podmienkach (v odborných učebniach, laboratóriách a pod.) je počet žiakov v skupine najviac 10. Na odbornej klinickej praxi je počet žiakov v skupine najviac 6. Počet žiakov na jedného učiteľa sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.
- g) Žiaci sa v zmysle § 7 (Povinné očkovanie osôb, ktoré sú vystavené zvýšenému nebezpečenstvu vybraných nákaz) Vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 585/2008 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prevencii a kontrole prenosných ochorení v znení neskorších predpisov sa proti vírusovému zápalu pečene typu B očkujú tak, aby pri nástupe na praktické vyučovanie mali podané najmenej dve dávky očkovacej látky.
- h) Žiak môže postúpiť do vyššieho ročníka a pristúpiť k praktickej maturitnej skúške v odbornej zložke vzdelávania, ak absolvoval minimálne 90 % praktickej prípravy v predmetoch podologické techniky a podologické ošetrovania a splnil výkonový štandard odborných zručností.
- i) Maturitná skúška sa organizuje podľa platnej školskej legislatívy.
- j) Hodnotenie a klasifikácia vyučovacích predmetov sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi.

8 VZDELÁVACIE OBLASTI

8.1 Odborné vzdelávanie

Prehľad vzdelávacích oblastí:

1. Teoretické vzdelávanie a praktická príprava
2. Odborná klinická prax

8.2 Vzdelávacie štandardy odborného vzdelávania

Jednou z výrazných zmien, ktoré sú súčasťou nového procesu vzdelávania je dôslednejšie zameranie na výstup zo vzdelávania. Dôležité je, aby bol jasne sformulovaný výstup a zdôvodnené zaradenie obsahu vzdelávania. Je to štruktúrovaný popis spôsobilostí. Vzdelávanie je vtedy úspešné, ak vieme, k akým cieľom podľa požiadaviek majú žiaci dospieť. Preto sa v Štátnom vzdelávacom programe kladie dôraz na formulovanie požiadaviek na výstup z témy, z ročníka alebo celého stupňa podľa charakteru predmetu.

Vzdelávací štandard sa skladá z dvoch častí: obsahový štandard a výkonový štandard. Obsahová časť vzdelávacieho štandardu určuje minimálny obsah vzdelávania. Jeho hlavným cieľom je zjednocovať, koordinovať resp. zabezpečiť kompatibilitu minimálneho obsahu vzdelávania na všetkých školách. Obsahovú časť tvorí učivo, ktoré je všetkými žiakmi osvojiteľné. Učivo je formulované v štyroch kategóriách: faktualne poznatky - základný prvok poznania, ktorý žiaci musia vedieť, aby boli oboznámení s určitou disciplínou poznania, alebo aby v nej mohli riešiť vedné problémy; konceptuálne poznatky - vzájomné vzťahy medzi poznatkami; procedurálne poznatky - ako niečo urobiť, metódy skúmania; metakognitívne poznatky - kognície vo všeobecnosti. Výkonová časť je formulácia výkonov, ktorá určuje, na akej úrovni má žiak dané minimálne učivo ovládať a čo má vykonať. Výkonový štandard je formulovaný v podobe operacionalizovaných cieľov, to znamená je uvádzaný aktívnymi slovesami, ktoré zároveň vyjadrujú úroveň osvojenia. Jednotlivé úrovne výstupov sú zamerané na kompetencie - to znamená kombináciu vedomostí, zručností a schopností. Jednotlivé úrovne sledujú rozvíjanie poznávacích schopností: spoznať alebo znovu vybaviť si informácie z dlhodobej pamäte, porozumieť a konštruovať, aplikovať, analyzovať, vyhodnocovať a schopnosť tvoriť. Je požiadavkou na výstup zo stupňa vzdelania a zároveň požiadavkou na vstup pri ďalšom stupni vzdelania. Popisuje produkt výučby, nie proces. Obsah a požiadavky na výstup zo vzdelania nie sú postačujúce na maturitnú skúšku. Požiadavky na maturitnú skúšku sú uvedené v Katalógu cieľových požiadaviek.

8.3 Učebné osnovy odborných predmetov

Učebné osnovy predmetov odbornej zložky vzdelávania vymedzujú záväzný minimálny obsahový štandard a minimálny výkonový štandard vedomostí, zručností a schopností žiaka v jednotlivých vyučovacích predmetoch potrebných pre prípravu žiakov na výkon zdravotníckeho povolania. Obsah učebných osnov je záväzný pre všetky formy vzdelávania v študijnom odbore.

Riaditeľ školy na základe odporúčania predmetovej komisie schvaľuje v rámci hodinovej dotácie v učebných osnovách najviac 10 %-nú úpravu učebného obsahu na inováciu a na zabezpečenie regionálnych a aktuálnych potrieb. Úprava má byť vyznačená v ŠkVP.

UČEBNÉ OSNOVY PREDMETU

LATINSKÝ JAZYK LAJ

Študijný odbor:	podológ
Forma, spôsob a organizácia štúdia:	externé večerné pomaturitné kvalifikačné štúdium pre absolventov SŠ

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Latinský jazyk na SZŠ je súčasťou odbornej zložky vzdelávania. Vyučovanie latinského jazyka prispieva svojim špecifickým podielom k príprave žiakov na štúdium odborných predmetov a pripravuje ich na zdravotnícke povolanie tým, že ich uvádza do odbornej latinsko-gréckej terminológie, ktorú má ovládať budúci zdravotnícky pracovník – absolvent strednej zdravotníckej školy. Realizovaním moderných foriem, prostriedkov a vyučovacích metód sa vytvárajú podmienky pre formovanie a rozvíjanie logického a tvorivého myslenia žiakov. Zvládnutie základov latinčiny aj minima gréčtiny súvisí aj so všeobecným vzdelaním, získané poznatky pomôžu aj pri štúdiu iných cudzích jazykov. Sú predpokladom pre komunikáciu súčasného vzdelaného človeka v širšom kontexte. Predmet poskytuje základy i pre ďalšie vzdelávanie .

CIELE PREDMETU

Cieľom vyučovania latinského jazyka je prispieť k splneniu cieľov odborného vzdelávania a osvojenia si kľúčových kompetencií prostredníctvom obsahu učiva predmetu. Žiaci majú pochopiť základné gramatické pravidlá, osvojiť si základy odbornej terminológie anatomickej i klinickej a porozumieť princípom, podľa ktorých sa odborné termíny tvoria. Vyučovanie latinského jazyka má prispieť k rozvíjaniu a upevňovaniu vedomostí jazykového systému získaných v slovenskom jazyku a živých cudzích jazykoch, k rozvoju presného a logického myslenia a vyjadrovania. Konečným cieľom je schopnosť používať latinský jazyk v profesijnej praxi a v samostatnom štúdiu odbornej literatúry.

ROZPIS UČIVA

1. ročník večerného štúdia 1 hodina týždenne v prvom polroku, spolu 16 hodín, z toho 16 hodín cvičení

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Úvod do štúdia latinského jazyka.**

Témy: **História medicínskej terminológie. Hippokratova prísaha. Význam latinčiny a gréčtiny pri výkone zdravotníckej profesie. Latinská abeceda. Výslovnosť.**

Kľúčové pojmy: **medicína, odborná terminológia, Hippokrates, výslovnosť**

Výkonový štandard:

- popísať vznik a vývoj medicínskej terminológie,
- vysvetliť význam Hippokratovej prísahy v súčasnosti,
- ovládať latinskú abecedu a výslovnosť,
- vedieť správne písať a čítať latinské slová.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Flexia substantív a adjektív. Adverbiá.**

Témy: **Základná gramatická terminológia. Skloňovanie substantív 1. – 5. deklinácie, adjektív 1., 2., 3. deklinácie. Stupňovanie adjektív so zameraním na nepravidelné**

a neúplné stupňovanie. Anatomické názvoslovie. Adverbiá – prehľad /podľa potrieb odboru/.

Kľúčové pojmy: substantívum, adjektívum, singulár, plurál, nominatív, genitív, akuzatív, ablatív, maskulínium, feminínium, neutrum, 1. deklinácia, 2. deklinácia, 3. deklinácia, 4. deklinácia, 5. deklinácia, skloňovanie, stupňovanie adjektív pravidelné, nepravidelné, neúplné, adverbium

Výkonový štandard:

- využiť vedomosti z gramatickej terminológie slovenského jazyka a cudzích jazykov,
- ovládať klasifikáciu slovných druhov, predovšetkým substantív a adjektív,
- vedieť skloňovať substantíva 1., 2., 3., 4., 5. deklinácie s dôrazom na genitív singuláru a nominatív a genitív plurálu,
- nájsť spoločné znaky jednotlivých deklinácií,
- vedieť správne používať predložkové pády,
- vedieť skloňovať adjektíva 1., 2. a 3. deklinácie,
- pri skloňovaní adjektív aplikovať poznatky zo skloňovania substantív,
- vedieť adjektíva vystupňovať a správne prekladať,
- správne používať a prekladať anatomické názvoslovie s adjektívami vystupňovanými nepravidelne a neúplne,
- vymenovať najpoužívanejšie adverbiá v odbore.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Číslovky.**

Témy: **Latinské číslovky – základné a radové. Použitie čísloviek v anatomickej a klinickej terminológii.**

Kľúčové pojmy: základné číslovky, radové číslovky, diagnóza.

Výkonový štandard:

- ovládať klasifikáciu latinských čísloviek,
- vymenovať latinské číslovky základné 1 – 30, 100, 1000,
- vymenovať latinské radové číslovky 1. – 15,
- ovládať základné grécke číslovky 1 - 10
- ovládať skloňovanie latinských čísloviek
- vedieť správne vyjadriť kvantitatívne javy – počet (základné číslovky v anatomickej terminológii),
- vedieť správne používať radové číslovky v diagnózach (ovládať rímske číslice).

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Sloveso v medicínskej terminológii.**

Témy: **Prehľad časovania sloves 1. – 4. konjugácie. Tvary imperatívu v odbornej terminológii. Sloveso esse.**

Kľúčové slová: konjugácia, indikatív prézenta, imperatív, osobné prípony

Výkonový štandard:

- poznať (informačne) koncovky indikatívu prézenta, imperatívu,
- rozlíšiť rozdiel medzi konjugáciami,
- porovnať časovanie slovesa byť v latinčine a slovenskom jazyku,
- vedieť tvoriť imperatív slovíes 1. – 4. konjugácie,
- využívať imperatív v praxi.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Základné informácie o tvorení odvodených a zložených slov.**

Témy: **Tvorenie latinských a gréckych slov prefixmi, sufixami a skladaním slov.**

Kľúčové slová: **slovný základ, prefix, sufix, odvodené slovo, zložené slovo**

Výkonový štandard:

- osvojiť si najdôležitejšie latinské prefixy, sufixy, grécke prefixy, sufixy používané pri tvorení slov v zdravotníckej terminológii,
- vysvetliť význam zložených slov,
- vedieť prakticky používať základné spôsoby tvorenia slov odvodzovaní a skladaním,
- orientovať sa v medicínskych termínoch a ich vzájomných vzťahoch,
- upevniť si vedomosti a poznatky o tvorení odbornej lekárskej terminológie.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Substantíva gréckeho pôvodu.**

Témy: **Základné informácie o gréckych substantívach 1. – 3. deklinácie.**

Kľúčové slová: **substantíva gréckeho pôvodu**

Výkonový štandard:

- využiť pri skloňovaní gréckych substantív vedomosti zo skloňovania latinských substantív,
- zoznámiť sa so skloňovaním gréckych substantív zakončených predovšetkým na -e, -es, -os, -er, -on, -ma, -itis, -is, -osis,
- porovnať spoločné znaky skloňovania gréckych a latinských substantív,
- orientovať sa v gréckej terminológii.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Medicínska terminológia so zameraním na špecifiká jednotlivých študijných odborov.**

Témy: **Odborná terminológia a názvoslovie.**

Kľúčové slová: **Anatomická terminológia, kosť, sval, kostra, stavec, rebro, horná končatina, dolná končatina, tráviaca rúra, srdce, diagnóza.**

Výkonový štandard:

- spoznať odbornú medicínsku terminológiu ako nevyhnutnú súčasť jednotlivých odborov,
- vymenovať časti kostry, svaly, tráviacu sústavu, stomatologické a farmaceutické názvoslovie:
- vymenovať celý kožný systém a prídavné orgány kože (odbor podológ),
- orientovať sa v patologickej terminológii všeobecne,
- správne pochopiť a využiť skratky vyskytujúce sa v jednotlivých študijných odboroch.

UČEBNÉ OSNOVY PREDMETU

ANATÓMIA A FYZIOLOGIA **ANF**

Študijný odbor:	podológ
Forma, spôsob a organizácia štúdia:	externé večerné pomaturitné kvalifikačné štúdium pre absolventov SŠ

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet anatómia a fyziológia na SZŠ v rámci štátneho vzdelávacieho programu, ako súčasť odbornej zložky vzdelávania, poskytuje žiakom vhodne vybranými poznatkami z klinicky aplikovanej anatómie a fyziológie, histológie a embryológie, biochémie a antropológie didaktický systém poznatkov o stavbe a funkcii ľudského organizmu. Realizovaním moderných foriem, prostriedkov a vyučovacích metód vyučovania sa vytvárajú podmienky pre formovanie a rozvíjanie logického a tvorivého myslenia a konania žiakov. Tvorivé myslenie umožňuje žiakom správne aplikovať poznatky pri riešení problémových úloh teoretického aj praktického charakteru. Predmet poskytuje základy nevyhnutné pre ďalšie odborné predmety a pre ďalšie vzdelávanie.

CIELE PREDMETU

Cieľom vyučovania predmetu anatómia a fyziológia je v maximálnej možnej miere prispieť k splneniu cieľov odborného vzdelávania a osvojeniu si kľúčových kompetencií prostredníctvom obsahu učiva anatómie a fyziológie. Žiaci sa majú naučiť pracovať so základnou odbornou terminológiou, osvojiť si schopnosť vyhľadávať odborné informácie v literatúre a informačných médiách, vhodne prezentovať odborné poznatky, analyzovať vybrané problémy, aplikovať poznatky pri riešení konkrétnych úloh rôznej zložitosti. Mali by chápať a vysvetliť vybrané javy a procesy prebiehajúce v ľudskom organizme, vedieť používať základné myšlienkové operácie na získavanie nových poznatkov, logicky spájať poznatky nadobudnuté štúdiom aj iných vedných odborov a využiť ich pri riešení problémových úloh.

ROZPIS UČIVA

1. ročník večerného štúdia 2 hodiny týždenne, spolu 64 hodín

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Obsahový štandard

Tematický celok: **Úvod do predmetu anatómie a fyziológie.**

Témy: **Charakteristika predmetu, jeho význam pre povolanie. Historický pohľad na odbory anatómie a fyziológie.**

Kľúčové pojmy: **anatómia, fyziológia, história**

Výkonový štandard:

- vysvetliť pojmy anatómia, fyziológia,
- vymenovať vedy spolupracujúce resp. súvisiace s anatómiou a fyziológiou,
- vymenovať osobnosti z histórie, ktoré posunuli významne dejiny tejto vedy.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Bunka.**

Témy: **Organely živočíšnej bunky a ich funkcia. Delenie bunky.**

Kľúčové pojmy: **bunka, organely**

Výkonový štandard:

- definovať bunku,
- vymenovať jednotlivé súčasti bunky a popísať ich funkciu,
- popísať delenie somatických a pohlavných buniek.

Obsahový štandard

Tematický celok: **Tkanivá.**

Témy: **Charakteristika tkaniva. Druhy tkanív. Morfológia a funkcia tkanív.**

Kľúčové pojmy: **tkanivo, funkčná morfológia tkaniva, regenerácia tkaniva**

Výkonový štandard:

- charakterizovať tkanivo,
- vymenovať a popísať druhy tkanív podľa tvaru a funkcie,
- popísať funkciu jednotlivých tkanív.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Kožný systém.**

Témy: **Zloženie a funkcia kože. Prídavné orgány kože.**

Kľúčové pojmy: **pokožka, zamša, podkožie, necht, vlasy, chlpy, mazové a potné žľazy**

Výkonový štandard:

- používať latinské názvoslovie pri opise kože,
- vymenovať jednotlivé vrstvy kože,
- pomenovať štruktúry, ktoré sa nachádzajú v koži a vysvetliť ich funkciu,
- vymenovať, opísať a uviesť funkcie prídavných orgánov kože.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Pohybová sústava.**

Témy: **Kostrová sústava. Svalová sústava. Rast tela.**

Kľúčové pojmy: **kosť, kĺb, sval**

Výkonový štandard:

- opísať stavbu, štruktúru, funkciu, tvar a spojenie kostí a používať latinské názvoslovie kostí,
- popísať jednotlivé časti osovej kostry a kostry končatín,
- určiť rozdelenie kĺbov a popísať ich stavbu, štruktúru, funkciu a fyziologické pohyby,
- charakterizovať kostrové, hladké svalstvo a srdcový sval a vysvetliť ich funkciu,
- opísať stavbu svalu,
- vysvetliť mechanizmus svalového sťahu,
- vysvetliť inerváciu svalov,
- vymenovať, opísať a uviesť funkcie a latinské názvoslovie svalov hlavy, krku, hrudníka, brucha, chrbta, horných a dolných končatín, rúk a nôh a panvového dna,

- vysvetliť vývoj a rast tela,
- orientovať sa na ľudskom tele použitím latinského označenia rovín a smerov.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Krv.**

Témy: **Zloženie a funkcia krvi. Krvné skupiny. Obranná schopnosť krvi. Zrážanie krvi.**

Kľúčové pojmy: **plazma, krvné bunky, krvné skupiny**

Výkonový štandard:

- charakterizovať krv, opísať zloženie krvi, vysvetliť jej funkcie,
- používať latinské názvoslovie pri opise jednotlivých krvných buniek,
- rozlíšiť krvné bunky, opísať ich stavbu, vysvetliť ich funkcie,
- vysvetliť mechanizmus zrážania krvi a zastavenie krvácania,
- vymenovať a popísať súčasti krvnej plazmy a fyzikálne a chemické vlastnosti krvi,
- opísať hemolýzu a sedimentáciu,
- definovať obranné mechanizmy krvi,
- popísať rozdiel medzi jednotlivými krvnými skupinami.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Krvný obeh a srdce.**

Témy: **Rozdelenie krvného obehu. Rozdelenie, stavba a funkcia ciev. Stavba a funkcia srdca. Krvný obeh plodu. Miazgový obeh.**

Kľúčové pojmy: **cievy, srdce, lymfa**

Výkonový štandard:

- popísať telový a pľúcny krvný obeh,
- používať latinské názvoslovie v súvislosti so srdcom a krvným obehom,
- vymenovať hlavné vetvy tepnového krvného obehu a hlavné časti žilového riečiska,
- pomenovať jednotlivé druhy ciev a vysvetliť ich funkciu,
- popísať stavbu steny jednotlivých ciev,
- opísať stavbu srdca, veľkosť, tvar, umiestnenie,
- popísať prácu srdca ako motorickej jednotky,
- schematicky nakresliť a pomenovať dutiny srdca a štruktúry, ktoré sa v nich nachádzajú,
- charakterizovať štruktúry a mechanizmy, ktoré sa podieľajú na regulácii srdcovej činnosti a krvného obehu,
- opísať prejavy srdcovej činnosti,
- porovnať krvný obeh plodu a zdravého dieťaťa a dospelého,
- vymenovať súčasti miazgového obehu, vysvetliť ich funkciu a špecifikovať zloženie miazgy a jej prúde v miazgových cievach.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Dýchacia sústava.**

Témy: **Horné dýchacie cesty. Dolné dýchacie cesty. Objemy pľúc. Regulácia dýchania.**

Kľúčové pojmy: dýchanie, dýchacie cesty, pľúca

Výkonový štandard:

- používať latinské názvoslovie pri opise dýchacích ciest,
- vymenovať a na modely ukázať jednotlivé časti horných a dolných dýchacích ciest,
- popísať stavbu steny dýchacej trubice,
- vysvetliť funkciu jednotlivých častí dýchacej sústavy,
- popísať základné princípy mechaniky dýchania,
- pomenovať jednotlivé objemy pľúc a vysvetliť ich význam,
- vysvetliť reguláciu dýchania,
- vysvetliť princíp prenosu dýchacích plynov medzi krvou a alveolárnym vzduchom.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Tráviaca sústava.**

Témy: **Hlavová a hrudná časť tráviacej sústavy. Brušná časť tráviacej sústavy. Žľazy pripojené k tráviacej sústave. Uloženie orgánov v brušnej dutine. Fyziológia výživy. Biochémia živín.**

Kľúčové pojmy: živiny, výživa, trávenie, vstrebávanie, vylučovanie, ústna dutina, hltan, pažerák, žalúdok, črevá, pečeň, podžalúdková žľaza, žľčník, pobrušnica

Výkonový štandard:

- používať latinské názvoslovie pri opise tráviacej sústavy,
- popísať stavbu steny tráviacej trubice,
- vymenovať a ukázať na modely jednotlivé časti tráviacej sústavy,
- vysvetliť funkciu jednotlivých častí tráviacej sústavy,
- popísať zloženie tráviacich štiav a vysvetliť ich funkciu,
- schematicky nakresliť uloženie orgánov v brušnej dutine,
- charakterizovať základné zložky potravy a vysvetliť ich funkciu,
- vysvetliť základné princípy metabolizmu bielkovín, tukov a cukrov,
- latinsky popísať oblasti brucha.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Termoregulácia.**

Témy: **Telesná teplota. Termoregulačné mechanizmy.**

Kľúčové pojmy: telesná teplota, tvorba tepla, výdaj tepla

Výkonový štandard:

- používať latinské názvoslovie pri opise a regulácii telesnej teploty,
- charakterizovať fyziologické rozpätie telesnej teploty a jej zmeny,
- vymenovať termoregulačné mechanizmy a vysvetliť ich význam pri udržiavaní stálej telesnej teploty.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Močová sústava.**

Témy: **Obličky. Odvodné močové cesty. Riadenie činnosti močového systému.**

Kľúčové pojmy: **obličky, vývodné močové cesty, moč, regulácia činnosti obličiek**

Výkonový štandard:

- používať latinské názvoslovie pri opise močovej sústavy,
- popísať stavbu steny močovej sústavy,
- vymenovať jednotlivé časti močovej sústavy,
- vysvetliť funkciu jednotlivých častí močovej sústavy,
- popísať zloženie nefrónu,
- vysvetliť reguláciu činnosti obličiek a močenia,
- vysvetliť význam obličiek pri udržaní homeostázy,
- definovať moč a jeho zloženie a patologické odchýlky.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Zmyslové ústroje.**

Témy: **Zrakové ústroje. Dioptrické pomery oka. Polohovo-sluchové ústroje. Chuťové a čuchové ústroje.**

Kľúčové pojmy: **zmysly, zmyslové bunky, receptory**

Výkonový štandard:

- charakterizovať a rozdeliť zmyslové ústroje,
- popísať jednotlivé časti zmyslových ústrojov,
- vysvetliť základné pojmy: zmysel, receptor, zmyslový reflex, kontrola receptorov,
- preukázať topografickú orientáciu v jednotlivých zmyslových orgánoch.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Hormonálne riadenie organizmu.**

Témy: **Rozdelenie žliaz s vnútornou sekréciou. Hormóny jednotlivých žliaz s vnútornou sekréciou.**

Kľúčové pojmy: **hormón, žľazy s vnútornou sekréciou**

Výkonový štandard:

- používať latinské názvoslovie pri charakteristike žliaz s vnútornou sekréciou a jednotlivých hormónov,
- vymenovať žľazy s vnútornou sekréciou a ukázať na modely ich rozmiestnenie,
- vymenovať hormóny, ktoré tieto žľazy produkujú,
- vysvetliť funkciu jednotlivých hormónov a ich účinky na organizmus.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Pohlavná sústava.**

Témy: **Ženská pohlavná sústava. Mužská pohlavná sústava. Fyziológia tehotnosti.**
Kľúčové pojmy: **pohlavné žľazy, vývodné pohlavné cesty, pohlavný vývin muža a ženy, tehotenstvo**

Výkonový štandard:

- používať latinské názvoslovie pri charakteristike ženských a mužských pohlavných orgánov,
- vymenovať časti ženského a mužského pohlavného systému a vysvetliť ich funkciu,
- ukázať na modely časti ženského a mužského pohlavného systému,
- popísať tvorbu spermií,
- vysvetliť ovulačný cyklus,
- vysvetliť menštruačný cyklus,
- ilustrovať na príkladoch vplyv pohlavných hormónov na pohlavný vývin muža a ženy,
- definovať tehotenstvo,
- popísať vývin plodu počas vnútromaternicového vývinu.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Nervová sústava.**

Témy: **Periférna nervová sústava. Centrálna nervová sústava. Autonómna nervová sústava. Receptory.**

Kľúčové pojmy: **nervová bunka, nerv, mozog, miecha, receptor, hlavové nervy**

Výkonový štandard:

- používať latinské názvoslovie pri opise častí nervovej sústavy,
- definovať neurón a popísať časti a vysvetliť funkciu,
- charakterizovať periférne nervy a rozdeliť ich podľa funkcie,
- vysvetliť princíp vzniku vzruchu a jeho šírenie po nervovom vlákne,
- vymenovať, popísať a uviesť funkcie receptorov,
- pomenovať a ukázať na modely časti centrálného nervového systému,
- vymenovať funkcie jednotlivých častí centrálného a autonómneho nervového systému,
- schematicky nakresliť a popísať reflexný oblúk,
- vymenovať hlavové nervy a popísať ich funkciu.

UČEBNÉ OSNOVY PREDMETU

PATOLÓGIA PAT

Študijný odbor	podológ
Forma, spôsob a organizácia štúdia	externé večerné pomaturitné kvalifikačné štúdium pre absolventov SŠ

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet patológia na SZŠ v rámci štátneho vzdelávacieho programu sa vyučuje ako súčasť odbornej zložky vzdelávania. Jeho ťažisko je v teoretických poznatkoch získaných vo všeobecnej časti predmetu. Vhodný pomer morfológických a patofyziologických hľadísk sa určuje podľa štandardov profilu absolventa. V uvedenom predmete sa žiaci oboznamujú hlbšie a presnejšie s podstatou základných zmien v tele človeka pri chorobách a telesných chybách. Časť tematických celkov je orientovaná patofyziologicky a spadá do rámca špeciálnej patológie. V obsahu sú zahrnuté poznatky na komplexnej všeobecnej úrovni, z ktorých vychádzajú ďalšie odborné predmety. Pri využívaní vhodných moderných foriem, vyučovacích metód a prostriedkov sa vo vyučovaní musí prihliadať na primeranosť a mentálnu vyspelosť žiakov. Výučba predmetu je prostriedkom na rozvíjanie správneho medicínskeho a tvorivého myslenia.

CIELE PREDMETU

Základným cieľom predmetu je oboznámiť žiakov s prejavmi chorobných procesov v ľudskom organizme a pripraviť ich tak na štúdium ďalších odborných predmetov. Predmet patológia má vytvoriť u žiakov schopnosť spájať získané vedomosti do logických reťazcov a chápať zmenené pomery v organizme počas choroby.

Žiaci sa majú naučiť automaticky pracovať so základnou odbornou terminológiou, vhodne prezentovať odborné poznatky, analyzovať problémy a aplikovať teoretické poznatky pri riešení konkrétnych úloh.

Žiaci musia pochopiť podstatu chorôb a ich vzťah k ľudskému organizmu ako celku. Výučba predmetu dáva priestor na poukázanie i význam preventívneho zamerania zdravotníctva.

ROZPIS UČIVA

2. ročník večerného štúdia 1 hodina týždenne, spolu 32 hodín

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD PREDMETU

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Náplň odboru a jeho uplatnenie v praxi.**

Témy: **Koncepcia odboru. Pitva. Bioptické a cytologické vyšetrenia. Zasielanie materiálu na vyšetrenie.**

Kľúčové pojmy: **patológia, pitva, vyšetrovacia metóda, bioptické vyšetrenie, cytologické vyšetrenie, fixačný roztok**

Výkonový štandard:

- opísať predmet, úlohy a zameranie odboru,
- používať latinské názvoslovie,
- vysvetliť uplatnenie patológie v praktickom živote,
- charakterizovať jednotlivé vyšetrovacie metódy v patológii,
- popísať jednotlivé druhy pitiev,
- popísať význam a podstatu bioptického a cytologického vyšetrenia,
- zdôvodniť použitie fixačného roztoku v patológii.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Choroba a jej príčiny.**

Témy: **Choroba. Vonkajšie príčiny chorôb. Vnútorné činitele chorôb.**

Kľúčové pojmy: **Choroba, dispozícia, príčina choroby, prejav choroby**

Výkonový štandard:

- definovať chorobu,
- charakterizovať vonkajšie príčiny, ktoré môžu vyvolať ochorenia,
- vysvetliť vplyv vnútorných príčin vzniku choroby,
- zdôvodniť potrebu ochrany zdravia.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Zánik organizmu.**

Témy: **Klinická a biologická smrť. Znamky smrti.**

Kľúčové pojmy: **Smrť, posmrtné zmeny, znamky smrti**

Výkonový štandard:

- charakterizovať smrť, jej podstatu,
- popísať rozdiel medzi klinickou a biologickou smrťou,
- popísať isté a neisté znamky smrti,
- vysvetliť podstatu posmrtných zmien.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Regresívne a metabolické zmeny.**

Témy: **Nekróza. Atrofia. Kalcifikácia. Tvorba kameňov v tele. Pigmenty. Ikterus.**

Kľúčové pojmy: **nekróza, gangréna, atrofia, kalcifikácia, ikterus**

Výkonový štandard:

- vysvetliť terminológiu tematického celku,
- popísať podstatu nekrózy, gangrény, atrofie, kalcifikácie,
- vymenovať príčiny vzniku regresívnych zmien v organizme,
- popísať príčiny vzniku a charakteristiku konkrémentov v tele,
- popísať podstatu, druhy a prejavy ikteru.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Zápal.**

Témy: **Makroskopické a mikroskopické prejavy zápalu. Nešpecifické a špecifické zápal.**

Kľúčové pojmy: **zápal, prejavy zápalu, infekcia, nešpecifický zápal, špecifický zápal**

Výkonový štandard:

- vysvetliť terminológiu tematického celku,
- vysvetliť klasifikáciu zápalov,

- definovať zápal, príčiny, priebeh a následky zápalu,
- charakterizovať jednotlivé typy zápalu,
- charakterizovať lokálne a celkové prejavy zápalu,
- charakterizovať nešpecifický a špecifický zápal.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Progresívne zmeny.**

Témy: **Regenerácia a reparácia. Metaplázia. Transplantácie.**

Kľúčové pojmy: **regenerácia, reparácia, metaplázia, transplantácia, hypertrofia, hyperplázia**

Výkonový štandard:

- vysvetliť terminológiu tematického celku,
- charakterizovať podstatu progresívnych zmien,
- vymenovať jednotlivé druhy rán a zlomenín,
- vysvetliť podstatu hojenia rán a zlomenín,
- zdôvodniť potrebu darčovstva orgánov (význam transplantačného programu).

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Nádory.**

Témy: **Rozdelenie nádorov. Názvoslovie nádorov.**

Kľúčové pojmy: **nádor, rakovina, benígy, maligny, prekanceróza, recidíva**

Výkonový štandard:

- vysvetliť terminológiu tematického celku,
- charakterizovať podstatu nádorového ochorenia,
- popísať známe príčiny nádorového ochorenia,
- rozdeliť nádory podľa pôvodu,
- zdôvodniť potrebu preventívnych opatrení nádorového ochorenia.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Poruchy pohybového ústrojenstva.**

Témy: **Zápalové ochorenie kostí – osteomyelitída. Poruchy mineralizácie kostí – krivica, osteomalácia. Osteoporóza. Degeneratívne ochorenie kĺbov – artróza.**

Kľúčové pojmy: **kosť, rachitída, osteoporóza, osteomalácia, osteomyelitída**

Výkonový štandard:

- vymedziť základné pojmy v tematickom celku,
- vymenovať základné príčiny podieľajúce sa na poruchách mineralizácie kostí,
- charakterizovať zápalové prejavy na kosti pri osteomyelitíde,
- popísať zmeny štruktúry kostí pri osteoporóze a osteomalácii,
- vysvetliť degeneratívne zmeny postihujúce kĺb pri artróze.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Poruchy srdcovo - cievneho systému.**

Témy: **Najčastejšie miestne poruchy krvného obehu – trombóza, embólia, ischemia. Ochorenia ciev – ateroskleróza. Ochorenia srdca – ischemická choroba srdca, infarkt myokardu, hypertenzia.**

Kľúčové pojmy: **srdce a cievy, trombóza, embólia, infarkt myokardu, ateroskleróza**

Výkonový štandard:

- vymedziť pojmy trombóza, embólia, ischemia, ateroskleróza,
- vymenovať príčiny podieľajúce sa na ochoreniach ciev,
- popísať zmeny na cievach postihnutých aterosklerózou,
- popísať vplyv a hodnoty cholesterolu na ľudský organizmus,
- charakterizovať rizikové prejavy podporujúce vznik ischemických zmien na koronárnych tepnách,
- vysvetliť mechanizmus vzniku ischemickej choroby srdca,
- popísať zmeny na koronárnych tepnách pri ischemickej chorobe srdca.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Poruchy dýchacích ústrojov.**

Témy: **Poruchy dýchacieho rytmu. Obranné opatrenia dýchacích ciest. Ochorenia priedušiek – bronchiektázie. Ochorenia pľúc – zápal pľúc, TBC.**

Kľúčové pojmy: **ventilácia, pneumónia, bronchiektázie, tuberkulózný uzlík, tuberkulózný exsudát**

Výkonový štandard:

- vymenovať poruchy dýchacieho rytmu,
- charakterizovať obranné opatrenia dýchacích ciest,
- určiť najčastejšie príčiny podieľajúce sa na vzniku ochorení priedušiek a pľúc,
- popísať zmeny stavby priedušiek postihnutých bronchiektáziami,
- porovnať tkanivo pľúc u zdravého človeka a pľúc postihnutých zápalom,
- vymenovať morfológické prejavy tuberkulózy,
- vysvetliť zmeny skladby pľúcneho tkaniva postihnutého primárnou TBC,
- opísať nezápalové a zápalové ochorenia pleury.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Poruchy tvorby a vylučovania moču.**

Témy: **Zápalové ochorenia obličiek. Zlyhanie obličiek. Choroby odvodných močových ciest – urolitiáza. Nádory obličiek.**

Kľúčové pojmy: **oblička, moč, močové kamene, glomerulonefritída, pyelonefritída, nádory**

Výkonový štandard:

- vymedziť podstatu vzniku glomerulonefritídy a pyelonefritídy,
- vymenovať príčiny podieľajúce sa na vzniku zápalových ochorení obličiek,
- popísať zmeny štruktúry tkaniva obličiek postihnutých zápalom,

- porovnať skladbu tkaniva zdravej obličky a obličky zmenenej nádorom,
- vysvetliť význam transplantácie obličiek a úlohu transplantačného programu.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Poruchy tráviacich ústrojov.**

Témy: **Ochorenia žalúdka a dvanástnika – vredová choroba žalúdka a dvanástnika. Ochorenia pečene, žlčníka a pankreasu – cirhóza pečene, zápal podžalúdkovej žľazy. Nádory hrubého čreva.**

Kľúčové pojmy: **peptický vred, cirhóza pečene, pankreatitída**

Výkonový štandard:

- vymedziť základné pojmy erózia a peptický vred,
- popísať sliznicu žalúdka zmenenej eróziami a peptickým vredom,
- odlíšiť štruktúru pečenevých buniek u zdravého človeka a pečenevých buniek zmenených cirhózou,
- charakterizovať zmeny žľazového tkaniva pankreasu postihnutého akútnym zápalom,
- vymenovať zmeny na hrubom čreve postihnutého nádorom.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Poruchy nervového systému.**

Témy: **Náhla cievna mozgová príhoda. Úrazy mozgu – otras mozgu, zmliaždenie mozgu, epidurálne krvácanie, subdurálne krvácanie, subarachnoidálne krvácanie.**

Kľúčové pojmy: **epidurálny hematóm, subdurálny hematóm, kontúzia, mozgová embólia, lacerácia mozgu, komorové zakrvácanie.**

Výkonový štandard:

- vymedziť základné pojmy v tematickom celku,
- vymenovať príčiny podieľajúce sa na úrazoch mozgu,
- odlíšiť patofyziologické prejavy pri úrazoch mozgu,
- popísať zmeny na mozgových cievach postihnutých cievnu mozgovou príhodou,

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Hormonálne poruchy.**

Témy: **Ochorenia štítnej žľazy – hypertyreóza a hypotyreóza. Struma. Ochorenia Langerhansových ostrovčekov - diabetes mellitus.**

Kľúčové pojmy: **hypofunkcia a hyperfunkcia štítnej žľazy, struma**

Výkonový štandard:

- definovať základné pojmy – hyperfunkcia a hypofunkcia štítnej žľazy,
- vymenovať príčiny vyvolávajúce hypertyreózu a hypotyreózu,
- popísať chorobné zmeny na štítnej žľaze pri uvedených ochoreniach,
- vysvetliť podstatu vzniku a účinku inzulínu.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Poruchy mužských a ženských pohlavných orgánov a prsníka.**
Témy: **Ochorenia prostaty – nádory prostaty. Zápalý ženských pohlavných orgánov. Nezhubné a zhubné nádory maternice a vaječníkov. Nádory prsníkov.**
Kľúčové pojmy: **endometritída, hypertrofia prostaty, karcinóm krčka maternice**

Výkonový štandard:

- vymenovať rizikové faktory podieľajúce sa na vzniku nádorových ochorení ženských pohlavných orgánov,
- popísať sliznicu maternice zmenenú zápalovým procesom,
- špecifikovať zmeny na maternici postihnutej nádorom,
- popísať zmeny na prsníku zmenenom nádorovým procesom,
- poukázať na potrebu preventívnych prehliadok napomáhajúcich odhaľovaniu nádorových ochorení.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Chorobné zmeny v gravidite a patológia novorodenca.**
Témy: **Najčastejšie ochorenia v priebehu tehotenstva – gestózy. Poruchy trvania gravidity. Rizikový novorodenec. Ochorenia popôrodného obdobia.**
Kľúčové pojmy: **gestózy, potraty, rizikový novorodenec, asfyktický syndróm**

Výkonový štandard:

- vymenovať faktory, ktoré môžu negatívne ovplyvniť priebeh gravidity,
- špecifikovať poruchy zdravia viazané na tehotenstvo – gestózy a ich prejavy,
- popísať rizikového novorodenca,
- charakterizovať zmeny na mozgu, ktoré vznikli v dôsledku jeho poškodenia počas pôrodu,
- vyjadriť potrebu perinatálnej starostlivosti.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Poruchy vývoja – malformácie.**
Témy: **Najčastejšie teratogény. Vývinové chyby spôsobené alkoholom, liekmi a infekciami. Chromozómové aberácie.**
Kľúčové pojmy: **malformácia, teratogény, chromozómové aberácie**

Výkonový štandard:

- definovať malformácie,
- vymenovať najčastejšie faktory vyvolávajúce vývinové chyby,
- charakterizovať najčastejšie vývinové chyby a chromozómové aberácie,
- poukázať na potrebu špeciálnych diagnostických vyšetrovacích metód napomáhajúcich odhaľovaniu vývinových chýb plodu.

UČEBNÉ OSNOVY PREDMETU

PREVENTÍVNE LEKÁRSTVO PRL

Študijný odbor	podológ
Forma, spôsob a organizácia štúdia	externé večerné pomaturitné kvalifikačné štúdium pre absolventov SŠ

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet preventívne lekárstvo na SZŠ v rámci štátneho vzdelávacieho programu ako súčasť odbornej zložky vzdelávania, vhodne vybranými poznatkami z mikrobiológie, alergológie, epidemiológie, sociálnej hygieny, prevencie sociálnych acivilizačných chorôb, hygieny životného prostredia, preventívneho pracovného lekárstva, hygieny výživy, hygieny detí a mládeže a ochrany pred ionizujúcim žiarením poskytuje žiakom ucelený systém prevencie. Poznanie významu prevencie umožňuje žiakom tvorivým myslením a konaním správne aplikovať poznatky v praxi. Predmet poskytuje základy pre ďalšie odborné predmety.

CIELE PREDMETU

Cieľom vyučovania preventívneho lekárstva je osvojenie si kľúčových kompetencií prostredníctvom obsahu učiva predmetu. Pochopiť a naučiť sa logicky vysvetliť jednotu organizmu v zdraví a chorobe. Uvedomiť si potrebu svojej aktívnej účasti na tvorbe a ochrane životného prostredia, svojho zdravia a zdravia spoločnosti. Spájať poznatky získané štúdiom predmetu s poznatkami nadobudnutými v iných odborných predmetoch a využiť ich vo svojom ďalšom štúdiu a v povolání.

ROZPIS UČIVA

1. ročník večerného štúdia 1 hodina týždenne v 1. polroku, spolu 16 hodín

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD PREDMETU

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Preventívne lekárstvo - úvod.**

Témy: **Charakteristika preventívneho lekárstva. Zdravie. Ochrana zdravia. Životné a pracovné podmienky. Spôsob života. Prevencia. Faktory ovplyvňujúce zdravie.**

Kľúčové pojmy: **prevencia, mikrobiológia, zdravie**

Výkonový štandard:

- charakterizovať preventívne lekárstvo,
- definovať zdravie,
- objasniť jednotu organizmu v zdraví i v chorobe,
- preukázať preventívne myslenie a konanie v otázkach zdravia a výchovy k zdraviu,
- objasniť správne životné a pracovné podmienky,
- vedieť opísať správny spôsob života,
- poukázať na dôležitosť prevencie,
- vedieť vymenovať faktory ovplyvňujúce zdravie.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Mikrobiológia.**

Témy: **Charakteristika a základné vlastnosti, fyziológia a rozmnožovanie mikroorganizmov. Patogenita mikróbov. Mikrobiálne osídlenie človeka.**

Účinok chemoterapeutík a antibiotík, rezistencia. Laboratórna diagnostika.

Kľúčové pojmy: **mikroorganizmus, chemoterapeutika, antibiotika, rezistencia,**

Výkonový štandard:

- charakterizovať mikrobiológiu,
- vysvetliť základné vlastnosti, fyziológiu a rozmnožovanie mikroorganizmov,
- oboznámiť sa s patogéniou mikroorganizmov,
- popísať mikrobiálne osídlenie človeka,
- objasniť účinok chemoterapeutík a antibiotík, rezistencie,
- oboznámiť so základmi laboratórnej diagnostiky.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Imunológia.**

Témy: **Charakteristika. Základné pojmy. Rozdelenie obranných mechanizmov.**

Antigény. Protilátky. Základy alergológie.

Kľúčové pojmy: **antigén, protilátka, alergológia**

Výkonový štandard:

- charakterizovať imunológiu a základné pojmy,
- objasniť rozdelenie obranných mechanizmov,
- charakterizovať antigény, protilátky,
- poznať základy alergológie.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Epidemiológia.**

Témy: **Infekcia. Nákaza, proces šírenia, prenos, vnímavosť a odolnosť. Protiepidemické opatrenia. Infekčné choroby. Imunizácia – aktívna, pasívna. Očkovanie a očkovacie techniky, dokumentácia.**

Kľúčové pojmy: **infekcia, nákaza, prenos, vnímavosť, odolnosť, imunizácia, očkovanie**

Výkonový štandard:

- charakterizovať epidemiológiu, infekciu, nákazu, proces šírenia, prenos, vnímavosť a odolnosť,
- vymenovať protiepidemické opatrenia,
- charakterizovať infekčné choroby,
- objasniť imunizáciu – aktívnu a pasívnu,
- charakterizovať očkovanie, očkovacie techniky a dokumentáciu.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Dekontaminácia.**

Témy: **Dezinfekcia a sterilizácia- fyzikálna a chemická. Dezinsekcia a deratizácia.**

Kľúčové pojmy: **dezinfekcia, dezinsekcia a deratizácia**

Výkonový štandard:

- charakterizovať dekontamináciu,

- preukázať základné poznatky z dezinfekcie a sterilizácie – fyzikálnej a chemickej,
- popísať dezinfekciu a deratizáciu.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Sociálna hygiena.**

Témy: **Prevenčia – sociálna hygiena – zdravie. Vzťah – človek – prostredie – spôsob života – sociálne a kultúrne aspekty. Zdravotná výchova a sebvýchova.**

Kľúčové pojmy: **prevencia, hygiena, prostredie, zdravotná výchova, sebvýchova**

Výkonový štandard:

- charakterizovať sociálnu výchovu,
- objasniť prevenciu – sociálnu hygienu – zdravie,
- vysvetliť vzťah – človek – prostredie – spôsob života – sociálne a kultúrne aspekty,
- charakterizovať zdravotnú výchovu a sebvýchovu.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Hygiena životného prostredia.**

Témy: **Človek a životné prostredie. Hygiena ovzdušia, pôdy a vody. Fyzikálne faktory a zdravie. Hygiena sídlisk, bývania. Hygiena zdravotníckych zariadení.**

Kľúčové pojmy: **životné prostredie, ovzdušie, pôda, voda, sídliská, zdravotnícke zariadenia**

Výkonový štandard:

- charakterizovať vzťah človek a životné prostredie,
- opísať hygienu ovzdušia, pôdy a vody,
- vysvetliť vzťah fyzikálne faktory a zdravie,
- získať základné poznatky o hygiene sídlisk, bývania,
- charakterizovať hygienu v zdravotníckych zariadeniach.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Preventívne pracovné lekárstvo**

Témy: **Ochrana zdravia a prevencia poškodenia pri práci. Faktory pracovného prostredia.**

Kľúčové pojmy: **pracovné lekárstvo, faktory pracovného prostredia**

Výkonový štandard:

- charakterizovať pracovné lekárstvo,
- získať základné poznatky ochrany zdravia a prevencie poškodenia pri práci,
- charakterizovať faktory pracovného prostredia.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Hygiena výživy.**

Témy: Výživa. Hodnotenie požívatín. Spoločné stravovanie. Potravinárska výroba a obchod. Nákazy a otravy z požívatín

Kľúčové pojmy: výživa, požívatina, spoločné stravovanie, potravinárska výroba, obchod

Výkonový štandard:

- charakterizovať výživu a hygienu výživy,
- získať základné poznatky o hodnotení požívatín,
- charakterizovať spoločné stravovanie,
- objasniť poznatky o potravinárskej výrobe, obchode,
- vedieť základné poznatky o nákazách a otravách z požívatín.

Obsahový štandard:

Tematický celok: Hygiena detí a mládeže.

Témy: Rast a vývin dieťaťa. Kolektívne zariadenia, režim zotavovania detí a mládeže.

Kľúčové pojmy: rast a vývin dieťaťa, kolektívne zariadenia

Výkonový štandard:

- charakterizovať rast a vývin dieťaťa,
- popísať kolektívne zariadenia, režim zotavovania detí a mládeže.

Obsahový štandard:

Tematický celok: Prevencia sociálnych a civilizačných ochorení.

Témy: Prevencia chorôb srdca a ciev, nádorových ochorení, cukrovky, úrazov, toxikománií.

Kľúčové pojmy: choroby srdca a ciev, nádorové ochorenia, cukrovka, úraz, toxikománia

Výkonový štandard:

- preukázať schopnosti preventívneho myslenia a konania v otázkach zdravia a výchovy k zdraviu, prevencie sociálnych a civilizačných chorôb – prevencia chorôb srdca a ciev, nádorových ochorení, cukrovky, úrazov, toxikománií.

Obsahový štandard:

Tematický celok: Národný program podpory zdravia.

Témy: Ciele. Základné postupy a stratégie.

Kľúčové pojmy: postup, stratégia národný program

Výkonový štandard:

- vysvetliť filozofiu a ciele národného programu podpory zdravia a jeho aplikácie v jednotlivých zložkách ochrany zdravia .

Obsahový štandard:

Tematický celok: Zdravotnícka štatistika.

Témy: **Charakteristika, význam, pramene, využitie.**

Kľúčové pojmy: **štatistika, pramene, zdravotnícke informácie**

Výkonový štandard:

- vysvetliť význam zdravotníckej štatistiky,
- používať informácie zo zdravotníckej štatistiky.

UČEBNÉ OSNOVY PREDMETU

ORGANIZÁCIA ZDRAVOTNÍCTVA ORZ

Študijný odbor	podológ
Forma, spôsob a organizácia štúdia	externé večerné pomaturitné kvalifikačné štúdium pre absolventov SŠ

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet organizácia zdravotníctva na SZŠ, v rámci štátneho vzdelávacieho programu ako súčasť odbornej zložky vzdelávania, poskytuje žiakom vhodne vybranými poznatkami zo starostlivosti o zdravie, spoločenskej stratégie ochrany a podpory zdravia, štátnej zdravotnej správy, systému zdravotnej starostlivosti, stavovských organizácií a odborných spoločností, zdravotného poistenia, právnych aspektov zdravotníckeho pracovníka a zdravotníckych noriem didaktický systém poznatkov o fungovaní zdravotníctva. Realizovaním moderných foriem, prostriedkov a vyučovacích metód vyučovania sa vytvárajú podmienky pre formovanie a rozvíjanie logického a tvorivého myslenia a konania žiakov. Tvorivé myslenie umožňuje študentom správne aplikovať poznatky pri riešení problémových úloh teoretického aj praktického charakteru. Predmet poskytuje základy nevyhnutné pre ďalšie odborné predmety a pre ďalšie vzdelávanie.

CIELE PREDMETU

Cieľom vyučovania predmetu je prispieť k splneniu cieľov odborného vzdelávania a osvojeniu si kľúčových kompetencií. Žiaci majú vedieť vysvetliť východiská starostlivosti o zdravie, medzinárodnej spolupráce a úloh štátu a rezortov, opísať prípravu a ďalšie vzdelávanie zdravotníckych pracovníkov, priblížiť systém zdravotného poistenia, získať vedomosti o právnych aspektoch zdravotnej starostlivosti, právach pacientov, právneho postavenia zdravotníckeho pracovníka.

Žiaci sa majú naučiť pracovať so základnou odbornou terminológiou, osvojiť si schopnosť vyhľadávať odborné informácie v literatúre a informačných médiách, vhodne prezentovať odborné poznatky, analyzovať vybrané problémy, aplikovať poznatky pri riešení konkrétnych úloh rôznej zložitosti. Mali by chápať a vysvetliť vybrané javy a procesy prebiehajúce v ľudskej spoločnosti v súvislosti s ich dopadom na oblasť zdravotníctva v našej spoločnosti. Vedieť používať základné myšlienkové operácie na získavanie nových poznatkov, logicky spájať poznatky nadobudnuté štúdiom aj iných vedných odborov a využiť ich pri riešení problémových úloh.

ROZPIS UČIVA

1. ročník večerného štúdia 1 hodina týždenne v 1. polroku, spolu 16 hodín

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD PREDMETU

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Vývoj starostlivosti o zdravie.**

Témy: **História medicíny a zdravia. Významné postavy lekárskej vedy. Medicínske objavy.**

Kľúčové pojmy: **medicína, lekárska veda, medicínske objavy**

Výkonový štandard:

- pomenovať základné historické medzníky starostlivosti o zdravie,
- opísať historický vývoj medicíny a zdravotníctva,
- vymenovať významné postavy lekárskej vedy,
- poznať základné medicínske objavy.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Spoločenská stratégia ochrany a podpory zdravia.**

Témy: **Východiská – stav zdravia spoločnosti, politické, ekonomické, ekologické a iné podmienky. Medzinárodné organizácie, iniciatívy a programy (WHO, ekologické iniciatívy, Zdravie pre všetkých pre 21. storočie). Národný program podpory zdravia. Úlohy štátnej zdravotnej správy, rezortov a jednotlivcov.**

Kľúčové pojmy: **stratégia, medzinárodné organizácie, WHO, štátna zdravotná správa, rezort, národný program podpory zdravia**

Výkonový štandard:

- vysvetliť súčasné východiská – stav zdravia spoločnosti, politické, ekologické a iné podmienky,
- charakterizovať medzinárodné organizácie, iniciatívy a programy (WHO, ekologické iniciatívy, Zdravie pre všetkých pre 21. storočie),
- poznať národný program podpory zdravia,
- poznať úlohy štátnej zdravotnej správy, rezortov a jednotlivcov.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Štátna zdravotná správa.**

Témy: **MZ SR – kompetencie. Štátna zdravotná správa na úrovni kraja, okresu (zdravotná starostlivosť, ochrana zdravia). Výbory NR SR, poradné orgány vlády a ministerstiev.**

Kľúčové pojmy: **kompetencie, ministerstvo zdravotníctva, poradné orgány NR SR, vláda, štátna zdravotná správa**

Výkonový štandard:

- popísať kompetencie MZ SR,
- poznať základné zložky štátnej zdravotnej správy na úrovni kraja, okresu a ich úlohu (zdravotná starostlivosť, ochrana zdravia),
- vysvetliť, čo sú výbory NR SR, poradné orgány vlády a ministerstiev.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Systém zdravotnej starostlivosti.**

Témy: **Druhy zdravotnej starostlivosti – ambulantná a ústavná. Formy zdravotnej starostlivosti: primárna, sekundárna a následná. Lekárnická starostlivosť. Lekárska posudková činnosť. Ošetrovateľská starostlivosť. Špeciálne úseky zdravotnej starostlivosti. Štátne zdravotné ústavy. Štátna a neštátna zdravotnícka starostlivosť.**

Kľúčové pojmy: **zdravotná starostlivosť, lekárnická starostlivosť, posudková starostlivosť, ošetrovateľská starostlivosť**

Výkonový štandard:

- objasniť systém zdravotnej starostlivosti, druhy zdravotnej starostlivosti – ambulantná a ústavná,
- opísať formy zdravotnej starostlivosti: primárna, sekundárna a následná,

- opísať lekárnickú starostlivosť,
- oboznámiť sa so základnými poznatkami o lekárskej posudkovej činnosti,
- oboznámiť sa so základnými poznatkami o ošetrovateľskej starostlivosti,
- objasniť špeciálne úseky zdravotnej starostlivosti,
- poznať základné poznatky o štátnych zdravotných ústavoch,
- objasniť rozdiel medzi štátnou a neštátnou zdravotníckou starostlivosťou.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Zdravotnícke zariadenia.**

Témy: **Charakteristika, druhy, organizácia a riadenie, financovania a kontrola zdravotníckych zariadení. Povolenie pre činnosť zdravotníckych zariadení, zákaz činnosti.**

Kľúčové pojmy: **zdravotnícke zariadenia, povolenie činnosti, zákaz činnosti**

Výkonový štandard:

- charakterizovať druhy, organizáciu a riadenie, financovanie a kontrolu zdravotníckych zariadení,
- objasniť povolenie pre činnosť zdravotníckych zariadení, zákaz činnosti.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Zdravotnícki pracovníci.**

Témy: **Zdravotnícke povolania. Získanie spôsobilosti na výkon povolania. Ďalšie vzdelávanie zdravotníckych pracovníkov. Registrácia a licencia.**

Kľúčové pojmy: **zdravotnícky pracovník, spôsobilosť na výkon povolania, ďalšie vzdelávanie, registrácia, licencia**

Výkonový štandard:

- opísať zdravotnícke povolania,
- vysvetliť systém prípravy a ďalšieho vzdelávania zdravotníckych pracovníkov,
- objasniť význam registrácie a licencie v zdravotníctve.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Stavovské organizácie a odborné spoločnosti.**

Témy: **Komory zdravotníckych pracovníkov, ich postavenie a úlohy. Odborné spoločnosti. Občianske združenia.**

Kľúčové pojmy: **stavovské organizácie, odborná spoločnosť, občianske združenie**

Výkonový štandard:

- charakterizovať stavovské organizácie zdravotníckych pracovníkov, vysvetliť ich postavenie a úlohy,
- opísať odborné spoločnosti a občianske združenia.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Zdravotné poistenie**

Témy: **Všeobecné zdravotné poistenie. Organizácia a zásady zdravotného poistenia.**

Zákony o poistení občanov. Financovanie zdravotnej starostlivosti.

Kľúčové pojmy: **zdravotné poistenie, zákon, financovanie**

Výkonový štandard:

- vysvetliť systém zdravotného poistenia, organizáciu a zásady zdravotného poistenia,
- objasniť podstatu všeobecného zdravotného poistenia,
- oboznámiť sa so zákonmi o poistení občanov,
- objasniť financovanie zdravotnej starostlivosti.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Právne aspekty zdravotnej starostlivosti.**

Témy: **Zmluva o poskytovaní zdravotnej starostlivosti. Povinnosti a práva pacienta.**

Súhlas na poskytovanie zdravotnej starostlivosti.

Kľúčové pojmy: **poskytovanie zdravotnej starostlivosti, povinnosti a práva pacienta**

Výkonový štandard:

- preukázať základne poznatky o právnych aspektoch zdravotnej starostlivosti,
- popísať a vysvetliť povinnosti a práva pacientov,
- objasniť súhlas na poskytovanie zdravotnej starostlivosti.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Právne postavenie zdravotníckeho pracovníka.**

Témy: **Právne predpisy. Právne postavenie zdravotníckeho pracovníka. Zodpovednosť a povinnosti zdravotníckych pracovníkov. Poistenie zdravotníckych pracovníkov.**

Kľúčové pojmy: **právne postavenie, zodpovednosť, povinnosti, poistenie zdravotníckych pracovníkov**

Výkonový štandard:

- preukázať vedomosti o právnych predpisoch,
- preukázať základné poznatky o právnom postavení zdravotníckeho pracovníka,
- poukázať na zodpovednosť a povinnosti zdravotníckych pracovníkov,
- vysvetliť význam poistenia zdravotníckych pracovníkov.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Pracovné právo zdravotníckych pracovníkov.**

Témy: **Zákonník práce. Pracovná zmluva. Pracovný vzťah. Odmeňovanie, služobný postup, dovolenka. Riziková práca. Choroby z povolania. Bezpečnosť a ochrana pri práci.**

Kľúčové pojmy: **zákonník práce, pracovná zmluva, pracovný vzťah, odmeňovanie, dovolenka, riziková práca, choroba z povolania, bezpečnosť a ochrana pri práci**

Výkonový štandard:

- preukázať základné poznatky o zákonníku práce, pracovnej zmluve,
- objasniť čo je pracovný vzťah,
- objasniť systém odmeňovania, služobný postup, dovolenka,
- definovať čo je riziková práca,
- charakterizovať choroby z povolania,
- vysvetliť význam bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Zdravotnícke normy.**

Témy: **Platné normy, ktoré sa vzťahujú na zdravotnú starostlivosť, zdravotníckych pracovníkov, zdravotnú poisťovňu, príp. ďalšie normy podľa uváženia vyučujúceho.**

Kľúčové pojmy: **norma**

Výkonový štandard:

- vedieť vyhľadať platné normy, ktoré sa vzťahujú na zdravotnú starostlivosť, zdravotníckych pracovníkov, zdravotnú poisťovňu, príp. ďalšie normy.

UČEBNÉ OSNOVY PREDMETU

PRVÁ POMOC PRP

Študijný odbor	podológ
Forma, spôsob a organizácia štúdia	externé večerné pomaturitné kvalifikačné štúdium pre absolventov SŠ

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet prvá pomoc na SZŠ v rámci štátneho vzdelávacieho programu, ako súčasť odbornej zložky vzdelávania, je teoreticko-praktický predmet, ktorý poskytuje žiakom vedomosti, zručnosti a návyky nevyhnutné pre každého zdravotníckeho pracovníka, aby bol schopný v zmysle zákona poskytnúť kvalifikovanú prvú pomoc. Predmet nadväzuje na poznatky z anatómie, fyziológie a iných odborných predmetov. Pri vyučovaní treba voliť najnovšie a najvhodnejšie metódy a formy práce. Aktivizujúce vyučovacie metódy musia mať jednoznačne prednosť pred faktografickými výkladmi. Vo vyučovacom procese sa kladie dôraz na výučbu formou cvičení. Pri cvičeniach sa žiaci delia na skupiny. Praktické vyučovanie odporúčame realizovať aj podľa vzorov problémových situácií.

CIELE PREDMETU

Cieľom vyučovania predmetu je preukázať všeobecné poznatky o sústave, organizácii a právnych aspektoch neodkladnej zdravotnej starostlivosti. Žiaci majú ovládať celý reťazec neodkladnej zdravotnej starostlivosti od prvej pomoci na mieste náhlej príhody (v teréne, v nemocnici, v poliklinike, v ambulancii) až po začatie definitívnej komplexnej liečby resuscitácie. Popísať príčiny, príznaky a prvú pomoc pri bezvedomí, krvácaní, šoku, popáleninách, najčastejších poraneniach a akútnych stavoch. Prakticky demonštrovať postup resuscitácie a opísať organizáciu a techniku prvej pomoci pri hromadnom postihnutí a katastrofách.

ROZPIS UČIVA

2. ročník večerného štúdia 1 hodina týždenne, spolu 32 hodín, z toho 32 hodín cvičení

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Obsahový štandard:

Tematický celok: Všeobecné zásady prvej pomoci. Uvoľňovanie, polohovanie a odsun postihnutých.

Témy: Sústava prvej pomoci, postup pri poskytovaní základnej prvej pomoci.

Uvoľňovanie, základné polohy pre ošetrovanie a odsun raneného, odsun a transport postihnutých.

Kľúčové pojmy: prvá pomoc, náhle postihnutie zdravia, poloha, Rautekov hmat, transport.

Výkonový štandard:

- charakterizovať PP,
- určiť priority pri poskytovaní PP,
- demonštrovať postup pri uvoľňovaní, polohovaní a odsune postihnutých.

Obsahový štandard:

Tematický celok: Bezvedomie a KPR.

Témy: **Bezvedomie so zachovaným dýchaním. Bezvedomie s obštrukciou dýchacích ciest, bezvedomie s následnou zástavou životných funkcií. Základná podpora životných funkcií u dospelých a detí. Umelé dýchanie pomocou rúška a ručného dýchacieho prístroja. Manipulácia s defibrilátorom (AED).**

Kľúčové pojmy: **bezvedomie, stabilizovaná poloha (Rautekova - zotavovacia poloha), Gordonov úder, Heimlichov manéver, kardiopulmonálna resuscitácia, defibrilátor, ručný dýchací prístroj**

Výkonový štandard:

- charakterizovať bezvedomie,
- demonštrovať zhodnotenie stavu vedomia,
- posúdiť kvalitu dýchania a srdcovej činnosti,
- demonštrovať výkony na udržanie priechodnosti horných dýchacích ciest,
- demonštrovať Heimlichov manéver a Gordonov úder,
- demonštrovať na figuríne efektívnu KPR u dospelého a dieťaťa,
- monitorovanie základných fyziologických funkcií,
- demonštrovať manipuláciu s defibrilátorom.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Krvácanie.**

Témy: **Druhy krvácania podľa závažnosti, vonkajšie a vnútorné krvácanie. Krvácanie z prirodzených telových otvorov, zastavenie krvácania.**

Kľúčové pojmy: **krvácanie, tlakový obväz**

Výkonový štandard:

- opísať jednotlivé druhy krvácania podľa závažnosti,
- rozoznať vonkajšie, vnútorné krvácanie a krvácanie z prirodzených telových otvorov,
- demonštrovať prikladanie tlakového obväzu,
- demonštrovať postup prvej pomoci pri jednotlivých druhoch krvácania.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Šok.**

Témy: **Druhy šoku. Fázy šoku. Prvá pomoc pri šoku.**

Kľúčové pojmy: **šok, fáza kompenzácie a dekompenzácie, protišokové opatrenia**

Výkonový štandard:

- definovať šok a jeho fázy,
- vymenovať stavy úrazového a neúrazového pôvodu vedúce k šoku,
- vymenovať a zdôvodniť príčiny subjektívnych a objektívnych príznakov rozvinutého šoku,
- zdôvodniť význam protišokových opatrení,
- demonštrovať prvú pomoc pri jednotlivých druhoch šoku.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Otravy.**

Témy: **Druhy a príčiny otráv. Poskytnutie prvej pomoci pri jednotlivých druhoch otráv.**

Opatrenia pri otravách.

Kľúčové pojmy: **intoxikácia, antidotum, toxikológia, jedovatá látka**

Výkonový štandard:

- vymenovať druhy a príčiny otráv,
- charakterizovať príznaky jednotlivých druhov otráv,
- opísať riziká vyplývajúce z intoxikácie a dôležitosť permanentného sledovania postihnutého,
- demonštrovať prvú pomoc pri jednotlivých druhoch otráv.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Akútne stavy vyvolané fyzikálnymi a chemickými vplyvmi.**

Témy: **Popáleniny. Akútne stavy z prehriatia. Akútne stavy z podchladenia. Omrzliny.**

Poleptania.

Kľúčové pojmy: **popálenina, sústava deviatich, poleptanie, prehriatie, podchladenie, omrzliny**

Výkonový štandard:

- definovať popálenia a poleptania,
- určiť rozsah a stupeň popálenia a poleptania, popísať príznaky popálenia a poleptania,
- demonštrovať prvú pomoc pri popálení a poleptaní, definovať stav prehriatia a podchladenia,
- demonštrovať prvú pomoc pri prehriatí, podchladení a omrzlinách.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Úrazy elektrickým prúdom.**

Témy: **Poranenia elektrickým prúdom a bleskom.**

Kľúčové pojmy: **spazmus svalstva, bezvedomie, elektrický nevodivý a vodivý materiál**

Výkonový štandard:

- vysvetliť účinky elektrického prúdu na ľudský organizmus,
- vymenovať poškodenia organizmu spôsobené elektrickým prúdom,
- demonštrovať resuscitáciu,
- vysvetliť význam preventívnych opatrení v súvislosti s búrkou (účinky blesku).

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Rany.**

Témy: **Všeobecné zásady ošetrovania rán. Poranenia kostí a kĺbov - zlomeniny, vykĺbenie a vytknutie. Poskytnutie základnej prvej pomoci. Tlakové poranenia. Poranenia**

hrudníka, brucha, chrbtice, hlavy. Cudzí telesá a poranenia telových otvorov. Prvotné ošetrenie - uštipnutia, bodnutia, pohryznutia.

Kľúčové pojmy: rana, infekcia, zlomenia, vytknutie, vyklbenie, stratové poranenie, Blast syndróm, Crush syndróm, hemotorax, pneumotorax, paréza, plégia, amnézia, afázia

Výkonový štandard:

- charakterizovať jednotlivé druhy rán, popísať príčiny a následky vzniku rán,
- demonštrovať prvú pomoc pri ošetrovaní jednotlivých druhov rán, definovať druhy, príčiny a následky zlomenín,
- demonštrovať prvú pomoc pri jednotlivých druhoch zlomenín, popísať druhy tlakových poranení,
- demonštrovať prvú pomoc pri tlakových poraneniach,
- rozpoznať príčiny a následky poranení hrudníka, brucha, chrbtice a hlavy,
- demonštrovať prvú pomoc pri jednotlivých druhoch poranení.

Obsahový štandard:

Tematický celok: Vybrané naliehavé stavy.

Témy: Mdloba, kŕče. Naliehavé stavy pri cukrovke, náhla cievna mozgová príhoda.

Akútny koronárny syndróm (AKS). Vyrazený dych. Astmatický záchvat. Vážne psychické poruchy. Predčasný a náhly pôrod. Akútne - náhle bolesti.

Kľúčové pojmy: mdloba- synkopa, epilepsia, tetania, hypoglykémia, hyperglykémia, paréza, plégia, zmätenosť, náhly pôrod

Výkonový štandard:

- definovať príčiny, príznaky mdloby, demonštrovať poskytnutie prvej pomoci,
- poznať príčiny jednotlivých druhov kŕčov spojených s bezvedomím a vedomím, demonštrovať poskytnutie prvej pomoci,
- rozoznať príznaky hyper- a hypoglykémie a opísať poskytnúť prvú pomoc, popísať príznaky NCMP a opísať prvú pomoc
- definovať príčiny, príznaky AKS, demonštrovať poskytnutie prvej pomoci,
- demonštrovať poskytnutie prvej pomoci pri vyrazenom dychu,
- definovať príčiny, príznaky astmatického záchvatu a demonštrovať poskytnutie prvej pomoci,
- zhodnotiť príznaky predčasného a náhleho pôrodu, opísať prvú pomoc pri náhlom a predčasnom pôrode.

Obsahový štandard:

Tematický celok: Prvá pomoc pri výnimočných situáciách.

Témy: Organizácia techniky prvej pomoci pri nehode s hromadným postihnutím osôb (NHPO). Organizácia techniky pri katastrofách.

Kľúčové pojmy: hromadné postihnutie zdravia, katastrofa

Výkonový štandard:

- poznať druhy nehôd s hromadným postihnutím osôb,

- zvládnuť prvú pomoc pri jednotlivých druhoch poranení vzniknutých pri nehodách s hromadným postihnutím zdravia a katastrofách.

UČEBNÉ OSNOVY PREDMETU

PSYCHOLÓGIA, PEDAGOGIKA A PROFESIJNÁ KOMUNIKÁCIA PPK

Študijný odbor	podológ
Forma, spôsob a organizácia štúdia	externé večerné pomaturitné kvalifikačné štúdium pre absolventov SŠ

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet psychológia, pedagogika a profesijná komunikácia na SZŠ v rámci štátneho vzdelávacieho programu, ako súčasť odbornej zložky vzdelávania, je teoreticko-praktický predmet a spolupôsobí na formovanie osobnosti podológa. Tvorí systém poznatkov pre poznanie základných psychologických javov a medziľudských vzťahov. Je koncipovaný vo vzťahu k profilu absolventa a potrieb praxe. Psychológia poskytuje prehľad o základných psychologických pojmoch, holistickom pohľade na človeka ako bio-psycho-sociálno-spirituálnu bytosť v kontexte filozofie zdravia, ako aj počas choroby. Poznatky z pedagogiky sú základom pre zdravotno-výchovnú činnosť orientovanú na podporu zdravia a prevenciu chorôb. Profesijná komunikácia poskytuje poznatky a zručnosti nevyhnutné v interpersonálnych kontaktoch na širokej báze a v tímovej spolupráci. Využívaním klasických a alternatívnych vyučovacích metód sa vytvárajú optimálne podmienky pre rozvoj vzťahovo-postojových a intelektuálnych spôsobilostí žiakov.

CIELE PREDMETU

Partikulárne ciele predmetu sú formulované v zmysle hlavného cieľa vzdelávania (odbornosť, profesionálne správanie a komunikácia, etickosť, morálka). Jeho zameraním je, aby žiaci získali odborné vedomosti o kognitívnej, psycho-motorickej a afektívnej zložke osobnosti, naučili sa prostredníctvom autognózie porozumieť prežívaniu, správaniu, konaniu a potrebám pacienta a osoby vyhľadávajúcej pomoc zdravotníckeho pracovníka, osvojili si zásady prosociálneho, kooperatívneho a asertívneho správania, vedeli využívať poznatky, vedomosti a zručnosti v osobnom a pracovnom prostredí, získali návyky individuálne vyhľadávať informácie, naučili sa verejne vystupovať a upevňovať pozíciu povolania a stavovskej cti.

ROZPIS UČIVA

1. ročník večerného štúdia 2 hodiny týždenne, spolu 32 hodín, z toho 32 hodín cvičení

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD PREDMETU

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Psychológia ako vedná disciplína.**

Témy: **Predmet a úlohy psychológie. Metódy psychológie. Význam psychológie v živote človeka a v zdravotníckom povolaní. Psychika. Prežívanie a správanie. Vedomie a nevedomie.**

Kľúčové slová: **psychológia, psychologické disciplíny, metódy, psychika, prežívanie, správanie, vedomie, nevedomie**

Výkonový štandard:

- definovať psychológiu ako vedu, jej predmet a úlohy,
- rozlíšiť metódy psychológie,
- zdôvodniť význam psychológie v živote človeka a v zdravotníckom povolaní,
- opísať biologické a sociálne determinanty psychiky,
- vysvetliť pojmy prežívanie a správanie, nevedomie a vedomie.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Základy psychológie osobnosti.**

Témy: **Osobnosť ako bio-psycho-sociálno-spirituálna jednota. Holizmus. Štruktúra osobnosti. Vlastnosti osobnosti. Aktivačno-motivačné vlastnosti. Vzťahovo-postojové vlastnosti. Sebaregulačné vlastnosti. Výkonové vlastnosti. Dynamické vlastnosti. Osobnosť zdravotníckeho pracovníka. Poznávacie procesy. City.**

Kľúčové slová: **osobnosť, holistický prístup, zložky osobnosti, vlastnosti osobnosti, pozornosť, vnímanie, myslenie, pamäť, učenie, city**

Výkonový štandard:

- definovať osobnosť ako bio-psycho-sociálno-spirituálnu jednotu,
- vysvetliť holistický pohľad na človeka,
- vymedziť základné prvky štruktúry osobnosti,
- analyzovať vlastnosti osobnosti v jednotlivých kategóriách,
- rozlíšiť rozdiely medzi jednotlivými poznávacími procesmi,
- definovať city, citové reakcie, stavy a vzťahy,
- charakterizovať osobnostné predpoklady zdravotníckeho pracovníka.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Základy vývinovej psychológie.**

Témy: **Psychický vývin. Periodizácia. Prenatálne obdobie. Novorodenecké obdobie. Obdobie dojčat'a. Obdobie batol'ať'a. Obdobie predškolského veku. Obdobie školského veku. Obdobie adolescencie. Obdobie dospelosti. Obdobie staroby.**

Kľúčové slová: **psychický vývin, životný cyklus, prenatálne dieťa, novorodenec, dojča, batol'a, predškolské dieťa, školské dieťa, adolescent, dospelý človek, starý človek**

Výkonový štandard:

- definovať psychický vývin a štádiá životného cyklu,
- opísať prenatálne obdobie,
- vymedziť hlavné charakteristiky novorodeneckého obdobia,
- určiť rozdiely vo vývine dojčat'a a batol'ať'a,
- opísať osobitosti obdobia predškolského veku,
- načrtnúť špecifiká vývinu v období školského veku a adolescencie,
- charakterizovať jednotlivé štádiá obdobia dospelosti,
- vymedziť hlavné problémy obdobia staroby.

Obsahový štandard:

Tematický celok : **Človek a sociálne prostredie.**

Témy: **Socializácia a sociálne učenie. Sociálna skupina a jednotlivec v skupine. Asertivita. Spätná väzba a kritika. Nenásilná komunikácia - základné techniky, objektívne pozorovanie, pocity, potreby a žiadosti. Empatia a sebaempatia. Konflikt - druhy, príčiny a riešenie.**

Kľúčové pojmy: **socializácia, sociálne učenie, sociálne prostredie, sociálne skupiny, asertivita, empatia, nenásilná komunikácia**

Výkonový štandard:

- charakterizovať socializáciu, sociálne učenie,
- vysvetliť podstatu foriem sociálneho učenia,
- opísať vplyv sociálneho prostredia a sociálnych skupín na jednotlivca,
- opísať asertívne správanie,
- opísať princíp nenásilnej komunikácie,
- preukázať schopnosť použiť nástroje nenásilnej komunikácie v reálnej situácii,
- charakterizovať empatiu a sebaempatiu,
- preukázať schopnosť odlíšiť empatické a neempatické správanie,
- opísať konflikt a príčiny konfliktu,
- preukázať schopnosť použiť techniky nenásilnej komunikácie pri riešení konfliktu.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Sociálna komunikácia.**

Témy: **Komunikácia - charakteristika. Komunikačný proces. Druhy, typy komunikácie. Neverbálna komunikácia. Facilitačné a mediačné zručnosti. Vzhľad a úprava zovňajška. Verbálna komunikácia. Reč. Extraslovné prostriedky reči. Plač.**

Kľúčové slová: **komunikácia, neverbálna komunikácia, verbálna komunikácia, extraslovné prostriedky, plač**

Výkonový štandard:

- vysvetliť funkciu komunikácie v interpersonálnom styku,
- monitorovať a dešifrovať význam neverbálnych signálov,
- ovládať požiadavky na rečový prejav zdravotníckeho pracovníka,
- odlíšiť akustické prejavy reči,
- preukázať empatický prístup k plačúcemu pacientovi.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Profesijná komunikácia.**

Témy: **Profesijno-komunikačné zručnosti. Komunikačné bariéry. Evalvácia a devalvácia v komunikácii. Rozhovor - typy, ciele, fázy rozhovoru. Špecifiká komunikácie s vybranými skupinami pacientov s problémovým správaním. Komunikácia s handicapovaným pacientom. Komunikácia s detským pacientom. Komunikácia so zomierajúcim a nevyliciteľne chorým pacientom a príbuznými. Empatia k pacientom.**
Kľúčové slová: **komunikačné zručnosti, rozhovor, problémové správanie, handicapovaný pacient, detský pacient, evalvácia, devalvácia, empatia, komunikačné bariéry**

Výkonový štandard:

- preukázať komunikačné zručnosti,
- posúdiť evalvačné a devalvačné komunikačné prvky,
- identifikovať komunikačné bariéry,
- osvojiť si techniku vedenia rozhovoru,
- opísať spôsoby účinnej komunikácie s pacientmi s problémovým správaním,
- vymedziť špecifiká komunikácie s handicapovanými pacientmi,

- charakterizovať zásady komunikácie s detským pacientom,
- popísať prežívanie a správanie umierajúceho v jednotlivých štádiách umierania,
- poukázať na osobitosti komunikácie so zomierajúcim a nevyliciteľne chorým pacientom,
- vymedziť prvky empatie v prístupe k pacientovi.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Základy zdravotníckej psychológie.**

Témy: **Predmet, ciele a oblasti zdravotníckej psychológie. Psychosomatické vzťahy. Autoplastický obraz choroby. Vzťah pacienta k chorobe. Vekové osobitosti prežívania choroby. Bolesť. Úzkosť a strach. Hospitalizácia. Hospitalizmus. Iatrogénia. Stres. Syndróm vyhorenia. Psychohygiena.**

Kľúčové slová: **choroba, autoplastický obraz, reakcie na chorobu, bolesť, nevyliciteľne chorý, hospitalizácia, hospitalizmus, iatrogénia, stres, syndróm vyhorenia, psychohygiena**

Výkonový štandard:

- opísať predmet, ciele a oblasti zdravotníckej psychológie,
- opísať podstatu psychosomatických vzťahov,
- rozlíšiť jednotlivé aspekty autoplastického obrazu choroby,
- načrtnúť špecifiká prežívania choroby vzhľadom k veku, situačným faktorom,
- poukázať na špecifiká psychologického prístupu k pacientovi s bolesťou,
- charakterizovať zásady psychologického prístupu k nevyliciteľne chorým a zomierajúcim,
- vymedziť faktory nemocničného prostredia ovplyvňujúce pacienta,
- rozpoznať negatívne stránky záťažových situácií,
- poznať aktivity na podporu duševného zdravia.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Zdravotná výchova.**

Témy: **Predmet, ciele pedagogiky. Výchova. Vzdelávanie. Edukácia. Vzdelanie. Učenie. Metódy, formy a prostriedky zdravotno-výchovnej činnosti. Výchovné zamestnanie pre jednotlivé vekové skupiny pacientov.**

Kľúčové slová: **výchova, vzdelávanie, edukácia, vzdelanie, učenie, metódy, formy, prostriedky, výchovné zamestnanie**

Výkonový štandard:

- definovať predmet pedagogiky a jej ciele,
- zdôvodniť význam výchovy k zdraviu,
- opísať metódy, formy a prostriedky zdravotnej výchovy,
- navrhnúť výchovné zamestnanie pre jednotlivé vekové skupiny pacientov.

UČEBNÉ OSNOVY PREDMETU

ZDRAVIE A KLINIKA CHORÔB ZKC

Študijný odbor	podológ
Forma, spôsob a organizácia štúdia	externé večerné pomaturitné kvalifikačné štúdium pre absolventov SŠ

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet zdravie a klinika chorôb v štátnom vzdelávacom programe, ako súčasť odbornej zložky vzdelávania, poskytuje žiakom systém poznatkov o zdraví a jeho význame pre jedinca a celú spoločnosť, o faktoroch ovplyvňujúcich zdravie, význame prevencie. Poskytuje základy poznatkov o príčinách, príznakoch a prejavoch ochorení jednotlivých systémov ľudského organizmu s dôrazom na špecifiká u detí a starých ľudí. Zameriava sa na poskytnutie základných informácií o diagnostických a liečebných postupoch, liečbe a prevencii. Predmet poskytuje poznatky nevyhnutné pre formovanie a rozvíjanie logického a tvorivého myslenia v ďalších odborných predmetoch a pre ďalšie vzdelávanie.

CIELE PREDMETU

Cieľom vyučovania zdravia a kliniky chorôb je definovať súčasnú koncepciu zdravia, jeho zachovanie, udržiavanie a obnovu. Žiaci si majú osvojiť komplexný pohľad na význam zdravia pre jedinca, rodinu, štát a celú ľudskú spoločnosť. Mali by preukázať poznatky o zdraví a jeho rizikách v jednotlivých vývinových obdobiach človeka, zdôvodniť význam rodiny pre zachovanie zdravia jej členov. Vedieť reprodukovať poznatky z histórie medicíny, vysvetliť príčiny, priebeh a štádiá choroby. Preukázať základné poznatky o ochoreniach, chybách a úrazoch jednotlivých systémov, stavov a vekových období, zvlášť detí a starých ľudí.

ROZPIS UČIVA

1. ročník večerného štúdia 1 hodina týždenne, spolu 32 hodín

2. ročník večerného štúdia 2 hodiny týždenne, spolu 64 hodín

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Zdravie.**

Témy: **Zdravie. Význam zdravia pre jedinca a spoločnosť.**

Kľúčové pojmy: **zdravie, choroba, jedinec, spoločnosť**

Výkonový štandard:

- definovať zdravie a chorobu,
- vysvetliť význam zdravia pre jedinca a spoločnosť,
- objasniť vzťah medzi zdravím a spoločnosťou,
- vyjadriť názory na zdravie.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Modely zdravia.**

Témy: **Modely zdravia.**

Kľúčové pojmy: **model, adaptácia, prostredie**

Výkonový štandard:

- vysvetliť podstatu jednotlivých modelov,
- špecifikovať najpoužívanejší model v praxi,
- popísať najpriateľnejší model pre prax.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Zdravotný stav a zdravotné návyky.**

Témy: **Zdravotný stav. Zdravotné návyky.**

Kľúčové pojmy: **zdravotné návyky, zdravotný stav, pôsobiace faktory**

Výkonový štandard:

- objasniť vzťah medzi zdravotným stavom a zdravotnými návykmi,
- špecifikovať faktory ovplyvňujúce zdravotný stav,
- popísať zdravotné návyky,
- vysvetliť vplyv návykov na organizmus.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Zdravotné uvedomenie**

Témy: **Model postoja k zdraviu. Ochrana zdravia.**

Kľúčové pojmy: **zdravotná výchova, zdravotné uvedomenie, národný program podpory zdravia**

Výkonový štandard:

- definovať zdravotnú výchovu,
- objasniť model postoja k zdraviu,
- vysvetliť celosvetovú ochranu zdravia,
- charakterizovať oblasti záujmu NPPZ SR,
- špecifikovať úlohy jedinca, spoločnosti, zdravotníkov pri ochrane, podpore a udržiavaní zdravia.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Zdravie z hľadiska rastu a vývinu človeka**

Témy: **Rast a vývin. Novorodenecké, dojčenské a batolivé obdobie. Predškolské a školské obdobie. Poruchy zdravotného stavu počas dospievania. Dospelý vek.**

Kľúčové slová: **rast, vývin, zrenie, vývinové obdobia**

Výkonový štandard:

- definovať rast, vývin, zrenie,
- objasniť základné princípy rastu a vývinu,
- opísať typy podľa temperamentu,
- charakterizovať osobitosti jednotlivých vývinových období z hľadiska ochrany,
- udržiavania a podpory zdravia,
- popísať špecifiká dospievania,

- diskutovať o rizikách, ktoré ohrozujú zdravie dospelých.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Zdravie a rodina**

Témy: **Zdravie rodiny**

Kľúčové pojmy: **rodina, rodičia**

Výkonový štandard:

- definovať rodinu,
- popísať jednotlivé typy rodín,
- objasniť faktory vplývajúce na zdravie rodiny,
- vysvetliť potrebu starostlivosti o seba.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Medicína a jej odbory**

Témy: **História medicíny vo svete a u nás. Najvýznamnejšie osobnosti dejín medicíny.**

Koncepcie odborov medicíny.

Kľúčové pojmy: **medicína, Hippokrates, Purkyně**

Výkonový štandard:

- popísať históriu medicíny,
- charakterizovať rozvoj medicíny v Čechách a na Slovensku,
- objasniť vývoj univerzít v Čechách a na Slovensku,
- poznať historické osobnosti svetovej medicíny,
- poznať osobnosti českej a slovenskej medicíny,
- stručne popísať jednotlivé koncepcie odborov medicíny.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Choroba**

Témy: **Spojitosť medzi zdravím a chorobou. Etiológia, priebeh a štádiá choroby. Úloha chorého. Individuálna reakcia na ochorenie a hospitalizáciu.**

Kľúčové pojmy: **choroba, chorý, etiológia, priebeh choroby, štádium choroby**

Výkonový štandard:

- definovať chorobu, nevoľnosť, nemoc,
- objasniť spojitosť medzi zdravím a chorobou,
- charakterizovať príčiny choroby,
- popísať priebeh choroby,
- popísať štádiá choroby,
- vysvetliť individuálnu reakciu na chorobu a hospitalizáciu,
- vysvetliť úlohu chorého pri uzdravovaní.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Vyšetrovacie a liečebné postupy**

Témy: **Subjektívne a objektívne príznaky ochorení. Základné vyšetrenia, konzervatívna a operačná liečba. Liečebné postupy – farmaceutické, krvou a krvnými derivátmi, kyslíková a inhalačná liečba, dietoterapia, liečebná rehabilitácia.**

Kľúčové pojmy: **diagnostika, anamnéza, symptóm, syndróm, bolesť, smäd, poruchy spánku, nevoľnosť, palpitácia, závrat, svrbenie, pyróza, dýchavica, inkontinencia moču a stolice, meteorizmus, krvácanie, biochemické, mikrobiologické, bioptické, röntgenologické, rádionuklidové vyšetrenie, elektrografické metódy, vyšetrenie ultrazvukom, endoskopia, funkčné vyšetrenie, farmakológia, dietoterapia, fyzikálna liečba, balneoterapia, rehabilitácia**

Výkonový štandard:

- vymenovať príznaky ochorení,
- objasniť rozdiel medzi subjektívnymi a objektívnymi príznakmi,
- vysvetliť pojmy osobnosť chorého, anamnéza, objektívny nález,
- vymenovať referenčné hodnoty základných laboratórnych vyšetrení,
- vedieť reprodukovať, aké vyšetrovacie postupy sa používajú v medicíne,
- vedieť všeobecne špecifikovať druhy liečby,
- opísať techniku transfúzie,
- načrtnúť výhody inhalačnej terapie,
- interpretovať rehabilitačnú terapiu pri ochoreniach jednotlivých systémov.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Ochorenia kože, poruchy kože a prídavných orgánov kože.**

Témy: **Patofyziológia kože a prídavných orgánov kože. Príznaky, prejavy a príčiny. Ochorenia a poranenia kože. Špecifiká u detí a starých ľudí. Vyšetrovacie metódy. Liečebné postupy konzervatívne a chirurgické. Farmakoterapia. Prevencia.**

Kľúčové pojmy: **koža, prídavné orgány kože**

Výkonový štandard:

- vysvetliť funkciu kože a prídavných orgánov kože,
- opísať patologické zmeny funkcie kože a prídavných orgánov kože,
- pomenovať príčiny ochorení kože a prídavných orgánov kože,
- opísať prejavy ochorení a poranení kože a prídavných orgánov kože,
- definovať vyšetrovacie metódy,
- uviesť konzervatívne a chirurgické liečebné postupy,
- rozoznať špecifiká ochorení a porúch funkcie kože a prídavných orgánov kože u detí a starých ľudí,
- stanoviť význam prevencie ochorení, porúch funkcie a úrazov kože a prídavných orgánov kože.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Ochorenia dýchacieho systému.**

Témy: Príznaky. Ochorenia horných a dolných dýchacích ciest - akútne a chronické. Poranenia. Náhle stavy. Špecifiká u detí a starých ľudí. Vyšetrovacie metódy. Liečebné postupy konzervatívne a chirurgické. Farmakoterapia. Prevencia.

Kľúčové pojmy: dýchanie, dýchacie cesty, mechanika dýchania, kašeľ, krvácanie z pľúc, dýchavica, cyanóza, skiaskopia, skiagrafia, tomografia, scintigrafia pľúc, funkčné vyšetrenie pľúc, katar horných dýchacích ciest, sinusitída, angína, bronchitída, bronchiálna astma, pneumónia, embólia do pľúcnice, TBC a nádory pľúc, cystická fibróza

Výkonový štandard:

- poznať anatómiu a fyziológiu dýchacieho systému,
- vysvetliť príčiny, priebeh, príznaky a liečbu ochorení dýchacieho systému,
- preukázať základné poznatky o diagnostických a liečebných metódach,
- vymenovať farmakoterapiu pri jednotlivých ochoreniach,
- vedieť usporiadať ochorenia dýchacieho systému u detí podľa závažnosti,
- reprodukovať osobitosti dýchacích ciest u geriatrických pacientov,
- uviesť základné postupy prevencie ochorení dýchacích ciest.

Obsahový štandard:

Tematický celok: Ochorenia srdcovo-cievneho systému.

Témy: Príznaky. Akútne a chronické ochorenia srdca a krvného obehu. Poruchy rytmu. ICHS. Zlyhanie srdca, srdcová nedostatočnosť. Zápalové ochorenia. Chlopňové chyby. Poruchy krvného tlaku. Choroby ciev. Špecifiká u detí a starých ľudí. Vyšetrovacie metódy. Liečebné postupy konzervatívne a chirurgické. Farmakoterapia. Prevencia. Celonárodné preventívne programy.

Kľúčové pojmy: krvný obeh, srdce, cievy, arytmie, dysrytmie, ischemická choroba srdca, angina pectoris, akútny infarkt myokardu, zlyhanie srdca, endokarditída, myokarditída, perikarditída, stenóza a insuficiencia chlopne, hypertenzia, hypotenzia, ateroskleróza, varixy, kardiochirurgia

Výkonový štandard:

- poznať anatómiu a fyziológiu krvného obehu a srdca,
- popísať hlavné príznaky srdcového zlyhávania a ochorení srdca a ciev,
- vymenovať poruchy rytmu, objasniť ICHS, zápalové ochorenia srdca, chlopňové chyby,
- objasniť poruchy krvného tlaku, vznik a príznaky aterosklerózy,
- vymenovať a popísať vyšetrovacie a liečebné metódy,
- vymenovať farmakoterapiu pri jednotlivých ochoreniach,
- vymenovať ochorenia špecifické pre detský vek a starých ľudí,
- opísať cieľ a význam konkrétneho celonárodného programu.

Obsahový štandard:

Tematický celok: Ochorenia tráviaceho systému.

Témy: Príznaky. Akútne a chronické ochorenia orgánov hlavového (vrátane chrupu), hrudníkového, brušného a panvového úseku tráviaceho systému. Nádory. Chyby. Poranenia. Náhle stavy. Špecifiká u detí a starých ľudí. Vyšetrovacie metódy. Liečebné postupy konzervatívne a chirurgické. Farmakoterapia. Prevencia.

Kľúčové pojmy: tráviaci systém, akútne ochorenia, chronické ochorenia, poranenia, náhle stavy, špecifiká, vyšetrovacie metódy, liečebné postupy, prevencia

Výkonový štandard:

- popísať anatómiu a fyziológiu tráviaceho systému,
- ovládať príznaky ochorenia tráviaceho systému,
- vymenovať a opísať vyšetrovacie a liečebné metódy,
- poznať základné ochorenia tráviaceho systému,
- rozpoznať špecifiká náhleho stavu,
- vymenovať ochorenia špecifické pre detský vek a starých ľudí,
- vymenovať farmakoterapiu pri jednotlivých ochoreniach,
- popísať základné špecifiká výživy detí v jednotlivých vekových obdobiach a gerontov.

Obsahový štandard:

Tematický celok: Ochorenia obličiek a močových ciest.

Témy: Príznaky. Akútne a chronické ochorenia obličiek a močových ciest. Nádory. Chyby. Poranenia. Náhle stavy. Špecifiká u detí a starých ľudí. Vyšetrovacie metódy. Liečebné postupy konzervatívne a chirurgické. Farmakoterapia. Prevencia.

Kľúčové pojmy: močové cesty, ochorenia obličiek, náhle stavy, špecifiká, vyšetrovacie metódy, liečebné postupy, prevencia, skrining novorodencov, transplantácia obličiek

Výkonový štandard:

- opísať anatómiu a fyziológiu močovo-pohlavného systému,
- vymenovať ochorenia urogenitálneho systému, ich príznaky a príčiny,
- opísať jednotlivé diagnostické a terapeutické metódy,
- vymenovať farmakoterapiu pri jednotlivých ochoreniach,
- vymenovať špecifiká ochorenia obličiek a močových ciest u detí a starých ľudí,
- opísať prevenciu nefrolitiázy,
- vysvetliť význam pitného režimu,
- opísať režim dialyzovaného pacienta.

Obsahový štandard:

Tematický celok: Poruchy vnútorného prostredia.

Témy: Vnútorné prostredie. Patofyziológia – základné pojmy. Poruchy. Príznaky. Vybrané vyšetrovacie metódy. Liečebné metódy. Farmakoterapia. Prevencia.

Kľúčové pojmy: vnútorné prostredie, patofyziológia, poruchy, vyšetrovacie metódy, prevencia

Výkonový štandard:

- vedieť charakterizovať vnútorné prostredie,
- vysvetliť podstatu ochorenia,
- rozpoznať príznaky ochorenia,
- vymenovať diagnostické a liečebné postupy,
- ovládať preventívne opatrenia

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Poruchy látkovej premeny.**

Témy: **Diabetes mellitus. Obezita. Poruchy metabolizmu lipidov. Dna. Špecifiká u detí a dospelých. Vyšetrovacie metódy. Liečebné postupy konzervatívne a chirurgické. Farmakoterapia. Prevencia.**

Kľúčové pojmy: **pankreas, inzulín, glykémia, diabetická kóma, BMI, anorektiká, tuk, cholesterol, kyselina močová, metabolizmus**

Výkonový štandard:

- zdefinovať jednotlivé druhy ochorení,
- vysvetliť príčiny porúch látkovej premeny,
- popísať klinický obraz porúch látkovej premeny,
- charakterizovať komplikácie jednotlivých ochorení,
- vymenovať špecifiká látkovej premeny u detí a starých ľudí,
- vymenovať vyšetrovacie metódy jednotlivých ochorení,
- popísať spôsoby liečby porúch látkovej premeny,
- vymenovať farmakoterapiu pri jednotlivých ochoreniach,
- vysvetliť význam preventívnych opatrení vzniku jednotlivých porúch látkovej premeny.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Poruchy žliaz s vnútornou sekréciou.**

Témy: **Choroby diencefalopituitárneho systému. Choroby štítnej žľazy. Choroby prištítných teliesok. Choroby gonád. Osobitosti u detí a starých ľudí. Vyšetrovacie metódy. Liečebné postupy. Farmakoterapia. Prevencia.**

Kľúčové pojmy: **endokrinné žľazy, hormóny**

Výkonový štandard:

- rozdeliť žľazy s vnútornou sekréciou,
- opísať mechanizmus účinku hormónov,
- vysvetliť pojmy hyperfunkcia a hypofunkcia endokrinnéj žľazy, dysfunkcia žľazy,
- vymenovať špecifiká porúch žliaz s vnútornou sekréciou u detí a starých ľudí,
- charakterizovať vyšetrovacie metódy,
- vymenovať farmakoterapiu pri jednotlivých ochoreniach,
- pochopiť podstatu a osobitosti jednotlivých ochorení.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Imunoalteračné ochorenia.**

Témy: **Imunita. Imunodeficity. AIDS. Imunoalergická precitlivosť – pollinosis, astma bronchiale, lieková alergia, anafylaktický šok. Autoimunitné ochorenia – reumatická horúčka, juvenilná reumatoidná artritída. Špecifiká u detí a starých ľudí. Vyšetrovacie metódy. Liečebné postupy. Farmakoterapia. Imunizácia. Imunosupresia. Prevencia.**

Kľúčové pojmy: **imunitný systém, prirodzená a získaná imunita, bunková a látková imunita, vírus HIV, alergia, alergén, očkovanie**

Výkonový štandard:

- vysvetliť podstatu prirodzenej a získanej imunity,
- popísať príčiny imunoalteračných ochorení,
- vysvetliť klinický priebeh imunoalteračných ochorení,
- vymenovať špecifiká porúch imunity u detí a starých ľudí,
- opísať vyšetrovacie metódy jednotlivých ochorení,
- charakterizovať spôsoby liečby jednotlivých ochorení,
- popísať možnosti prevencie imunoalteračných ochorení
- rozdeliť spôsoby imunizácie.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Ochorenia pohybového systému.**

Témy: **Zápalové choroby kĺbov. Degeneratívne choroby kĺbov. Zápalové a degeneratívne ochorenia chrčtice. Metabolicky podmienené choroby kostí. Ochorenia pohybového systému traumatického pôvodu. Osobitosti u detí a starých ľudí. Vyšetrovacie metódy. Liečebné postupy konzervatívne a chirurgické. Farmakoterapia. Prevencia.**

Kľúčové pojmy: **zápal kĺbov, degenerácia kĺbov, mäkké štruktúry a skelet poranenia, metabolicky podmienené ochorenia, fraktúra**

Výkonový štandard:

- rozdeliť choroby pohybového systému,
- určiť príznaky zápalových a degeneratívnych ochorení pohybového systému,
- popísať jednotlivé vyšetrovacie metódy,
- vysvetliť príčiny jednotlivých ochorení,
- charakterizovať a vymenovať spôsoby liečby pri jednotlivých ochoreniach,
- opísať osobitosti ochorení pohybového systému u detí a starých ľudí,
- vymenovať preventívne opatrenia vzniku ochorení pohybového systému.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Ochorenia reprodukčných orgánov.**

Témy: **Príznaky, prejavy a príčiny u žien a mužov, gynekologické ochorenia, ochorenia pohlavných orgánov u mužov, poranenia, chyby, špecifiká u detí a starých ľudí, vyšetrovacie metódy, liečebné postupy konzervatívne a chirurgické. Farmakoterapia. Prevencia.**

Kľúčové pojmy: **gynekologické ochorenia, pohlavné choroby, poranenia, chyby, vyšetrovacie metódy, liečba, prevencia**

Výkonový štandard:

- definovať ochorenia reprodukčných orgánov u žien a mužov,
- charakterizovať rozdiely pohlavného vývinu ženy a muža,
- vysvetliť príčiny, prejavy a príznaky,
- rozdeliť gynekologické ochorenia,
- popísať vyšetrovacie metódy,
- vymenovať farmakoterapiu pri jednotlivých ochoreniach,

- zhrnúť a opísať komplexnú liečbu reprodukčných orgánov,
- zdôvodniť význam prevencie.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Tehotenstvo a materstvo.**

Témy: **Fyziologické a patologické tehotenstvo. Pôrod. Šestonedelie. Výchova k materstvu a rodičovstvu. Plánované rodičovstvo. Prevencia a podpora reprodukčného zdravia.**

Kľúčové pojmy: **embryo, tehotenstvo, placenta, pôrod, šestonedelie, reprodukčné zdravie**

Výkonový štandard:

- vymedziť dĺžku trvania gravidity,
- určiť termín pôrodu,
- označiť zmeny v organizme ženy v tehotenstve,
- popísať prenatalnú starostlivosť a dispenzarizáciu tehotných žien,
- vysvetliť patologické tehotenstvo,
- opísať priebeh fyziologického pôrodu, pôrodné doby,
- opísať starostlivosť o šestonedielku,
- vysvetliť význam výchovy k materstvu a rodičovstvu,
- charakterizovať princípy plánovaného rodičovstva,
- opísať najčastejšie príčiny neplodnosti a jej prevenciu.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Fyziológia a patológia novorodeneckého obdobia.**

Témy: **Novorodenec – zrelý donosený, nedonosený, rizikový, s vrodenými chybami, pôrodnými poraneniami, asfyktický, so žltackou, s infekciou. Vyšetrovacie metódy. Liečebné postupy konzervatívne a chirurgické. Prevencia.**

Kľúčové pojmy: **novorodenec, asfyxia**

Výkonový štandard:

- definovať zdravého novorodenca,
- vymedziť hodnotenie stavu novorodenca podľa Apgarovej,
- popísať prvé ošetrenie novorodenca,
- opísať patologického novorodenca,
- vysvetliť význam screeningového vyšetrenia,
- charakterizovať konzervatívne a chirurgické liečebné postupy,
- opísať význam dojčenia.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Ochorenia krvi a krvotvorby.**

Témy: **Príznaky. Ochorenia krvi akútne a chronické. Krvácavé stavy. Špecifiká u detí a starých ľudí. Vyšetrovacie metódy. Liečebné postupy. Farmakoterapia. Prevencia.**

Kľúčové pojmy: **krv, červené krvinky, biele krvinky, krvné doštičky**

Výkonový štandard:

- opísať klinické prejavy chorôb krvi,
- určiť rozdelenie chorôb krvi,
- popísať jednotlivé vyšetrovacie metódy,
- charakterizovať ochorenia bielej a červenej krvnej zložky a krvácavé stavy,
- vysvetliť špecifiká prejavov chorôb u detí a starých ľudí,
- poznať liečebné postupy,
- uviesť význam prevencie chorôb krvi.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Ochorenia a poruchy nervového systému.**

Témy: **Príznaky a príčiny. Ochorenia a úrazy nervového systému. Špecifiká u detí a starých ľudí. Vyšetrovacie metódy. Liečebné postupy konzervatívne a chirurgické. Farmakoterapia. Prevencia.**

Kľúčové pojmy: **nerv, mozog, miecha, meningitída, paréza, plégia, epilepsia**

Výkonový štandard:

- pomenovať príčiny ochorení a porúch nervového systému,
- opísať prejavy ochorení a porúch nervového systému,
- popísať príznaky pri jednotlivých ochoreniach a poruchách,
- vysvetliť následky úrazov na činnosť nervového systému,
- charakterizovať jednotlivé vyšetrovacie metódy,
- opísať liečebné postupy,
- označiť špecifiká ochorení a porúch nervového systému u detí a starých ľudí,
- vymedziť význam prevencie chorôb a porúch nervového systému.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Ochorenia a poruchy zmyslových orgánov.**

Témy: **Patofyziológia jednotlivých zmyslových orgánov. Príznaky, prejavy a príčiny. Ochorenia, poranenia a chyby očí a uší. Špecifiká a detí a starých ľudí. Vyšetrovacie metódy. Liečebné postupy konzervatívne a chirurgické. Farmakoterapia. Prevencia.**

Kľúčové pojmy: **oko, ucho**

Výkonový štandard:

- vysvetliť funkciu jednotlivých zmyslových orgánov,
- pomenovať príčiny ochorení jednotlivých zmyslových orgánov,
- opísať prejavy ochorení a poranení očí a uší,
- definovať vyšetrovacie metódy,
- uviesť konzervatívne a chirurgické liečebné postupy,
- rozoznať špecifiká ochorení a porúch zmyslových orgánov u detí a starých ľudí,
- stanoviť význam prevencie ochorení, porúch a úrazov zmyslových orgánov.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Infekčné ochorenia.**

Témy: Príznaky, prejavy a príčiny infekčných ochorení. Infekčné ochorenia podľa cesty prenosu nákazy – respiračné, alimentárne, prenášané hmyzom, kliešťami, antroozoonózy. Špecifiká u detí a starých. Vyšetrovacie metódy. Liečebné postupy. Farmakoterapia. Prevencia.

Kľúčové pojmy: infekcia, nákaza, imunita, inkubačná doba

Výkonový štandard:

- definovať infekčné ochorenia,
- charakterizovať infekčné ochorenia podľa cesty prenosu nákazy,
- opísať príčiny infekčných ochorení,
- vysvetliť inkubačnú dobu,
- určiť druhy imunity,
- rozoznať klinický obraz infekčných chorôb,
- uviesť vyšetrovacie metódy,
- vymedziť liečebné postupy,
- stanoviť špecifiká infekčných ochorení u detí a starých ľudí,
- ilustrovať význam prevencie infekčných ochorení.

Obsahový štandard:

Tematický celok: Psychicky chorí a závislí na návykových látkach.

Témy: Príznaky, prejavy a príčiny vzniku duševných chorôb, duševné choroby, závislosť na návykových látkach, špecifiká u detí a starých ľudí, vyšetrovacie metódy, liečebné postupy. Farmakoterapia. Prevencia.

Kľúčové pojmy: duševná choroba, závislosť, návyková látka, prevencia

Výkonový štandard:

- definovať duševnú chorobu,
- určiť príčiny vzniku duševných chorôb,
- rozoznať príznaky duševných chorôb,
- popísať jednotlivé vyšetrovacie metódy,
- vymenovať farmakoterapiu pri jednotlivých ochoreniach,
- opísať liečebné postupy,
- označiť špecifiká závislostí u detí a starých ľudí,
- opísať prevenciu závislostí.

Obsahový štandard:

Tematický celok: Náhle stavy.

Témy: Náhle stavy ohrozujúce život, príznaky, príčiny, prvá pomoc. Špecifiká u detí a starých ľudí. Liečba konzervatívna a chirurgická. Prevencia.

Kľúčové pojmy: náhle stavy, príznaky, prvá pomoc, liečba, prevencia

Výkonový štandard:

- definovať pojem náhle stavy,
- vymenovať príznaky, príčiny,

- definovať výkony zachraňujúce život,
- vysvetliť podstatu náhlych stavoch ohrozujúcich život (v gravidite, vo vnútornom lekárstve, chirurgii, neurológii, v pediatrii),
- vysvetliť a opísať postup úkonov prvej pomoci,
- zhrnúť a popísať liečbu.

UČEBNÉ OSNOVY PREDMETU

DERMATOLÓGIA DER

Študijný odbor	podológ
Forma, spôsob a organizácia štúdia	externé večerné pomaturitné kvalifikačné štúdium pre absolventov SŠ

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet dermatológia na SZŠ, ako súčasť odbornej zložky vzdelávania, poskytuje žiakom základné poznatky z anatómie, fyziológie a patofyziológie kože, o vyšetreniach kožných prejavov, o dermatózach z vonkajších príčin, o fotodermatózach, dermatózach vyvolaných parazitmi; hubové, bakteriálne, vírusové infekcie, kožné alergické reakcie, poruchy pigmentácie, kožné prejavy z porúch metabolizmu a nutrie najmä kožné poruchy dny, ochorenia nechťov, kožné poruchy z porúch cirkulácie, névy a névové choroby – genodermatózy, kožné cysty, kožné nádory; o možnostiach fyzikálnej terapie v dermatológii. Realizovaním moderných foriem, prostriedkov a vyučovacích metód vyučovania sa vytvárajú podmienky pre formovanie a rozvíjanie logického a tvorivého myslenia a konania žiakov. Tvorivé myslenie umožňuje žiakom správne aplikovať poznatky pri riešení problémových úloh teoretického aj praktického charakteru. Predmet poskytuje základy nevyhnutné pre ďalšie odborné predmety a pre ďalšie vzdelávanie. V tomto predmete sa využijú poznatky získané v iných odborných predmetoch (anatómia a fyziológia, zdravie a klinika chorôb, patológia, preventívne lekárstvo, prvá pomoc, organizácia zdravotníctva, latinský jazyk).

CIELE PREDMETU

Cieľom vyučovania základov dermatológie je v maximálne možnej miere prispieť k splneniu cieľov odborného vzdelávania a osvojeniu si kľúčových kompetencií prostredníctvom obsahu učiva. Žiaci sa majú naučiť pracovať so základnou odbornou terminológiou, osvojiť si schopnosť vyhľadávať odborné informácie v literatúre a informačných médiách, vhodne prezentovať odborné poznatky, analyzovať vybrané problémy, aplikovať poznatky pri riešení konkrétnych úloh rôznej zložitosti. Mali by chápať a vysvetliť vybrané javy a procesy prebiehajúce v ľudskom organizme pri aplikácii prostriedkov a podologických procedúr, vedieť používať základné myšlienkové operácie na získavanie nových poznatkov, logicky spájať poznatky nadobudnuté štúdiom aj iných vedných odborov a využiť ich pri riešení problémových úloh. Cieľom je predovšetkým využitie teoretických poznatkov vo svojej praktickej činnosti.

ROZPIS UČIVA

1. ročník večerného štúdia 1 hodina týždenne, spolu 32 hodín
2. ročník večerného štúdia 1 hodina týždenne, spolu 32 hodín

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD PREDMETU

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Úvod do dermatológie.**

Témy: **História dermatológie. Charakteristika dermatológie.**

Kľúčové pojmy: **dermatológia, anatómia kože, fyziológia kože, funkcie kože, kožný imunitný systém, imunopatologické reakcie kože, dermatologické vyšetrenie, typy kožných prejavov**

Výkonový štandard:

- objasniť históriu dermatológie,
- charakterizovať dermatológiu,

- ovládať anatómiu kože a prídavných orgánov kože,
- charakterizovať fyziológiu funkcie kože,
- definovať kožný imunitný systém a imunopatologické reakcie kože,
- popísať dermatologické vyšetrenie kože,
- charakterizovať typy kožných prejavov.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Dermatózy z vonkajších príčin.**

Témy: **Dermatózy spôsobené vonkajšími vplyvmi. Dermatózy spôsobené tepelnými vplyvmi. Poškodenie kože ionizujúcim žiarením. Dermatózy spôsobené chemickými vplyvmi.**

Kľúčové pojmy: **pľuzgier, mozol' (callus), otlak, kurie oko (clavus), omrzlina, oziablina, popálenina, ionizujúce žiarenie, toxická reakcia kože**

Výkonový štandard:

- definovať vonkajšie príčiny porušenia kože,
- popísať stavbu kurieho oka (clavus) a typy kurích ôk,
- vymenovať prejavy kožných zmien vyvolaných tepelnými vplyvmi,
- charakterizovať pôsobenie kyselín a zásad na kožu,
- popísať dermatózy spôsobené chemickými vplyvmi.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Fotodermatózy.**

Témy: **Zmeny na koži vyvolané slnkom. Primárne idiopatické fotodermatózy. Primárne fotodermatózy so známym fotosenzibilizátorom. Sekundárne fotodermatózy.**

Kľúčové pojmy: **fotodermatóza, chronické zmeny na koži, fototoxické – fotodynamické a fotoalergické fotodermatózy, porfíria, opálenie, UV žiarenie**

Výkonový štandard:

- definovať fotodermatózy,
- vymenovať druhy fotodermatóz,
- charakterizovať fotosenzibilizátor,
- popísať vplyv UV žiarenia na kožu.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Dermatózy vyvolané parazitmi.**

Témy: **Dermatózy vyvolané článkonožcami – epizoonózy. Dermatózy vyvolané červami.**

Kľúčové pojmy: **článkonožce, červy**

Výkonový štandard:

- definovať článkonožce,
- definovať červy,
- popísať pôsobenie článkonožcov a červov na kožu,

- definovať a popísať ochorenia kože spôsobené článkonožcami a červami.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Hubové infekcie.**

Témy: **Dermatomykózy. Keratomykózy. Candidózy. Systémové mykózy. Oportúnne mykózy.**

Kľúčové pojmy: **mykóza, tinea, mykid, pityriasis, aspergilus**

Výkonový štandard:

- definovať hubové infekcie kože a jej adnex,
- popísať dermatomykózy a ich prejavy na koži,
- popísať keratomykózy a ich prejavy na koži,
- popísať vyvolávateľov mykotických ochorení kože,
- popísať prejavy oportúnne vláknitých húb na koži,
- popísať pityriázu, jej formy a prejavy na koži.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Bakteriálne infekcie.**

Témy: **Pyodermie. Kožné infekcie vyvolané korynebartériami. Mykobakteriózy. Borelióza. Antropozoonózy. Actinomykóza.**

Kľúčové pojmy: **folikul, furunkul, impetigo, erysipelas, flegmóna, erythrasma, lupus, tbc kože, lepra**

Výkonový štandard:

- vymenovať typy bakteriálnych infekcií kože,
- definovať jednotlivé ochorenia kože spôsobené baktériami.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Vírusové infekcie.**

Témy: **Ochorenia vyvolané vírusom herpes simplex a herpes zoster. Ochorenia vyvolané vírusom Varicella – zoster (VZV). Ochorenia spôsobené papilomavírusmi. Ochorenia spôsobené paramyxovírusmi. Ochorenia spôsobené coxsackie vírusmi.**

Kľúčové pojmy: **herpes simplex, herpes zoster, varicella, osýpky, choroba ruky – nohy – ústa**

Výkonový štandard:

- definovať ochorenia vyvolané vírusmi,
- popísať rozdelenie vírusových ochorení,
- popísať prejavy vírusových ochorení na koži.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Kožné alergické reakcie.**

Témy: **Urtikárie. Angioedém. Anafylaktický šok. Liekové exantémy.**

Kľúčové pojmy: **alergická reakcia, imunitný systém, anafylaktický šok**

Výkonový štandard:

- definovať kožné alergické reakcie,
- popísať prejavy alergických reakcií na koži,
- definovať a popísať anafylaktický šok.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Ekzémy.**

Témy: **Toxická reakcia. Ekzémy. Rozdelenie ekzémov. Kožné choroby z povolania.**

Kľúčové pojmy: **toxická reakcia, ekzém, profesionálne dermatózy**

Výkonový štandard:

- definovať ekzémy,
- popísať rozdelenie ekzémov,
- popísať priebeh a prejavy toxickej reakcie,
- vymenovať kožné choroby z povolania.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Erytemato – papulo – skvamózne dermatózy.**

Témy: **Erytémy prechodné. Erytémy figurátne. Pityriasis rosea. Parapsoriasis. Pityriasis rubra pilaris. Lichen planus. Pityriasis lichenoides. Psoriasis. Morbus Reiter. Pustulosis palmoplantares.**

Kľúčové pojmy: **erytém, pityriáza, psoriáza**

Výkonový štandard:

- popísať rozdelenie a prejavy erytemato – papulo – skvamózných dermatóz.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Neinfekčné granulomatózne dermatózy.**

Témy: **Granulóm z cudzích telies. Nekrobiotické granulómy. Sarkoidóza. Lichen nitidus. Kožné prejavy Crohnovej choroby.**

Kľúčové pojmy: **reuma, Crohnova choroba, granulóm, sarkoidóza**

Výkonový štandard:

- vymenovať a definovať neinfekčné granulomatózne dermatózy,
- popísať kožné prejavy reumy,
- popísať prejavy Crohnovej choroby na koži.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Poruchy väziva.**

Témy: **Autoimunitné choroby spojivového tkaniva. Ehlers – Danlos syndróm.**
Kľúčové pojmy: **hyperextenzibilita kože a kĺbov, lupus, dermatomyositis, sklerodermia**

Výkonový štandard:

- vymenovať a definovať choroby kože vznikajúce z porúch väziva.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Poruchy pigmentácie.**

Témy: **Hyperpigmentácia. Hypopigmentácia. Dyschrómia.**

Kľúčové pojmy: **vítologo, albinizmus, dyschrómia**

Výkonový štandard:

- charakterizovať hyperpigmentáciu, hypopigmentáciu a dyschrómiu,
- popísať choroby z porúch pigmentácií.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Kožné prejavy z porúch metabolizmu a nutricie.**

Témy: **Poruchy metabolizmu vitamínov. Poruchy metabolizmu zinku. Kožné prejavy dny. Xantómy.**

Kľúčové pojmy: **scorbut, dna, xantomas**

Výkonový štandard:

- definovať a popísať poruchy z metabolizmu a nutricie.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Ochorenia nechtov.**

Témy: **Poruchy nechtovej platničky. Farebné zmeny nechtovej platničky. Poškodenie nechtového lôžka. Postihnutia nechtových valov.**

Kľúčové pojmy: **nechtová platnička, nechtový matrix, nechtové lôžko, nechtové valy, unguis incarnatus (zarastený necht)**

Výkonový štandard:

- charakterizovať poruchy nechtovej platničky,
- charakterizovať zarastený necht,
- popísať ochorenia nechtovej platničky.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Poruchy potných žliaz.**

Témy: **Apokrinné a ekrinné potné žľazy. Ochorenia a apokrinných a ekrinných potných žliaz.**

Kľúčové pojmy: **potné žľazy, bromhidróza, chromhidróza, hyperhidróza, hypohidróza, anhidróza**

Výkonový štandard:

- definovať a popísať poruchy z potných žliaz.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Choroby z porúch cirkulácie.**

Témy: **Funkčné poruchy kapilár a artérií. Organické poruchy kapilár a artérií. Ochorenia žilového systému a lymfedém.**

Kľúčové pojmy: **Raynauldov syndróm, akrocyanóza, pyoderma gangrenózum, varixy, ulcus, trombóza, elefantiáza**

Výkonový štandard:

- popísať choroby a prejavy porúch cirkulácie.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Névy a névové choroby.**

Témy: **Névy epidermálne, névy adnexálne, névy väzivové a tukové, névy vaskulárne, névy melanocytové.**

Kľúčové pojmy: **névus, nevus flammeus, lentigo**

Výkonový štandard:

- charakterizovať a popísať rozdelenie névov.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Névové choroby - genodermatózy.**

Témy: **Ichtyózy. Palmoplantárne keratózy.**

Kľúčové pojmy: **ichtyóza, keratóza**

Výkonový štandard:

- charakterizovať a popísať genodermatózy.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Kožné cysty.**

Témy: **Pravé cysty. Pseudocysty.**

Kľúčové pojmy: **cysta, pseudocysta**

Výkonový štandard:

- charakterizovať a popísať kožné cysty.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Kožné nádory.**

Témy: **Pravé a nepravé nádory. Benígne a malígne nádory.**
Kľúčové pojmy: **nádor, nádorová autonómia**

Výkonový štandard:

- popísať rozdelenie kožných nádorov,
- charakterizovať jednotlivé druhy kožných nádorov.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Využitie fyzikálnych terapií v dermatológii.**

Témy: **Fototerapia. Kryoterapia. Rádioterapia. Fotodynamická terapia. Laser. Elektroterapia. Infračervené žiarenie. Ultrazvuk. Mechanoterapia. Hyperbarická komora. Balneoterapia. Chirurgické formy liečenia.**

Kľúčové pojmy: **fyzikálna terapia, excízia, incízia**

Výkonový štandard:

- určiť a popísať všeobecné účinky fyzikálnej terapie v dermatológii.

UČEBNÉ OSNOVY PREDMETU

PODOLÓGIA POD

Študijný odbor	podológ
Forma, spôsob a organizácia štúdia	externé večerné pomaturitné kvalifikačné štúdium pre absolventov SŠ

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet podológia je v rámci štátneho vzdelávacieho programu ako súčasť odbornej zložky vzdelávania, poskytuje žiakom teoretické poznatky o ošetrovaní zarastených nechtov, z orthonyxie, nechtovej protetiky, o ošetrovaní mykotických nechtov, z biomechaniky chôdze. Realizovaním moderných foriem, prostriedkov a vyučovacích metód vyučovania sa vytvárajú podmienky pre formovanie a rozvíjanie logického a tvorivého myslenia a konania žiakov. Tvorivé myslenie umožňuje žiakom správne aplikovať poznatky pri riešení problémových úloh teoretického aj praktického charakteru. Predmet poskytuje základy nevyhnutné pre ďalšie odborné predmety a pre ďalšie vzdelávanie. V tomto predmete sa využijú poznatky získané v iných odborných predmetoch (anatómia a fyziológia, zdravie a klinika chorôb, patológia, preventívne lekárstvo, organizácia zdravotníctva, latinský jazyk).

CIELE PREDMETU

Cieľom vyučovania podológie je v maximálne možnej miere prispieť k splneniu cieľov odborného vzdelávania a osvojeniu si kľúčových kompetencií prostredníctvom obsahu učiva podológie. Žiaci sa majú naučiť pracovať so základnou odbornou terminológiou, osvojiť si schopnosť vyhľadávať odborné informácie v literatúre a informačných médiách, vhodne prezentovať odborné poznatky, analyzovať vybrané problémy, aplikovať poznatky pri riešení konkrétnych úloh rôznej zložitosti. Mali by chápať a vysvetliť vybrané javy a procesy prebiehajúce v ľudskom organizme pri aplikácii prostriedkov a podologických procedúr, vedieť používať základné myšlienkové operácie na získavanie nových poznatkov, logicky spájať poznatky nadobudnuté štúdiom aj iných vedných odborov a využiť ich pri riešení problémových úloh. Cieľom je predovšetkým využitie teoretických poznatkov vo svojej praktickej činnosti.

ROZPIS UČIVA

1. ročník večerného štúdia 2 hodiny týždenne, spolu 64 hodín
2. ročník večerného štúdia 1 hodina týždenne, spolu 32 hodín

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD PREDMETU

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Úvod do podológie.**

Témy: **História podológie. Charakteristika a rozdelenie podológie. Postupy ošetrovania chodidiel.**

Kľúčové pojmy: **ošetrovanie chodidiel, ošetrovanie zarastených nechtov, orthonyxia, nechtová protetika, ošetrovanie mykotických nechtov, biomechanika chôdze**

Výkonový štandard:

- popísať historický prehľad podológie,
- charakterizovať podológiu a jej rozdelenie,
- definovať postupy ošetrovania chodidiel, nechtov a pohybového aparátu vyplývajúce z nesprávnych biomechanických procesov chôdze,
- určiť všeobecné účinky podologických ošetrovaní na dolnú končatinu,
- vysvetliť zásady a princípy aplikácie podologických procedúr,

- popísať jednotlivé úseky zdravotnej starostlivosti a organizáciu práce na pracoviskách úsekov zdravotnej starostlivosti,
- charakterizovať zdravotnícke povolania podieľajúce sa na podologickom procese,
- vymedziť osobnosť podológa a jeho profesionálnej činnosti v tíme zdravotníckych pracovníkov.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Podologické ošetrovanie chodidiel dolných končatín.**

Témy: **Charakteristika ošetrovania dolných končatín. Definovanie kompetencií pri jednotlivých metódach podologických ošetrovaní dolných končatín. Podmienky podologického ošetrovania dolných končatín na úseku podológie a hygienické normy v podologických zariadeniach. Druhy postupov pri podologickom ošetrovaní chodidiel.**

Kľúčové pojmy: **dolná končatina, callus, clavus, hyperkeratóza, ragáda, fisura, oklúzia, postupy podologických ošetrovaní**

Výkonový štandard:

- definovať prístrojovú a skalpelovú techniku ošetrovania dolnej končatiny,
- definovať jednotlivé postupy prístrojovej a skalpelovej techniky,
- vymenovať postupy ošetrovania vzhľadom na zdravotný stav pacienta,
- charakterizovať jednotlivé druhy ošetrovaní, vysvetliť ich podstatu a význam.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Ošetrovanie zarastených nechtov.**

Témy: **Charakteristika ošetrovania zarastených nechtov. Definovanie kompetencií pri ošetrovaní zarastených nechtoch. Podmienky ošetrovania zarastených nechtov. Druhy postupov pri podologickom ošetrovaní zarastených nechtov.**

Kľúčové pojmy: **zarastený necht, druhy postupov podologických ošetrovaní**

Výkonový štandard:

- definovať zarastený necht a jeho jednotlivé štádiá,
- vymenovať postupy ošetrovania vzhľadom na štádiá zarastenia nechtu,
- charakterizovať jednotlivé druhy podologického ošetrovania,
- vysvetliť podstatu a význam podologických ošetrovaní zarastených nechtov.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Orthonyxia.**

Témy: **Charakteristika a rozdelenie postupov orthonyxie. Účinky špon na nechty. Princípy aplikácie prostriedkov orthonyxie.**

Kľúčové pojmy: **orthonyxia, špona na necht, vyrovnávanie nechtu, deformáciá nechtu, indikácie a kontraindikácie orthonyxie**

Výkonový štandard:

- definovať orthonyxiu,
- popísať pôsobenie prípravkov orthonyxie,
- popísať fyziologické účinky orthonyxie na necht a príslušné súčasti nechtu,

- vysvetliť princípy aplikácie prípravkov orthonyxie – vstupné ošetrenie, kontrolné ošetrenie, intenzita ošetrovacej techniky, dĺžka trvania ošetrenia vstupného a kontrolného, spôsob a výber správneho typu prípravku orthonyxie, kroky pri vstupnom osadení prípravku orthonyxie, poradie jednotlivých úkonov pri kontrolnom ošetrení, nastavenie dĺžky terapie orthonyxie, fázy pozitívnej deformácie nechtov, kroky sňatia prípravku orthonyxie, ošetrovanie nechtov po sňatí prípravku orthonyxie, predchádzanie opätovnej deformácií nechtu a edukácia pacienta.
- vymedziť zásady prípravy na aplikáciu prípravku orthonyxie – miestnosť, pacient, podológ,
- uviesť príklady prípravkov orthonyxie a vysvetliť ich účinky,
- vymedziť indikácie a kontraindikácie prípravkov orthonyxie.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Ochorenia nechtov dolnej končatiny rôznej etiológie.**

Témy: **Príčiny ochorení nechtov. Charakteristika jednotlivých ochorení nechtovej platničky a biomechanika chôdze.**

Kľúčové pojmy: **etiológia chorôb nechtov, mykotické ochorenia nechtov, mechanické poruchy nechtovej platničky**

Výkonový štandard:

- vysvetliť etiológiu a mechanizmus deformácie nechtovej platničky,
- charakterizovať ochorenia nechtovej platničky,
- objasniť mykotické ochorenia nechtovej platničky a jeho pôvodcov,
- charakteristika postupov odberu biologického materiálu pre mikrobiologické skúmanie pôvodcu poruchy nechtovej platničky.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Ochorenia nechtov vyžadujúce nechtovú protetiku.**

Témy: **Druhy ochorení nechtov a etiológia ochorení nechtov. Nechtová protetika.**

Kľúčové pojmy: **porucha nechtovej platničky, protéza nechtovej platničky, funkcia nechta.**

Výkonový štandard:

- charakterizovať ochorenia nechtovej platničky vyžadujúce si aplikáciu nechtovej protézy,
- uviesť etiológiu ochorení nechtovej platničky vyžadujúcej si aplikáciu nechtovej protézy,
- charakterizovať nechtovú protetiku,
- popísať materiály používané pre protézovanie nechtovej platničky,
- popísať techniky aplikácie nechtovej platničky (nalievacia technika, technika náhradného nechta, IMPRO systém výroby nechtovej platničky),
- vymedziť indikácie a kontraindikácie protézovania nechtovej platničky.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Ošetrovanie mykotických nechtov.**

Témy: **Charakteristika onychomykózy. Pôvodcovia mykotických ochorení nechta. Odber biologického materiálu. Čítanie výsledkov z mikrobiologického laboratória. Podologické techniky ošetrovania mykotickej nechtovej platničky. Príprava nechta na liečbu u dermatológa. Podpora liečby mykózy nechta a príslušných oblastí. Edukácia pacienta o ochorení (pravidelná dekontaminácia nechtovej platničky a príslušných štruktúr). Primárna a sekundárna infekcia nechtovej platničky. Chemická a mechanická ablácia nechtovej platničky a ablácia nechtovej platničky podologickými postupmi.**

Kľúčové pojmy: **onychomykóza, mikrobiologický rozbor, odber materiálu, čítanie výsledkov, kvantifikačný systém pre onychomykózu, zhodnotenie možností liečenia nechtovej platničky, ochrana pred rozširovaním onychomykózy, dekontaminácia**

Výkonový štandard:

- charakterizovať onychomykózu,
- vymenovať pôvodcov mykóz nechtov (kvasinky – plesne, dermatofyty, vláknité huby),
- opísať kvantifikačný systém stupňa onychomykózy (ľahká, stredne ťažká a ťažká onychomykóza),
- popísať postupy a podmienky odberu biologického materiálu,
- zhodnotiť výsledky odberov z mikrobiologického laboratória,
- vymenovať možnosti preliečenia onychomykózy na základe stavu nechta, druhu patogénu a celkového zdravotného stavu pacienta,
- charakterizovať postupy ošetrovania mykotického nechta a jeho príprava na liečbu u dermatológa,
- popísať odoslanie pacienta na liečbu onychomykózy k dermatológovi,
- popísať podporu liečby a pravidelnej dekontaminácie infikovaného priestoru,
- charakterizovať edukáciu pacienta a ochranu pred sekundárnou infekciou,
- vymedziť indikácie a kontraindikácie ošetrovania mykotických nechtov.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Biomechanika chôdze.**

Témy: **Charakteristika biomechaniky chôdze. Vyšetrenie postury pacienta. Vyšetrovacie techniky statické a dynamické. Anatomicko – fyziologická podstata správnej biomechaniky chôdze. Indikácie a kontraindikácie vyšetrenia postury. Zariadenia pre vyšetrovanie biomechaniky chôdze.**

Kľúčové pojmy: **postura, statické vyšetrenie postury, dynamické vyšetrenie chôdze, deformácie chodidiel a dolných končatín, biomechanika chôdze, postura, vyšetrenie**

Výkonový štandard:

- definovať biomechaniku chôdze a popísať jednotlivé poruchy postury pacienta,
- reprodukovať zásady hygienických a bezpečnostných štandardov vyšetrovania biomechaniky chôdze a postury,
- charakterizovať vyšetrovacie techniky,
- charakterizovať chôdzu, krok a jeho jednotlivé fázy,
- špecifikovať zapojenie jednotlivých svalových štruktúr pri každej fáze kroku,

- opísať dôvody vyšetrenia postury a chôdze zariadeniami pre vyšetrenie biomechaniky chôdze.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Statické vyšetrenie postury.**

Témy: **Vyšetrovacie zariadenia. Správny fyziologický postoj. Hodnotenie postoja pacienta. Popis porúch postavenia panvy, chodidiel, planty a prstov.**

Kľúčové pojmy: **vyšetrovacie zariadenia, hypermobilita, lordóza, kyfóza, valgozita, varozita, deformity prstov**

Výkonový štandard:

- charakterizovať statické vyšetrenie postury,
- popísať správny fyziologický postoj a hodnotenie postoja pacienta,
- popísať základné vyšetrovacie metódy postury,
- definovať chyby postoja a odchýlky od fyziologickejšieho správneho postoja,
- uviesť princípy práce tenzometrickej dosky, podocam systému a 3D scanera,
- popísať chyby a odchýlky postury od normálu.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Chôdza a krok.**

Témy: **Charakteristika kroku a chôdze. Fázy chôdze. Zapojenie svalových skupín v jednotlivých fázach chôdze. Princíp páky a pohyb páky v 3D scaneri.**

Kľúčové pojmy: **krok, chôdza, pohyb, lokomócia, bipedálny princíp, svalová sústava**

Výkonový štandard:

- charakterizovať krok a chôdzu,
- popísať jednotlivé fázy chôdze,
- popísať zapojenie jednotlivých svalových skupín vo fázach chôdze,
- popísať princíp a pohyb páky v trojdimenzionálnom priestore.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Dynamické vyšetrenie chôdze.**

Témy: **Vyšetrovacie zariadenia dynamiky chôdze. Charakteristika správneho pohybového stereotypu. Vplyv jednotlivých typov obuvi na pohybové vzorce človeka. Čítanie dynamického zaťaženia chodidla z podrážky topánky.**

Kľúčové pojmy: **pohybový stereotyp, tenzometrická doska, pohyblivý pás, poruchy postoja**

Výkonový štandard:

- vysvetliť podstatu vyšetrenia dynamiky chôdze,
- popísať správny pohybový vzorec,
- charakterizovať poruchy dynamiky chôdze v nadväznosti na poruchy postury a postavenia chodidiel,

- popísať postup dynamického vyšetrenia chôdze.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Kalceotika.**

Témy: **Charakteristika odboru kalceotika. Zloženie a typológia topánok. Správne obúvanie. Výber správnej ponožky pre konkrétnu zdravotnú poruchu. Typy zdravotného šnurovania topánok konfekčné, korektívne a estetické.**

Kľúčové pojmy: **obuv, ponožka, šnurovanie, materiál**

Výkonový štandard:

- popísať rozdelenie obuvi,
- popísať jednotlivé časti obuvi,
- popísať a názorne predviesť jednotlivé typy zdravotného šnurovania topánok,
- charakteristika výberu správnej ponožky a jej vhodná aplikácia v závislosti na zdravotnom postihnutí klienta a fyzickej aktivite.

UČEBNÉ OSNOVY PREDMETU

PODOLOGICKÉ TECHNIKY POT

Študijný odbor	Podológ
Forma, spôsob a organizácia štúdia	externé večerné pomaturitné kvalifikačné štúdium pre absolventov SŠ

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet podologické techniky, ako súčasť odbornej zložky vzdelávania, dáva možnosť osvojiť si praktické zručnosti v starostlivosti o nohy a chodidlá chorých v zdravotníckych zariadeniach v rámci cvičení v laboratórnych podmienkach školy. poskytuje žiakom poznatky o jednotlivých druhoch podologických techník a praktické zručnosti a schopnosti k výkonu jednotlivých druhov podologických postupov ošetrovaní. Manuálne zručnosti pochopené v širších podologických súvislostiach poskytuje v úzkom prepojení s predmetom Podológia, ktorý tvorí teoretickú základňu pre pochopenie a správny nácvik podologických techník v kontexte bezpečnej aplikácie starostlivosti do praxe.

CIELE PREDMETU

Cieľom vyučovania predmetu podologické techniky je vytvoriť u žiaka bázu praktických zručností nevyhnutných pre realizáciu podologických výkonov u pacienta v nevyhnutnej kombinácii s teoretickými vedomosťami. Žiaka naučiť praktické zručnosti základných podologických postupov a ich modifikácií aplikovaných pri jednotlivých ošetrovaniach chodidla, preukázať praktické zručnosti pri vyhľadávaní defektov na chodidlách a praktické zručnosti ich odstraňovania, zdôvodniť indikácie a kontraindikácie jednotlivých postupov a techník ošetrovania, demonštrovať osvojenie si základných bezpečnostných a hygienických zásad v podologických činnostiach, prakticky preukázať schopnosť viesť dokumentáciu o ošetrovaní, preukázať schopnosti profesionálnej komunikácie, etiky, empatie a asertívneho správania sa vo vzťahu podológ – pacient. Získané vedomosti a zručnosti si ďalej žiak upevňuje v prirodzených podmienkach v zdravotníckych zariadeniach pod odborným vedením pedagógov s príslušnou odbornou spôsobilosťou.

ROZPIS UČIVA

1. ročník večerného štúdia 2 (1) hodiny týždenne, spolu 64 hodín, z toho 32 hodín cvičení
2. ročník večerného štúdia 2 (1) hodiny týždenne, spolu 64 hodín, z toho 32 hodín cvičení

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD PREDMETU

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Bezpečnosť a ochrana zdravia pri podologických ošetrovaniach.**

Témy: **Oboznámenie sa s odbornou učebňou, bezpečnosť práce v odbornej učebni. Základné bezpečnostné opatrenia prevencie úrazov. Základné hygienické opatrenia prevencie nákaz, fyziológie práce a protipožiarnej ochrany. Dekontaminácia pracoviska - mechanická očista, dezinfekcia, sterilizácia. Fyzická pracovná záťaž. Škola chrbta pre podológa.**

Kľúčové pojmy: **úraz, zdravé a bezpečné prostredie, nákaza, infekcia, choroba, hygiena, nozokomiálne nákazy, pracovná záťaž, škola chrbta, dekontaminácia, dezinfekcia, sterilizácia**

Výkonový štandard:

- dodržiavať zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,
- vysvetliť význam dodržiavania zásad bezpečnosti a možné riziká z ich nedodržiavania,

- popísať riziká vzniku úrazov a vysvetliť význam bezpečného a zdravého prostredia,
- vymenovať základné hygienické opatrenia prevencie nákazy,
- popísať príznaky u pacienta s rizikom infekcie (kožné ochorenia, edém, zmena teploty a farby kože),
- preukázať hygienické návyky pri podologickom ošetrovaní,
- demonštrovať postup dekontaminácie pracoviska po ošetrovaní,
- demonštrovať postup dekontaminácie použitých nástrojov,
- popísať postup prevencie nozokomiálnych nákaz,
- vymenovať riziká záťaže pohybovej sústavy pri výkone podologického ošetrovania,
- realizovať prevenciu ochorení pohybového aparátu podológa a jej význam,
- dodržiavať tzv. školu chrbta v prevencii ochorení pohybového aparátu.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Podmienky a príprava na podologické ošetrovanie.**

Témy: **Miestnosť pre podologické ošetrovanie. Podologické nástroje a podologické prípravky. Príprava pacienta a príprava podológa na podologické ošetrovanie.**

Kľúčové pojmy: **podologické ošetrovanie, pacient, podológ, podologické prostriedky**

Výkonový štandard:

- opísať miestnosť pre podologické ošetrovanie a jej základné vybavenie,
- opísať miestnosť pre dekontamináciu, dezinfekciu a sterilizáciu pracovných nástrojov,
- realizovať praktickú prípravu pacienta na podologické ošetrovanie,
- demonštrovať polohy pacienta pri podologickom ošetrovaní,
- demonštrovať prípravu podologických nástrojov a prostriedkov na ošetrovanie,
- oboznámiť sa a dodržiavať predpis podologických ošetrovaní,
- zdôvodniť význam vedenia pracovnej dokumentácie pre podológa.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Suchá pedikúra – prístrojová technika ošetrovania chodidiel.**

Témy: **Základná stavba prístroja na podologické ošetrovanie. Nástroje na prístrojovú techniku ošetrovania chodidiel. Postup prístrojovej techniky ošetrovania chodidiel.**

Kľúčové pojmy: **frézky, brúsky, prístrojová technika ošetrovania chodidiel**

Výkonový štandard:

- popísať základnú stavbu prístroja na podologické ošetrovanie,
- popísať typy a druhy frézok a brúsok a ich správne technologické použitie,
- demonštrovať prístrojovú techniku ošetrovania chodidiel,
- demonštrovať jednotlivé postupy prístrojového ošetrovania chodidiel (ošetrovanie nechtov, ošetrovanie plosky).

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Mokrú pedikúra – skalpelová technika ošetrovania chodidiel.**

Témy: Nástroje na skalpelovú techniku ošetrovania chodidiel. Postup mokrej pedikúry. Kúpeľ nôh a použitie správnych prípravkov pre kúpele nôh. Druhy kúpeľov a ich účinky na ľudský organizmus.

Kľúčové pojmy: mokrá pedikúra, skalpel, kúpele nôh

Výkonový štandard:

- popísať a demonštrovať druhy kúpeľov nôh a správnych prípravkov na kúpele nôh,
- popísať typy a druhy nástrojov a demonštrovať ich správne technologické použitie,
- demonštrovať mokrá techniku ošetrovania chodidiel,
- demonštrovať jednotlivé postupy skalpelového ošetrovania chodidiel (ošetrovanie nechtov, ošetrovanie plosky).

Obsahový štandard:

Tematický celok: Kombinovaná pedikúra – kombinácia prístrojovej a skalpelovej techniky ošetrovania chodidiel.

Témy: Nástroje a prístroje na kombinovanú techniku ošetrovania chodidiel. Postup kombinovanej pedikúry. Zmäkčovacie zábal chodidiel.

Kľúčové pojmy: kombinovaná pedikúra, skalpel, zmäkčovací zábal chodidiel

Výkonový štandard:

- zdôvodniť význam kombinovanej techniky ošetrovania chodidiel,
- popísať a demonštrovať zmäkčovací zábal chodidiel,
- demonštrovať kombinovanú techniku ošetrovania chodidiel.

Obsahový štandard:

Tematický celok: Ošetrovanie zarastených nechtov.

Témy: Charakteristika zarasteneho nechta. Pomôcky a nástroje na ošetrovanie zarastených nechtov. Postupy ošetrovania zarastených nechtov.

Kľúčové pojmy: zarastený necht, nástroje na ošetrovanie zarasteneho nechta

Výkonový štandard:

- popísať význam ošetrovania zarastených nechtov,
- pripraviť pomôcky a nástroje na ošetrovanie zarastených nechtov,
- demonštrovať techniky ošetrovania zarasteneho nechta (čistenie nechtového valu, uvoľnenie nechtového valu, band aid technika, podbrusovanie a vystrihnutie nechta v nechtovom vale, zástrih nechta, tamponádovacie postupy).

Obsahový štandard:

Tematický celok: Ošetrovanie hyperkeratotických stavov.

Témy: Ošetrovanie hyperkeratóz rôznej etiológie. Ošetrovanie ragád, callusov a clavusov.

Kľúčové pojmy: hyperkeratóza, ragáda, calus, clavus

Výkonový štandard:

- popísať príčiny vzniku hyperkeratóz,
- zdôvodniť význam ošetrovania hyperkeratóz,
- demonštrovať techniky ošetrovania hyperkeratóz, ragád (prasklín), callusov (mozoľov) a clavusov (kurích ôk).

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Orthonyxia.**

Témy: **Charakteristika orthonyxie. Druhy nechtových špon. Aplikácia nechtových špon.**

Kľúčové pojmy: **orthonyxia, špona, drôt, lepidlo, aplikátor**

Výkonový štandard:

- popísať jednotlivé druhy nechtových špon,
- zdôvodniť význam aplikácie nechtových špon,
- pripraviť pomôcky na aplikáciu jednotlivých druhov špon,
- demonštrovať techniky aplikácie jednotlivých druhov špon,
- popísať jednotlivé fázy pozitívnej deformácie nechtu,
- prognózovať nápravy rastu nechtu,
- popísať príčiny deformácie nechtového aparátu,
- edukovať pacienta v prevencii opätovnej deformácie nechtového aparátu.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Nechtová protetika.**

Témy: **Poruchy nechtového aparátu. Protetické materiály. Druhy postupov protézovania (nalievací technika, technika náhradného nechta, IMPRO systém). Aplikácia nechtovej protézy. Domáca starostlivosť o protézu nechta.**

Kľúčové pojmy: **necht, protéza nechta, nechtový pahýľ, traumatické porušenie nechtovej platničky, prípravky na domácu starostlivosť o nechtovú protézu**

Výkonový štandard:

- popísať poruchy nechtového aparátu,
- prognózovať protézovanie nechtovej platničky podľa poruchy nechtového aparátu,
- charakterizovať jednotlivé druhy protetických materiálov,
- popísať prípravu pomôcok na aplikáciu protetických materiálov,
- demonštrovať techniky protézovania a následnej výmeny protéz nechtových platničiek,
- edukovať pacienta o domácej starostlivosti o nechtovú protézu.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Ošetrovanie mykotických nechtov.**

Témy: **Onychomykóza. Pôvodcovia onychomykózy. Príčiny onychomykózy. Prejavy mykóz na nechtoch. Kvantifikácia štádií onychomykózy. Podmienky na mykologický odber - s čo najnižšou mierou falošne negatívnych výsledkov mykologickej analýzy. Odber biologického materiálu na mykologický rozbor. Čítanie výsledkov mykologického**

rozboru. Príprava nechta na liečbu u dermatológa. Edukácia pacienta o dekontaminácii a dekontaminačná podpora liečenia mykózy nechta u dermatológa. Prognostika vyliečenia onychomykózy.

Kľúčové pojmy: onychomykóza, mikrobiologické laboratórium, mykologický rozbor, prognóza vyliečenia nechta

Výkonový štandard:

- popísať onychomykózy, pôvodcov a príčiny ich vzniku,
- popísať prejavy mykóz na nechtoch
- zhodnotiť kvantifikáciu štádia onychomykóz,
- demonštrovať techniku odberu materiálu na mykologický rozbor,
- špecifikovať výsledky mykologického rozboru,
- demonštrovať techniku ošetrovania mykotického nechta a jeho prípravu na liečbu u dermatológa,
- edukovať pacienta o dekontaminácii a dekontaminačná podpora liečenia mykózy nechta u dermatológa,
- demonštrovať dekontaminačné pravidlá chrániace pacienta pred sekundárnou infekciou,
- prognózovať vyliečenie onychomykózy.

Obsahový štandard:

Tematický celok: Okluzívne techniky.

Témy: Oklúzia v podológii. Druhy okluzívnych zábalov. Materiály používané na oklúzie. Mast'ové a iné preparáty používané v podologickej oklúzii. Techniky aplikácie okluzívnych zábalov.

Kľúčové pojmy: oklúzia, materiál, ragáda, odl'ahčenie

Výkonový štandard:

- popísať význam oklúzie v podológii,
- charakterizovať druhy okluzívnych zábalov,
- pripraviť materiály používané pre oklúzovanie,
- popísať prípravky vhodné pre jednotlivé typy okluzívnych zábalov,
- demonštrovať techniku aplikácie podologickej okluzívnych zábalov.

UČEBNÉ OSNOVY PREDMETU

PREVENCIA DIABETICKEJ NOHY PDN

Študijný odbor	podológ
Forma, spôsob a organizácia štúdia	externé večerné pomaturitné kvalifikačné štúdium pre absolventov SŠ

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet prevencia diabetickej nohy, ako súčasť odbornej zložky vzdelávania, poskytuje žiakom poznatky o nohách diabetikov a diabetickej nohe s ich špecifickými požiadavkami na ošetrovacie techniky a praktické zručnosti a schopnosti k výkonu jednotlivých druhov podologických úkonov pri ošetrovaní tohto špecifického druhu rizikového pacienta. Realizovaním moderných foriem, prostriedkov a vyučovacích metód sa vytvárajú podmienky pre formovanie a rozvíjanie logického, tvorivého myslenia a konania žiakov. Tvorivé myslenie umožňuje žiakom správne aplikovať teoretické poznatky pri riešení problémových úloh praktického charakteru.

CIELE PREDMETU

Cieľom vyučovania predmetu prevencia diabetickej nohy je v maximálne možnej miere prispieť k splneniu cieľov odborného vzdelávania a osvojenie si kľúčových kompetencií prostredníctvom obsahu učiva tohto predmetu. Žiaci majú pracovať so základnou odbornou terminológiou, osvojiť si schopnosť vyhľadávať odborné informácie v literatúre a informačných médiách, vhodne prezentovať odborné poznatky, analyzovať vybrané problémy, aplikovať poznatky pri riešení konkrétnych úloh rôznej zložitosti a viesť správne karty klientov. Mali by chápať a vysvetliť javy a procesy prebiehajúce v ľudskom organizme v súvislosti s ochorením diabetes mellitus, vedieť používať základné myšlienkové operácie na získavanie nových poznatkov, logicky spájať poznatky nadobudnuté štúdiom aj iných vedných odborov a využiť ich pri riešení problémových úloh. Cieľom je naučiť základné podologické postupy a ich modifikáciu aplikovanú pri jednotlivých úkonoch chodidiel diabetikov, preukázať praktické zručnosti pri vyhľadávaní lokalít so zvýšeným rizikom tvorby defektov na chodidlách a praktické zručnosti ich správneho ošetrovania, zdôvodniť indikácie a kontraindikácie jednotlivých postupov a techník ošetrovania, demonštrovať osvojenie si základných bezpečnostných a hygienických zásad v podologických činnostiach pri ošetrovaní nôh diabetikom, prakticky preukázať schopnosť viesť dokumentáciu o ošetrovaní, preukázať schopnosti profesionálnej komunikácie, etiky, empatie a asertívneho správania sa vo vzťahu podológ – pacient.

ROZPIS UČIVA

1. ročník večerného štúdia 2 (1) hodiny týždenne, spolu 64 hodín, z toho 32 hodín cvičení
2. ročník večerného štúdia 1 (1) hodina týždenne, spolu 32 hodín z toho 32 hodín cvičení

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD PREDMETU

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Bezpečnosť a ochrana zdravia pri podologických ošetrovaniach nekritických, semikritických a kritických pacientov.**

Témy: **Základné hygienické opatrenia prevencie nákaz v podmienkach podológie. Dekontaminácia - mechanická očista, dezinfekcia, sterilizácia na úseku zdravotníckych zariadení. Špecifiká dekontaminácie prostredia, pracovných nástrojov a prístrojov pri podologickom ošetrovaní nekritických, semikritických a kritických pacientov.**

Kľúčové pojmy: zdravé a bezpečné pracovné prostredie, nákaza, infekcia, epidémia, pandémia, osobné ochranné prostriedky, hygiena, nozokomiálne nákazy, dekontaminácia, dezinfekcia, sterilizácia v zdravotníckych zariadeniach

Výkonový štandard:

- popísať základné bezpečnostné opatrenia prevencie nákaz pri podologických ošetrovaniach, popísať správne ergonomické rozčlenenie prevádzky,
- popísať klasifikáciu rozdelenia pacientov podľa rizika pri ošetrovaní s prihliadnutím na ich zdravotný stav,
- popísať rozdiely dekontaminačných postupov pre pacientov nekritických, semikritických a kritických,
- vymenovať základné hygienické opatrenia prevencie nákazy pre pacientov nekritických, kritických a semikritických,
- popísať príznaky u pacienta s rizikom infekcie /kožné ochorenia, edém, zmena teploty a farby kože/,
- preukázať hygienické návyky pri podologickom ošetrovaní pacientov s diabetom,
- popísať postup dekontaminácie pracoviska a použitých nástrojov po ošetrovaní nekritických, semikritických a kritických pacientov,
- charakterizovať postup prevencie nozokomiálnych nákaz v podmienkach podológie.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Diabetes mellitus.**

Témy: **Charakteristika ochorenia DM. Glykémia a jej zisťovanie. Vplyv cukru na ľudský organizmus. Glykemická krivka. Hyperglykemické a hypoglykemické stavy. Vplyv hyperglykemických stavov na ľudský organizmus. Inzulínová intolerancia. Komplikácie diabetu. Správne stravovanie a životný štýl diabetika. Edukácia pacientov s diabetom. Obúvanie a kondícia dolných končatín u diabetikov. Základné vyšetrovacie metódy kondície dolných končatín u diabetikov v podmienkach podológie.**

Kľúčové pojmy: glykémia, diabetes mellitus, hyperglykémia, hypoglykémia, inzulín, pankreas, výživa a stravovací režim, edukácia

Výkonový štandard:

- charakterizovať ochorenie diabetes mellitus, popísať formy diabetu,
- popísať glykémiu, malú a veľkú glykemickú krivku,
- charakterizovať hyperglykemické a hypoglykemické stavy a vplyv hyperglykémie na ľudský organizmus,
- charakterizovať inzulínovú intoleranciu a komplikácie diabetu,
- edukovať pacienta o správnej starostlivosti o nohy a chodidlá pri ochorení DM,
- popísať správny stravovací režim diabetika, edukovať diabetika o životnom štýle,
- popísať vhodnú obuv, ponožky a ich správne obúvanie u diabetika,
- vymenovať základné vyšetrovacie metódy kondície dolných končatín u diabetikov v podmienkach podológie.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Prevencia diabetickej nohy.**

Témy: Noha diabetika. Diabetická noha - klasifikácia DN podľa Wagnera. Syndróm diabetickej nohy. Neuropatia a ischemia. Diabetická polyneuropatia. Edukácia pacientov pred vznikom neurologických alebo ischemických ulcusov.

Kľúčové pojmy: noha diabetika, diabetická noha, edukácia, rizikové faktory vzniku DN

Výkonový štandard:

- popísať rozdiel medzi nohou diabetika a diabetickou nohou,
- charakteristika klasifikácie diabetickej nohy podľa Wagnera,
- vymenovať a zaradiť pacienta podľa príznakov na nohách do štádia DN podľa Wagnera a určiť závažnosť stavu chodidla a končatiny.
- popísať rozdiel medzi ischemickou, neuroischemickou a neurologickou poruchou u diabetika,
- popísať diabetickú polyneuropatiu,
- vymenovať základné vyšetrovacie metódy dolnej končatiny pre ďalšiu diagnostiku a liečbu u lekára (teplota končatín, citlivosť končatín na teplo a chlad, citlivosť končatín na mikofilamentu, test neuropad – potenie chodidiel, vyšetrenie citlivosti ladičkou)
- popísať úlohu podológa pri predchádzaní SDN,
- edukovať pacienta o aktuálnom stave chodidiel a dolných končatín, o starostlivosti o nohy a chodidlá a ich udržiavaní v dobrej kondícii bez prejavov SDN.

Obsahový štandard:

Tematický celok: Komplikácie diabetika na dolných končatinách.

Témy: Poruchy dolných končatín pred ochorením a ich vplyv na rozvoj SDN. Wagnerova klasifikácia DN. Charakteristika ischemickej nohy. Charakteristika neuropatickej nohy. Charakteristika neuroischemickej nohy. Rizikové faktory rozvoja SDN. Základné vyšetrovacie metódy nôh diabetikov v podmienkach podologických ambulancií. Domáca starostlivosť o nohy diabetikov.

Kľúčové pojmy: stupne Wagnerovej klasifikácie DN, ischemia, neuropatia a polyneuropatia, profylaxia SDN

Výkonový štandard:

- vymenovať poruchy dolných končatín pred ochorením a ich vplyv na rozvoj SDN,
- popísať Wagnerovu klasifikáciu DN a jej stupne,
- charakterizovať ischemickú, neuroischemickú a neuropatickú nohu diabetika,
- charakterizovať základné vyšetrovacie metódy v podmienkach podologických ambulancií,
- edukovať diabetika o domácej starostlivosti o nohy - komplikácie dolných končatín, riziká rozvoja SDN, prognostika a profylaxia SDN.

Obsahový štandard:

Tematický celok: Manažment diabetickej nohy.

Témy: Manažment DN podľa Wagnerovej klasifikácie DN. Vplyv patogénov (vírusy, baktérie, huby a sinice) na zmenu nohy diabetika a na diabetickú nohu. Povolené a zakázané úkony podológa na nohách diabetikov. Odosielanie diabetika so SDN k odborným lekárom a jeho správna základná anamnéza. Dokumentácia aktuálneho stavu chodidla diabetika pre ďalšie vyšetrenia u odborného lekára.

Kľúčové slová: **patogény, anamnéza, dokumentácia**

Výkonový štandard:

- popísať jednotlivé kroky manažmentu diabetickej nohy,
- objasniť mikrobiológiu a vplyv patogénov so zameraním sa na SDN,
- popísať dovolené a zakázané úkony podológa pri ošetrovaní pacientov s diabetom,
- popísať techniky ošetrovania nôh diabetikov,
- viesť dokumentáciu aktuálneho stavu chodidla diabetika,
- charakterizovať základnú anamnézu diabetika a popísať odosielanie diabetika k lekárovi,
- popísať dekontaminačné pravidlá chrániace pacienta pred sekundárnou infekciou.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Ischémia dolnej končatiny.**

Témy: **Anatómia ciev dolných končatín. Cievne poruchy dolných končatín. Cievne poruchy dolných končatín pri ochorení diabetes mellitus. Charakteristika ischemickej dolnej končatiny. Štádiá ischemických porúch dolnej končatiny. Kompresná terapia pre dolné končatiny. Vplyv venózneho insuficiencie pre rozvoj ischémie DK pri pacientoch s ochorením diabetes mellitus. Rozdiely rizika tvorby ulcusov pre pacientov s venóznou insuficienciou a kombinovanou venóznou insuficienciou s diabetes mellitus. Vred predkolenia a iné komplikácie venózneho insuficiencie týkajúce sa dolnej končatiny.**

Kľúčové pojmy: **oklúzia, ischémia, kompresná terapia, ulcus ischemických, štádium ischémie, venózna insuficiencia.**

Výkonový štandard:

- popísať anatómiu ciev dolných končatín a cievne poruchy dolných končatín,
- charakterizovať ischemickú dolnú končatinu a jej štádiá,
- zdôvodniť význam kompresnej terapie pre dolné končatiny,
- vysvetliť rozdiely aplikácie kompresnej terapie pri venózných ochoreniach a ischémii dolných končatín na podklade diabetu,
- charakterizovať vred predkolenia a iné komplikácie venózneho insuficiencie týkajúce sa dolných končatín.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Polyneuropatia dolnej končatiny.**

Témy: **Anatómia nervov dolnej končatiny. Poruchy nervov dolnej končatiny. Mononeuropatia, neuropatia a polyneuropatia – charakteristika. Prejavy mononeuropatie, neuropatie a polyneuropatie na dolných končatinách. Parestézy dolných končatín a ich vplyv na vznik ulcusov na chodidlách. Vyšetrovacie metódy porúch nervových vedení a ich kvantifikácia.**

Kľúčové pojmy: **mononeuropatia, neuropatia, polyneuropatia**

Výkonový štandard:

- popísať anatómiu nervov dolných končatín a ich poruchy,
- charakterizovať mononeuropatiu, neuropatiu a polyneuropatiu a ich prejavy na dolných končatinách,
- popísať parestézy dolných končatín a ich vplyv na vznik ulcusov chodidiel,
- popísať vyšetrovacie metódy vedenia nervových vzruchov a ich kvantifikáciu.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Charkotova osteoartropatia (ďalej CHOAP)**

Témy: **Anatómia kostí dolnej končatiny (podrobná). Aseptické nekrózy dolnej končatiny. Nekrózy kostí dolnej končatiny z neznámych príčin. CHOAP – charakteristika ochorenia. Profylaxia ortopedických porúch pri CHOAP. Vyšetrovacie metódy pre diagnostiku CHOAP. Profylaxia tvorby ulcusov pri CHOAP.**

Kľúčové pojmy: **aseptická nekróza, Charkotova osteoartropatia, profylaxia**

Výkonový štandard:

- popísať anatómiu kostí dolnej končatiny (podrobnú),
- popísať aseptické nekrózy na dolnej končatine a nekrózy kostí z neznámych príčin,
- charakterizovať podstatu ochorenia CHOAP,
- vymenovať vyšetrovacie metódy diagnostiky CHOAP,
- opísať profylaxiu ortopedických porúch a tvorby ulcusov pri CHOAP.

UČEBNÉ OSNOVY PREDMETU

PROTETIKA A PROTETICKÉ POMÔCKY V PODOLÓGII PPP

Študijný odbor	podológ
Forma, spôsob a organizácia štúdia	externé večerné pomaturitné kvalifikačné štúdium pre absolventov SŠ

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet protetika a protetické pomôcky v podológii, ako súčasť odbornej zložky vzdelávania poskytuje žiakom poznatky o jednotlivých druhoch protetických pomôcok a protetických techník a praktické zručnosti a schopnosti k výkonu jednotlivých druhov podologických postupov ošetrovaní v súvislosti s aplikáciou a výrobou protetických pomôcok. Realizovaním moderných foriem, prostriedkov a vyučovacích metód sa vytvárajú podmienky pre formovanie a rozvíjanie logického a tvorivého myslenia a konania študentov. Tvorivé myslenie umožňuje študentom správne aplikovať teoretické poznatky pri riešení problémových úloh praktického charakteru.

CIELE PREDMETU

Cieľom vyučovania predmetu protetika a protetické pomôcky je v maximálne možnej miere prispieť k splneniu cieľov odborného vzdelávania a osvojenie si kľúčových kompetencií prostredníctvom obsahu učiva tohto predmetu. Žiaci majú pracovať so základnou odbornou terminológiou, osvojiť si schopnosť vyhľadávať odborné informácie v literatúre a informačných médiách, vhodne prezentovať odborné poznatky, analyzovať vybrané problémy, aplikovať poznatky pri riešení konkrétnych úloh rôznej zložitosti a viesť správne dokumentáciu klientom/pacientom. Mali by chápať a vysvetliť javy a procesy prebiehajúce v ľudskom organizme, vedieť používať základné myšlienkové operácie na získavanie nových poznatkov, logicky spájať poznatky nadobudnuté štúdiom aj iných vedných odborov a využiť ich pri riešení problémových úloh. Cieľom je naučiť praktické zručnosti výroby a aplikácie protetických pomôcok a ich modifikácií aplikovaných pri jednotlivých úpravách postavenia chodidla a postury, preukázať praktické zručnosti pri výrobe protetických pomôcok a tým predchádzaniu defektov na chodidlách a porúch postury tela, zdôvodniť indikácie a kontraindikácie aplikácie jednotlivých protetických pomôcok, demonštrovať osvojenie si základných bezpečnostných a hygienických zásad pri výrobe protetických pomôcok, prakticky preukázať schopnosť viesť dokumentáciu o aplikácii protetickej pomôcky, preukázať schopnosti profesionálnej komunikácie, etiky, empatie a asertívneho správania sa vo vzťahu podológ – pacient.

ROZPIS UČIVA

1. ročník večerného štúdia 1 hodina týždenne, spolu 32 hodín
2. ročník večerného štúdia 1 hodina týždenne, spolu 32 hodín

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD PREDMETU

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Korektory. Silikónové a gélové korektory vyrábané sériovo.**

Témy: **Materiály na výrobu sériovo vyrábaných korekčných pomôcok. Korektory a ich použitie. Ochranné korekčné pomôcky.**

Kľúčové pojmy: **materiál, korektor, profylaxia**

Výkonový štandard:

- popísať materiály na výrobu sériovo vyrábaných korekčných pomôcok,
- popísať indikácie a kontraindikácie aplikácie korektorov na dolnej končatine,

- popísať výhody a nevýhody použitia jednotlivých protetických materiálov pre konkrétne korektory na prsty nôh.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Výroba individuálnych silikónových korektorov.**

Témy: **Materiály používané na výrobu individuálne vyrábaných korektorov. Druhy individuálne vyrábaných korektorov. Postup výroby individuálneho korektora. Indikácie a kontraindikácie aplikácie individuálneho korektora.**

Kľúčové pojmy: **individuálny korektor, výroba, materiál**

Výkonový štandard:

- charakterizovať materiály na výrobu individuálne vyrábaných korektorov,
- vymenovať druhy individuálne vyrábaných korektorov,
- popísať postup výroby individuálneho korektora,
- demonštrovať praktickú výrobu individuálneho korektora,
- popísať indikácie a kontraindikácie aplikácie individuálneho korektora.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Protetika. Sériovo vyrábané protetické pomôcky pre dolné končatiny.**

Témy: **Charakteristika protetiky. Druhy sériovo vyrábaných protetických pomôcok pre dolnú končatinu (protézy, ortézy, prstov a častí končatín, protetické topánky, topánky na odľahčenie DARCO). Aplikácia sériovo vyrábaných protetických pomôcok.**

Kľúčové pojmy: **protetická pomôcka, walker, darco topánka, odľahčenie**

Výkonový štandard:

- charakterizovať protetiku,
- popísať základy výroby a druhy sériových protetických pomôcok pre dolné končatiny,
- vymenovať indikácie a kontraindikácie aplikácie jednotlivých druhov sériovo vyrábaných protetických pomôcok,
- demonštrovať aplikáciu sériovo vyrábaných protetických pomôcok,
- prognózovať nápravy postavenia chodidla v súvislosti s aplikáciou sériovo vyrábanej protetickej pomôcky.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Sériovo vyrábané vložky do topánky a peloty.**

Témy: **Charakteristika vložky do topánky (vložky žliabkové, s držaním stredonožia, odľahčením päty, tanečné vložky do topánok, vložky na šport, hygienické vložky do topánok, termo vložky).**

Vložka do topánky celá, trojštvrťová, podpätienka, Jungova bandáž a srdiečko. Protetické materiály na výrobu sériových vložiek do topánky. Prístroje na výrobu sériových vložiek do topánky.

Kľúčové pojmy: **vložka do topánky, podpätienka, metatarzálna pelota, pelota**

Výkonový štandard:

- vymenovať druhy vložiek do topánky,

- charakterizovať protetické materiály na výrobu sériových vložiek do topánky,
- popísať prístroje na sériovú výrobu vložiek do topánky,
- popísať techniky výroby sériových vložiek do topánky,
- edukovať pacienta o domácej starostlivosti o sériovú vložku do topánky.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Výroba individuálnych vložiek do topánky.**

Témy: **Materiály na výrobu vložiek do topánky. Prístroje na výrobu individuálnych vložiek do topánky. Peloty a technika výroby individuálnych vložiek do topánky.**

Kľúčové pojmy: **vložky do topánok, konštrukcia, peloty, materiály**

Výkonový štandard:

- popísať druhy protetických materiálov,
- popísať prístroje na výrobu individuálnych vložiek do topánky,
- popísať postup výroby individuálnych vložiek do topánky,
- demonštrovať techniky výroby individuálnych vložiek do topánky,
- edukovať pacienta o domácej starostlivosti o protetické pomôcky.

UČEBNÉ OSNOVY PREDMETU

ODBORNÁ PRAX – PODOLOGICKÉ OŠETRENIA POO

Študijný odbor	podológ
Forma, spôsob a organizácia štúdia	externé večerné pomaturitné kvalifikačné štúdium pre absolventov SŠ

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Odborná prax – podologické ošetrenia, ako súčasť odbornej zložky vzdelávania, umožňujú žiakom prakticky aplikovať v klinických podmienkach teoretické a praktické poznatky, ktoré získali v odborných a všeobecno-vzdelávacích predmetoch, preukázať praktické zručnosti v jednotlivých úkonoch ergonómie pracoviska, práce s jednotlivými podologickými nástrojmi a prístrojmi, suchú, mokrá a kombinovanú pedikúru, ošetrovanie zarasteného nechtu, ošetrovanie rôznych hyperkeratotických stavov, ošetrovanie mykotických nechtov, orthonyxia a oklúzia. Žiaci v rámci tohto predmetu zdôvodňujú indikácie a kontraindikácie jednotlivých pracovných postupov v závislosti od zdravotného stavu konkrétneho pacienta. Preukazujú praktické zručnosti pri aplikácii jednotlivých pracovných postupov pri ovládaní znalostí základných bezpečnostných a hygienických zásad v profesionálnych činnostiach. Tento predmet integruje vedomosti, zručnosti, postoje a vyžaduje preukázanie schopností profesijnej komunikácie vo vzťahu podológ – pacient. Realizovaním moderných foriem, prostriedkov a vyučovacích metód sa vytvárajú podmienky pre formovanie a rozvíjanie logického a tvorivého myslenia a konania študentov. Tvorivé myslenie umožňuje študentom správne aplikovať poznatky pri riešení problémových úloh teoretického aj praktického charakteru. Predmet poskytuje praktické overenie si teoretických vedomostí z odborných predmetov (podológia, podologické techniky, prevencia diabetickej nohy, protetika a protetické pomôcky v podológii, zdravie a klinika chorôb, dermatológia, preventívne lekárstvo, organizácia zdravotníctva, prvá pomoc, psychológia, pedagogika a profesijná komunikácia).

CIELE PREDMETU

Cieľom vyučovania odbornej klinickej praxe – podologických ošetrení je v maximálnej možnej miere prispieť k splneniu cieľov odborného vzdelávania a osvojeniu si kľúčových kompetencií prostredníctvom obsahu učiva. Predmet poskytuje praktické overenie si teoretických vedomostí z odborných predmetov (podológia, podologické techniky, prevencia diabetickej nohy, protetika a protetické pomôcky v podológii, zdravie a klinika chorôb, dermatológia, preventívne lekárstvo, organizácia zdravotníctva, prvá pomoc, psychológia, pedagogika a profesijná komunikácia).

Žiaci sa majú naučiť vhodne prezentovať odborné poznatky, analyzovať vybrané problémy, aplikovať poznatky pri riešení konkrétnych úloh rôznej zložitosti. Mali by chápať a vysvetliť vybrané javy a procesy prebiehajúce v ľudskom organizme, vedieť používať základné myšlienkové operácie na získavanie nových poznatkov, logicky spájať poznatky nadobudnuté štúdiom aj iných vedných odborov a využiť ich pri riešení problémových úloh.

ROZPIS UČIVA

- 1. ročník večerného štúdia 5 hodín týždenne v druhom polroku, spolu 80 hodín cvičení**
- 2. ročník večerného štúdia 6 hodín týždenne, spolu 192 hodín cvičení**

Odbornú klinickú prax na výučbovom pracovisku zabezpečujú učitelia s príslušnou odbornou spôsobilosťou. Základné poučenie o predpisoch bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci vykoná učiteľ na začiatku prvého ročníka v rámci úvodného tematického celku osobitne v odbornej učebni v škole a osobitne v zdravotníckom zariadení. Na zdôraznenie hľadiska bezpečnosti práce a zdôvodnenie zodpovednosti žiakov za bezpečnosť práce sa vyžaduje, aby žiaci podpísali vyhlásenie o tom, že boli riadne poučení o bezpečnostných predpisoch.

ROZPIS PRACOVÍSK

Zdravotnícke zariadenie ústavnej zdravotnej starostlivosti	1. ročník		2. ročník		Spolu
	Minimálny počet týždňov	Počet hodín	Minimálny počet týždňov	Počet hodín	Počet hodín za štúdium
pracoviská internistických disciplín: (oddelenie / klinika: interné, neurologické, diabetologické, FBLR)*	3	15	4	24	39
pracoviská chirurgických disciplín: (oddelenie / klinika: chirurgické, ortopedické, cievne) *	3	15	4	24	39
geriatrické oddelenie: doliečovacie, oddelenie dlhodobo chorých, dom ošetrovateľskej starostlivosti alebo zariadenie poskytujúce sociálnu službu a zároveň ošetrovateľskú starostlivosť*	8	40	16	96	136
zdravotnícke zariadenie ambulantnej zdravotnej starostlivosti: cievna ambulancia dermatovenerologická ambulancia diabetologická ambulancia*	2	10	8	48	58
Spolu	16	80	32	192	272

* žiak absolvuje prax na niektorom z uvedených pracovísk danej disciplíny

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD PREDMETU

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci pre jednotlivé pracovné postupy mokrej, suchej a kombinovanej pedikúry v zdravotníckych zariadeniach.**

Témy: **Základné bezpečnostné opatrenia. Základné hygienické opatrenia. Špecifiká bezpečnosti práce pri mokrej, suchej a kombinovanej pedikúre. Dokumentácia z podologického ošetrovania chodidiel a dolných končatín.**

Kľúčové slová: **ochrana zdravia pri práci, bezpečnosť, hygiena, dokumentácia**

Výkonový štandard:

- preukázať dodržiavanie základných bezpečnostných a hygienických opatrení,
- demonštrovať špecifiká bezpečnosti práce mokrej, suchej a kombinovanej pedikúry,
- viesť dokumentáciu o podologickom ošetrovaní.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Pedikúra.**

Témy: **Mokrú pedikúra. Suchá pedikúra. Kombinovaná pedikúra. Ošetrovanie zarastených nechtov štandardnými postupmi. Ošetrovanie extrémnych hyperkeratotických stavov.**

Kľúčové slová: **pedikúra, zarastené nechty, hyperkeratózy**

Výkonový štandard:

- demonštrovať jednotlivé postupy prístrojového ošetrovania chodidiel (ošetrovanie nechtov, ošetrovanie plosky),
- demonštrovať jednotlivé postupy skalpelového ošetrovania chodidiel (ošetrovanie nechtov, ošetrovanie plosky),
- demonštrovať jednotlivé postupy kombinovaného ošetrovania chodidiel (ošetrovanie nechtov, ošetrovanie plosky),
- popísať indikácie a kontraindikácie jednotlivých druhov pedikúry,
- previesť techniky ošetrovania zarasteného nechta (čistenie nechtového valu, uvoľnenie nechtového valu, band aid technika, podbrusovanie a vystrihnutie nechta v nechtovom vale, zástrih nechta, tamponádovacie postupy),
- demonštrovať techniky ošetrovania hyperkeratóz, ragád (prasklín), callusov (mozoľov) a clavusov (kurích ôk),
- previesť ošetrovanie extrémneho hyperkeratotického stavu chodidiel,
- viesť dokumentáciu o podologickom ošetrovaní.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Orthonyxia.**

Témy: **Techniky orthonyxie. Druhy nechtových špon. Aplikácia nechtových špon.**

Kľúčové pojmy: **orthonyxia, špona, drôt, lepidlo, aplikátor**

Výkonový štandard:

- zisťovať príčiny deformácie nechtového aparátu,
- realizovať techniky aplikácie jednotlivých druhov špon,
- sledovať fázy pozitívnej deformácie nechta,
- prognózovať nápravy rastu nechta,
- edukovať pacienta v prevencii opätovnej deformácií nechtového aparátu,
- viesť dokumentáciu o podologickom ošetrovaní.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Nechtová protetika.**

Témy: **Protetické materiály. Druhy postupov protézovania (nalievacia technika, technika náhradného nechta, IMPRO systém). Aplikácia nechtovej protézy.**

Kľúčové pojmy: **necht, protéza nechta, nechtový pahýľ, traumatické porušenie nechtovej platničky, prípravky na domácu starostlivosť o protézu**

Výkonový štandard:

- orientovať sa v druhoch protetických materiálov,
- prognózovať protézovanie nechtovej platničky podľa druhu poruchy nechtového aparátu,
- demonštrovať techniky protézovania a následnej výmeny protéz nechtových platničiek,
- edukovať pacienta o domácej starostlivosti o nechtovú protézu,
- viesť dokumentáciu o podologickom ošetrovaní.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Ošetrovanie mykotických nechtov.**

Témy: **Onychomykóza. Pôvodcovia onychomykóz. Príčiny onychomykózy. Prejavy mykóz na nechtoch. Kvantifikácia štádia onychomykózy. Podmienky na mykologický odber - s čo najnižšou mierou falošne negatívnych výsledkov mykologickej analýzy. Odber biologického materiálu na mykologický rozbor. Čítanie výsledkov mykologického rozboru. Príprava nechta na liečbu u dermatológa. Edukácia pacienta o dekontaminácii a dekontaminačná podpora liečenia mykózy nechta u dermatológa. Prognostika vyliečenia onychomykózy.**

Kľúčové pojmy: **onychomykóza, mikrobiologické laboratórium, mykologický rozbor, prognóza vyliečenia nechta**

Výkonový štandard:

- zhodnotiť kvantifikáciu štádia onychomykóz,
- demonštrovať techniku odberu materiálu na mykologický rozbor,
- špecifikovať výsledky mykologického rozboru,
- demonštrovať techniku ošetrovania mykotického nechta a jeho prípravu na liečbu u dermatológa,
- edukovať pacienta o dekontaminácii a dekontaminačná podpora liečenia mykózy nechta u dermatológa,
- demonštrovať dekontaminačné pravidlá chrániace pacienta pred sekundárnou infekciou,
- prognózovať vyliečenie onychomykózy,
- viesť dokumentáciu o podologickom ošetrovaní.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Okluzívne techniky.**

Témy: **Oklúzia v podológii. Druhy okluzívnych zábalov. Materiály používané na oklúzie. Masťové a iné preparáty používané v podologickej oklúzii. Techniky aplikácie okluzívnych zábalov.**

Kľúčové pojmy: **oklúzia, materiál, ragáda, odl'ahčenie**

Výkonový štandard:

- pripraviť materiály používané pre oklúzovanie,
- používať prípravky vhodné pre jednotlivé typy okluzívnych zábalov,
- demonštrovať techniku aplikácie podologických okluzívnych zábalov,
- viesť dokumentáciu o podologickom ošetrovaní.

Obsahový štandard:

Tematický celok: **Vyšetrenie biomechaniky chôdze.**

Témy: **Biomechanika chôdze. Statické a dynamické vyšetrenie postury a chôdze.**

Kľúčové pojmy: **biomechanika chôdze, postúra, chôdza, stereotypy chôdze, poruchy postury**

Výkonový štandard:

- dodržiavať zásady hygienických a bezpečnostných štandardov vyšetovania biomechaniky chôdze a postury,
- realizovať pacientom statické a dynamické vyšetrenie postury a chôdze,
- edukovať pacienta o správnom držaní tela,
- viesť záznam o vyšetrení biomechaniky chôdze a posturálnych stereotypoch pacienta.

PRÍLOHOVÁ ČASŤ

Príloha 1

VYMEDZENIE POJMOV V ŠTÁTOM VZDELÁVACOM PROGRAME

Štátny vzdelávací program používa pojmy, ktoré musí akceptovať aj školský vzdelávací program:

Vzdelávací program - Kurikulum (angl. curriculum) - znamená komplexný program riešenia všeobecných a špecifických cieľov, obsahu, metód a foriem vzdelávacieho procesu, stratégií a metód hodnotenia, organizácie a riadenia vzdelávania. Vývoj vzdelávacích programov je otvoreným procesom plánovania, realizácie a hodnotenia inštitucionálneho vzdelávania a vyžaduje si rozhodovanie a praktické riešenia na úrovni štátu, školy a triedy.

Kurikulárny dokument vymedzuje vzdelávací program. Štátny vzdelávací program (v krajinách Európskej únie „National Curriculum“ - Národné kurikulum) je štátom garantovaný rámec, ktorý určuje ciele, obsah vzdelávania, vzdelávacie výstupy a smernice na realizáciu školských kurikul v oblasti formálneho (počiatočného) vzdelávania.

Cieľ vzdelávania v ŠVP vyjadruje normy a požiadavky na celkový vzdelanostný a osobnostný rozvoj žiaka, vymedzuje zámery výchovno-vzdelávacieho procesu a jeho vzdelávacie výstupy, je zameraný na komplexný rozvoj osobnosti žiaka. Sú to navrhované a plánované výsledky vzdelávania a učenia sa. Interpretujeme ich z hľadiska:

- obsahového (spoločenská zameranosť vzdelávania),
- vyučovacieho procesu (vyučovanie predmetov),
- učenia sa žiakov,
- výsledkov vyučovania (skúšanie).

Ciele vyučovacieho procesu musia spĺňať požiadavky na konzistentnosť, primeranosť, jednoznačnosť a kontrolovateľnosť žiackych výkonov s rešpektovaním taxonómie cieľov (úroveň osvojenia učiva).

Ciele vyučovacieho procesu sú usporiadané podľa hierarchie nasledovne:

- **všeobecné ciele** (celospoločenské) sú najabstraktnejšie a vyjadrujú výchovné (afektívne, postojoyé, hodnotové) ciele napr. formovať mravné vedomie, rozvíjať tvorivé myslenie, schopnosť riešiť problémy, schopnosť komunikovať, orientovať sa v informáciách, prevziať zodpovednosť a podobne. Informujú širokú verejnosť o vyučovacom procese školy a zároveň umožňujú, aby spoločnosť mohla klásť požiadavky na školu,
- **inštitucionálne ciele** (ciele školy, skupiny, jednotlivca) reprezentujú požiadavky školy na učebné/študijné odbory napr. profil absolventa, ciele vyučovacích predmetov a ich tematických celkov, výchovné ciele, všetko, čo by mal absolvent vedieť po ukončení vzdelávacieho programu napr. vytvárať kladný vzťah k prírode, prejavovať úctu k rodičom, rozvíjať manuálne a technické zručnosti a pod.,
- **špecifické ciele** (konkrétne) predstavujú ciele vyučovacích hodín vyjadrené výkonmi žiakov v rámci tematických celkov. Sú to ciele:
- **vzdelávacie ciele:** zamerané na všestranný rozvoj osobnosti ako predpokladu seba výchovy a seba vzdelávania. Zabezpečujú rozvoj záujmov a potrieb žiaka, jeho pamäti, reproduktívneho a tvorivého myslenia. Vzdelávacie ciele sú zamerané hlavne na:
- kognitívne (poznávacie) procesy, ktoré zahŕňajú oblasť vedomostí, intelektuálnych zručností, poznávacích schopností (pamäť, myslenie, tvorivosť). Patrí sem porozumenie, aplikácia, analýza, syntéza a kritické hodnotenie,

- psychomotorické (pohybové, zručnosti) procesy, ktorými sa osvojujú zručnosti (reč, písanie, manipulácia) a návyky. Patrí sem imitácia, koordinácia, automatizácia, a pod.,
- **výchovné ciele:** zamerané na formovanie vzťahu žiakov k svetu, aby stanovené hodnoty prijímali, reagovali na ne, akceptovali ich, integrovali a zvnútorňovali sa s nimi. Vzťahujú sa na afektívne procesy vymedzujúce oblasť pocitov, postojov, hodnotovej orientácie a sociálno-komunikatívnych zručností. Patrí sem vnímavosť reagovania, oceňovanie hodnôt, charakter, a pod.

Cieľ vzdelávania je východiskom a podmienkou pre formulovanie obsahu, zabezpečenie procesu vzdelávania a hodnotenia výsledkov vzdelávacieho procesu.

Štandard je stupeň dokonalosti požadovaný pre určitý účel alebo akceptovaný model (vzor, norma, miera), s ktorým sú reálne objekty a procesy rovnakého druhu porovnávané alebo merané. Je to požadovaná a záväzná charakteristika kvantitatívnych alebo kvalitatívnych vlastností určitého objektu alebo javu. Je to miera (hranica), kedy je ešte možné výkon považovať za akceptovateľný.

Vzdelávacie výstupy sú stanovenia o tom, čo žiak vie, chápe a je schopný urobiť, aby ukončil proces učenia/vzdelávania. Ide o štruktúrovaný popis vedomostí, zručností a kompetencií (odborné, všeobecné) nevyhnutných pre výkon určitej pracovnej úlohy, činnosti alebo súboru činností v danom povolaní alebo skupine príbuzných povolaní. Vzdelávacie výstupy v oblasti OVP týkajúce sa získania, potvrdenia a uznania konkrétnej kvalifikácie (úplnej, čiastočnej) stanovené v profile absolventa voláme kvalifikačný štandard. Každý vzdelávacie výstup je vo svojej podstate výkonový štandard.

Hodnotiaci štandard definuje súbor kritérií, organizačných a metodických postupov na overenie dosiahnutých vzdelávacích výstupov. Vychádza z kvalifikačného - výkonového štandardu. Proces hodnotenia vytvára evidenciu o výkone žiaka. Hodnotiaci štandard zahŕňa:

- kritériá hodnotenia pre každú všeobecnú a odbornú spôsobilosť. Určujú, ako stanoviť dôkaz o tom, že výkon žiaka bol preukázaný. Pokiaľ kompetencie stanovujú, čo má žiak vedieť a urobiť v rámci danej pracovnej činnosti, kritériá určujú, podľa čoho to poznáme a či sú tieto kompetencie osvojené. Kritériá musia byť konkrétne, jasné a zodpovedajúce danej kompetencii,
- prostriedky a postupy hodnotenia vymedzujú cesty a spôsoby overovania kompetencií,
- organizačné a metodické pokyny pre maturitné skúšky predstavujú súbor pravidiel a predpisov v rámci všeobecne záväzných právnych predpisov.

Vzdelávacie štandard obsahuje súbor požiadaviek na osvojenie si vedomostí, zručností a kompetencií, ktoré majú žiaci dosiahnuť a vykonať, aby mohli pokračovať vo vzdelávaní v nadväzujúcej časti vzdelávacieho programu alebo aby im mohol byť priznaný stupeň vzdelania. Je súborom výkonových a obsahových štandardov v danom predmete, v danom tematickom celku alebo téme učiva.

Výkonový štandard je základné kritérium úrovne zvládnutia vedomostí, zručností a kompetencií. Vymedzuje kritériá úrovne zvládnutia obsahových štandardov. Sú to významné vedomosti, zručnosti a kompetencie, ktoré má žiak podľa očakávania preukázať po ukončení vzdelávania. Musí odpovedať na otázku „Čo potrebuje žiak vedieť (kognitívna oblasť), čomu musí porozumieť (kognitívna a afektívna oblasť), čo má urobiť (afektívna a psychomotorická oblasť)“, aby splnil úlohu a preukázal svoj výkon. Je zároveň vstupným (cieľová požiadavka) a výstupným (vzdelávacie výstup) štandardom. Výkonový štandard identifikuje merateľnosť

vyučovacieho procesu. Popisuje produkt výučby, nie jej proces. Dôkazom dosiahnutia výkonového štandardu - vzdelávacieho výstupu je objektívne, validné a reliabilné priebežné (vyučovacia hodina) a sumatívne hodnotenie (záverečná, maturitná alebo absolventská skúška) na základe spoľahlivých kritérií, prostriedkov a postupov sumatívneho hodnotenia, ktorým sa overí dosiahnutie výkonovej normy. Na vyučovacej hodine sa stanovujú vzdelávacie výstupy v podobe špecifických cieľov (výkonové štandardy) a po ukončení vzdelávacieho procesu sa stanovujú vzdelávacie výstupy v podobe maturitných tém, zadaní alebo úloh (výkonový štandard) odvodené z profilu absolventa. Z toho dôvodu je kompetenčný profil absolventa zásadným prvkom ŠVP a ŠkVP.

Obsahový štandard vymedzuje základné učivo. Určuje rozsah požadovaných vedomostí, zručností a kompetencií. Vymedzuje požiadavky a podmienky, ktoré určujú obsah vzdelávania (čo sa majú a ako sa majú žiaci naučiť a učiť) a zručnosti (čo majú žiaci urobiť a ako to majú urobiť), aby úspešne zvládli vzdelávacie výstup (preukázali výkon) a vzdelávacie program. Obsahový štandard sa formuluje na základe výkonového štandardu. V ŠVP sú popísané vo vzdelávacích oblastiach.

Kompetencia je preukázaná schopnosť využívať vedomosti, zručnosti, postoje, hodnotovú orientáciu, osobné, sociálne a/alebo metodologické schopnosti na predvedenie a vykonávanie funkcií podľa daných štandardov v práci, pri štúdiu, v osobnom a odbornom rozvoji jedinca a pri jeho aktívnom zapojení sa do spoločnosti, v budúcom uplatnení sa v pracovnom a mimopracovnom živote a pre jeho ďalšie vzdelávanie. V ŠVP a ŠkVP budú stanovené tieto kategórie kompetencií:

Kľúčové kompetencie chápeme ako významnú a dôležitú kategóriu všeobecne integrujúcich, použiteľných a prenosných súborov vedomostí, zručností, postojov, hodnotovej orientácie a ďalších charakteristík osobnosti, ktoré každý človek potrebuje k svojmu osobnému naplneniu a rozvoju, aktívnemu občianstvu, sociálnemu začleneniu, k tomu, aby mohol primerane konať v rôznych pracovných a životných situáciách na takej úrovni, aby si ich mohol ďalej rozvíjať, zachovávať a aktualizovať v rámci celoživotného vzdelávania. Vychádzajú zo Spoločného Európskeho referenčného rámca kľúčových kompetencií pre celoživotné vzdelávanie. Všeobecné kompetencie sú základné kognitívne kompetencie, ktoré sa vyžadujú pre príbuzné skupiny povolání (napr. matematika, čítanie, písanie, riešenie problémov, sociálne, komunikatívne a interpersonálne kompetencie). Vymedzujú široký poznávací základ potrebný pre uplatnenie človeka v spoločnosti a v mimopracovnom živote. Vytvárajú predpoklad celoživotného vzdelávania a prispievajú k profesionalizácii a adaptabilite každého jedinca. Odborné kompetencie sú kompetencie vyšpecifikované z profilov (štandardov) práce, tradičných a nových povolání. Sú to sociálne a komunikatívne kompetencie, strategické schopnosti pri kompetenciách založených na riešení problému pri zabezpečovaní úloh, organizačné kompetencie, iniciatívnosť a aktívnosť. Strategicky ovplyvňujú schopnosti absolventa uplatniť sa na trhu práce, prispôbovať sa jeho zmenám, samostatne rozhodovať o svojej profesijnej kariére a angažovať sa vo svojej vlastnej práci a v spolupráci s inými ľuďmi.

Kvalifikácia je formálny výsledok procesu hodnotenia a validácie, ak kompetentný orgán rozhodne, že jednotlivec úspešne preukázal vzdelávacie výstup podľa validného hodnotiaceho štandardu.

Základné učivo - predstavuje obsahové štandardy, ktoré sú predmetom vzdelávania všetkých žiakov na danom stupni vzdelania. Obsahuje základné vedomosti, zručnosti a kompetencie, ktoré si musí žiak osvojiť na minimálnej požadovanej úrovni. Základné učivo je stanovené v štátnych vzdelávacích programoch.

Rozširujúce (prehlbujúce, doplnkové, fakultatívne) **učivo** - dopĺňa a rozširuje základné učivo na danom stupni vzdelania podľa komplexných požiadaviek odboru štúdia tak, aby absolvent vzdelávacieho programu mohol získať požadovanú kvalifikáciu. Rozširujúce učivo je stanovené v školských vzdelávacích programoch.

Učenie je proces, v ktorom žiak získava, využíva a prispôsobuje si informácie, myšlienky a hodnoty, praktické a kognitívne kompetencie. Prebieha prostredníctvom premýšľania, osobných úvah, obnovy informácií a sociálnych interakcií.

Vedomosti sú výsledkom osvojenia, zhromažďovania a prispôsobovania informácií v priebehu vzdelávania alebo učenia sa. Je to súbor faktov, zásad, teórií a postupov, ktoré sa vzťahujú na oblasť štúdia a práce. V kontexte kvalifikácií sa vedomosti popisujú ako teoretické alebo faktické.

Zručnosti sú spôsobilosti uplatňovať a aplikovať vedomosti a využívať know-how na zvládnutie rôznych úloh a riešenie problémov. V kontexte kvalifikácii sú zručnosti opísané ako kognitívne (napr. uplatnenie logického, kreatívneho alebo intuitívneho myslenia) a praktické (manuálna zručnosť, šikovnosť, pohotovosť a používanie metód, materiálov, prostriedkov, nástrojov a prístrojov).

Hodnotenie je najvýznamnejšou časťou ŠkVP. Je to proces skompletizovania a interpretovania údajov a dôkazov o výkone žiaka. Skúšajúci overujú a porovnávajú výkony (vedomosti, zručnosti a kompetencie) žiakov vo vzťahu ku kritériám. V OVP sa sumatívnym hodnotením (maturitná skúška) overuje, potvrdzuje a uznáva získaná kvalifikácia v danom študijnom alebo učebnom odbore.

Kontrola vyučovacieho procesu je proces, ktorým sa zisťujú a posudzujú výsledky vyučovacieho procesu - vzdelávacie ciele, vzdelávacie výstupy, čiže všetko, čo sa žiaci naučili, osvojili v oblasti kognitívnej, psychomotorickej a afektívnej. Má dve roviny:

1. Zisťovanie výsledkov vyučovacieho procesu: preverovanie, skúšanie
2. Posúdenie výsledku vyučovacieho procesu: hodnotenie, preverovanie výsledkov podľa štandardov

Preverovanie (skúšanie) žiakov je proces zisťovania výsledku vyučovacieho procesu na základe meranie výkonov žiakov (výkonové štandardy), zistenie toho, čo žiaci vedia a čo nevedia, aká je miera toho čo vedia, oproti tomu, čo vedieť majú, ako sa zlepšili v porovnaní sami so sebou alebo skupinou.

Klasifikácia je zaraďovanie jednotlivých výkonov žiaka do výkonnostných stupňov (v SR je päťstupňová klasifikačná stupnica). Základom na pridelenie klasifikačného stupňa (slovom, číslom, známkom), a tým zaradenie výkonu žiaka do niektorej výkonnostnej skupiny, je výsledok získaný skúšaním.

Charakteristika ŠVP je úvodom do vzdelávacieho programu a konkretizuje ho. Vysvetľuje jeho funkciu, vzťah ku školskému vzdelávaciemu programu (ďalej len „ŠkVP“), objasňuje pojmy, akými sú ciele vzdelávania, požiadavky na vzdelávanie, spôsoby a formy získavania vedomostí, zručností a kompetencií, ich vzťah k povolaniu a kvalifikácii, ktorú získavajú absolventi po ukončení programu. Sú záväznými charakteristikami pre ŠkVP. V tejto časti sa

uvádza dĺžka štúdia, nevyhnutné vstupné požiadavky na štúdium, spôsob ukončenia štúdia, poskytnutý stupeň vzdelania, doklad o dosiahnutom vzdelaní, možnosti pracovného uplatnenia, možnosti ďalšieho vzdelávania ako záväzné kritériá pre danú skupinu študijných odborov. Súčasťou charakteristiky je určenie požiadaviek a obmedzení vo vzťahu k prístupnosti povolania z hľadiska veku absolventov, zdravotného a telesného obmedzenia pri výkone povolania, k vhodnosti povolania pre osoby so zníženou pracovnou schopnosťou, k najčastejším chorobám a ohrozenia zdravia v dôsledku výkonu povolania, atď. Požiadavky na bezpečnosť, ochranu zdravia a hygienu práce vychádzajú zo všeobecne záväzných právnych predpisov, nariadení a vyhlášok uplatňovaných v danej skupine študijných odborov. V ŠkVP sú tieto oblasti podrobnejšie špecifikované a rozpracované vzhľadom na konkrétny odbor prípravy.

Profil absolventa ŠVP je kľúčovým východiskom pre školy, ktoré ho rozpracujú vo vlastných ŠkVP. Kompetencie musia spĺňať a pokrývať všetky požiadavky a potreby trhu práce a vzdelávania tak, aby absolvent po ukončení ŠkVP dosiahol konkrétnu kvalifikáciu - všeobecnú a odbornú. Táto časť programu je zásadným reformným obratom pri štruktúrovaní vzdelávania, ktorá si vyžaduje zmenu celkového prístupu ku vzdelávaniu a učeniu sa tak zo strany učiteľa, ako aj žiaka. Ide o proces určenia požiadaviek v podobe výkonových štandardov. V OVP je stanovenie výkonových štandardov výsledkom aktívnej a úzkej spolupráce so zamestnávateľmi v danom odbore štúdia a prípravy. Vytvorením kompetenčného profilu sa v ŠVP sa definujú konkrétne požiadavky na kvalifikovaný výkon (kvalifikačný štandard) pracovných činností v skupine príbuzných povolání (skupina študijných odborov), v ŠkVP sa určujú špecifické požiadavky výkonu absolventa ako potenciálnej pracovnej sily pre danú pracovnú pozíciu vo zvolenom povolaní (študijný alebo učebný odbor).

Rámcový učebný plán je základom pre tvorbu školských učebných plánov. ŠVP stanovuje záväzný minimálny počet hodín na všeobecné vzdelávanie, odborné vzdelávanie vrátane praktického vyučovania (odborný výcvik, odborná alebo umelecká prax, praktické cvičenia, iné).

Disponibilné hodiny slúžia k rozšíreniu časových dotácií všeobecnej a odbornej zložky vzdelávania a sú podporným stimulom pre školy pri rozpracovaní konkrétneho študijného alebo učebného odboru a odborného zamerania pri zohľadnení potrieb školy, rozvojových programov regiónu, zamestnávateľov alebo žiakov. Môžu sa využiť aj na podporu rozvoja osobnosti žiaka, jeho záujmovej orientácie zavedením pestrej škály voliteľných predmetov, prípadne ďalších účelovo zameraných kurzov.

Vzdelávacie oblasti sú okruhy, v ktorých sú stanovené výkonové a obsahové štandardy. Výkonové štandardy sú záväznou normou pre školy na tvorbu vzdelávacích výstupov pre jednotlivé vyučovacie predmety. Obsahové štandardy sú záväznou normou pre školy na štruktúrovanie vyučovacích predmetov. Vzdelávacie oblasti v ŠVP sú orientované na základné učivo, ktoré musia školy povinne rešpektovať. Majú nadpredmetový charakter, čo umožňuje školám rôzne vytvárať vlastné ŠkVP, využívať medzipredmetové vzťahy, rozvíjať aplikačné súvislosti s ohľadom na daný študijný odbor alebo jeho odborné zameranie, rozvoj nových technológií, zmeny vo výrobných programoch podnikov, zahraničné poznatky a skúsenosti, individuálne potreby a špecifiká žiakov, rodičov a spoločnosti. Neoddeliteľnou súčasťou každej vzdelávacej oblasti sú aj výchovné a motivačné aspekty, ktoré sa musia začleniť do obsahu vzdelávania. V ŠkVP sa podľa základného stanovuje rozširujúce učivo, ktoré slúži na prehĺbenie základného učiva s ohľadom na záujmy žiaka, rozvoj jeho nadania, rozhl'adu, daný študijný alebo učebný odbor, odborné zameranie, požiadavky na praktické vyučovanie a pod.

Rozširujúce učivo má prispieť k tomu, aby si žiaci osvojili zodpovedajúce vedomosti, zručnosti a kompetencie, určité postoje, hodnoty, rozhodovanie, atď. Patria tu aj voliteľné a nepovinné predmety, účelové kurzy v oblasti všeobecného a odborného vzdelávania, ktoré podporujú a prehlbujú špecifické záujmy žiaka, zdokonaľujú jeho kompetenčnú úroveň (teoretickú, praktickú, telesnú, osobnostnú). Tento typ učiva sa určí buď na štátnej úrovni alebo na úrovni škôl podľa indikovaných potrieb, záujmov a požiadaviek. Vytvára tiež integratívny vyučovací mostík pre rôzne projekty, písomné práce, a pod. Malo by sa predovšetkým zameriavať na materiálové a energetické zdroje, kvalitu pracovného prostredia, vplyvy pracovných činností na prostredie a zdravie, na technické a technologické procesy a riadiacu činnosť. Rozširujúce učivo sa môže realizovať rôznymi metódami a formami v rámci teoretického a praktického vyučovania, ale aj mimoškolskými aktivitami. V praktickom vyučovaní je vhodné viesť žiakov napr. k správne upotrebeniu, separovaniu a odvozu odpadov, využívaniu úsporných spotrebičov a postupov, dodržiavaniu požiadaviek na bezpečnosť a hygienu práce.

Učebné zdroje chápeme ako učebné pomôcky, prostriedky a didaktickú techniku odporúčané vo vyučovacom procese. Sú nositeľom učiva a používajú sa v rôznych priestoroch (interiéry a exteriéry). Ich súčasťou sú aj moderné technológie vo vzdelávaní. ŠVP odporúča základné učebné zdroje pre danú skupinu študijných odborov. ŠkVP budú špecifikovať tie učebné zdroje, ktoré sú dôležité pre daný odbor štúdia. Učebné zdroje predstavujú zdroj významných informácií a prostriedkov na vytváranie zručností a návykov žiakov, cestu ich motivácie, upevňovania a kontroly nadobudnutých vedomostí, zručností a postojov, orientácie na ich individuálne záujmy.

Vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami je integrálnou súčasťou vzdelávacieho systému. ŠVP predkladá možnosti sprístupniť vzdelávací program čo najširšiemu spektru žiakov. Škola musí zvážiť tieto možnosti a rozhodnúť, či vzdelávací program je vhodný aj pre konkrétnu skupinu žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, či je spôsobilá ho upraviť podľa podmienok, potrieb a druhu znevýhodnenia a prispôbiť podmienky na ich výučbu. Každá škola je však povinná sledovať individuálne potreby a záujmy žiakov a riešiť ich formou individuálnych učebných plánov a špecifických organizačných opatrení (napr. talentovaní alebo hyperaktívni žiaci).

Základné podmienky na realizáciu ŠVP vychádzajú zo všeobecných platných noriem a určujú základné (minimálne) požiadavky na zabezpečenie výchovno-vzdelávacieho procesu. Je úlohou školy, aby tieto požiadavky sformulované v ŠVP konkretizovala vo svojom ŠkVP podľa reálnych potrieb a požiadaviek, aktuálnych cieľov a možností. ŠVP determinuje základné materiálne, personálne a organizačné podmienky, ako aj nevyhnutné podmienky bezpečnosti a hygieny práce.

Príloha 2

ODPORÚČANÉ POSTUPY NA KONTROLU A HODNOTENIE ŽIAKOV

Hodnotenie je jednou z najvýznamnejších činností kontroly vyučovacieho procesu, ktorou sa zisťujú a posudzujú výsledky vzdelávania. Musí spĺňať tieto funkcie:

- diagnostická, ktorá určuje mieru vedomostí, zručností, postojov žiakov a ich nedostatkov,
- prognostická, ktorá identifikuje zodpovedajúce predpoklady, možnosti a potreby ďalšieho vývoja žiakov,
- motivačná, ovplyvňujúca pozitívnu motiváciu žiakov,
- výchovná, formujúca pozitívne vlastnosti a postoje žiakov,
- informačná, ktorá dokumentuje výsledky vzdelávania,
- rozvíjajúca, ktorá ovplyvňuje sebakontrolu a sebahodnotenie žiakov,
- spätnoväzbová, ktorá vplýva na revidovanie procesu výučby.

ŠVP odporúča v rámci celého výchovno-vzdelávacieho procesu akceptovať tieto funkcie a **na základe** nižšie uvedených **kritérií** využívať nasledovné formy hodnotenia:

1. podľa výkonu žiaka

- a) výkonové hodnotenie, v ktorom sa výkon žiaka porovnáva s výkonom iných žiakov,
- b) hodnotenie absolútneho výkonu, kde sa výkon žiaka meria na základe stanoveného kritéria (norma, štandard). Hodnotia sa vzdelávacie výstupy priamo na vyučovacej hodine a po ukončení vzdelávacieho programu maturitné témy, zadania a úlohy na záverečnej, maturitnej a absolventskej skúške,
- c) individuálne hodnotenie, pri ktorom sa porovnáva aktuálny výkon žiaka s jeho predchádzajúcim výkonom.

2. podľa cieľa vzdelávania

- a) sumatívne hodnotenie na jasne definovaných kritériách pri ukončení štúdia (záverečná, maturitná a absolventska skúška),
- b) formatívne hodnotenie zabezpečuje spätnú väzbu medzi žiakom a učiteľom. Hodnotí sa ústne a využíva sa najmä pri hodnotení kľúčových kompetencií.

3. podľa času

- a) priebežné hodnotenie, kde sa žiak hodnotí v priebehu celého vyučovacieho obdobia na vyučovacej hodine,
- b) záverečné hodnotenie, pri ktorom sa žiak hodnotí jednorázovo na konci vyučovacieho obdobia (štvrtročne, polročne, ročne).

4. podľa informovanosti

- a) formálne hodnotenie, kedy je žiak dopredu informovaný o hodnotení a môže sa naň pripraviť (testy, písomné práce, a pod.),
- b) neformálne hodnotenie, pri ktorom sa pozoruje bežná činnosť žiaka vo vyučovacom procese.

5. podľa činnosti

- a) hodnotenie priebehu činnosti, napr. rôznych cvičení, úloh a pod.,
- b) hodnotenie výsledku činnosti, napr. test, výkres, model, výrobok a pod.

6. podľa prostredia

- a) interné hodnotenie, prebieha v škole učiteľmi,
- b) externé hodnotenie prebieha v škole inými ľuďmi napr. učiteľ z inej školy, odborník z praxe, inšpektor a pod.

Hodnotenie v ŠkVP by malo byť založené na **hodnotiacom štandarde**. Je to súbor kritérií, organizačných a metodických postupov na overovanie vzdelávacích výkonov - výkonových štandardov. Zisťuje sa, či žiak predpísaný vzdelávací výstup zvládol alebo nie. Hodnotiaci štandard zahŕňa:

- **Kritériá hodnotenia** zisťujú mieru realizácie plánovaných výsledkov, určujú, ako stanoviť dôkaz o tom, že učenie bolo ukončené a preukázané pre požadovaný výkonový štandard. Je dôležité aby kritériá hodnotenia boli definované na jeden výkon, aby boli konkrétne, jasné, stručné, zamerané buď na proces (činnosť) alebo na výsledok činnosti. V ŠkVP by mali byť jasne deklarované kritériá napr. pre ústnu odpoveď, písomnú prácu, skupinovú prácu, laboratórnu prácu, a pod. Kritériá sumatívneho hodnotenia by mali byť uvedené vzhľadom k stanoveným témam, zadaniam alebo úlohám ako príloha ŠkVP.
- **Spôsoby a postupy hodnotenia** môžu byť rôzne. Pre OVP odporúčame rozdeliť ich podľa nasledovných kritérií:
 - a) podľa počtu skúšaných žiakov
 - individuálne,
 - skupinovo,
 - frontálne.
 - b) podľa časového zaradenia
 - priebežné skúšanie (skúša sa učivo jednej alebo niekoľkých vyučovacích hodín),
 - súhrnné skúšanie (skúša sa učivo tematického celku alebo učivo za celé klasifikačné obdobie),
 - záverečné skúšanie (záverečné, maturitné, absolventské alebo opravné skúšky).
 - c) podľa spôsobu vyjadrovania sa
 - ústne hodnotenie (otázka - odpoveď),
 - písomné hodnotenie (cieľový test, test voľných odpovedí, stanovenie (určenie niečoho), prípadová štúdia, projekt, zistenie a pod.),
 - praktické hodnotenie (cvičenia, simulácie, projekty a pod.).
 - d) podľa vzdelávacích výstupov sa hodnotia kognitívne (rozumové) kompetencie napr. pamäťové alebo aktuálne činnosti a praktické kompetencie (výrobok, proces, postup). Odporúčame zaviesť tzv. „Portfólio“ ako súbor dokumentov o rôznych aktivitách žiaka a jeho výsledkoch, ako aj o oblastiach jeho aktivít, činností a miery ich praktického zvládnutia. Je to súbor dôkazov, ktoré umožňujú hodnotiť rozvoj kompetencií za určité obdobie. Pri hodnotení praktických kompetencií sa veľmi osvedčilo hodnotenie na základe „Referencií“ kompetentných osôb, odborníkov alebo organizácií, ktoré vypovedajú o kvalite vedomostí, zručností a postojoch. Rôzne metódy hodnotenia praktických a kognitívnych kompetencií ukazujú nasledovnú tabuľka.

Zoznam štandardných nástrojov hodnotenia

ODBORNÉ KOMPETENCIE	KOGNITÍVNE KOMPETENCIE
Praktické cvičenia	Ústna odpoveď (krátke, súvislé a obmedzené odpovede, doplnenia)
Simulované situácie	Písomné odpovede (testy)
Úloha hrou	Projekt
Ústne odpovede	Zistenie
Projekt	Stanovenie (niečo určiť)
Zistenie	Porovnanie
Stanovenie (niečo určiť)	Prípadová štúdia
Porovnanie	Školská práca
Prípadová štúdia	Úlohy a cvičenie
Zapisovanie do pracovnej knihy	
Protokoly	
Správy	
Osobný rozhovor	
Dotazník	

Pri rozhodovaní o využití uvedených postupov platia tieto zásady:

- praktické, ústne a písomné overovanie by sa malo používať vtedy, ak je možné overiť kompetencie na základe kritérií v určitom stanovenom čase,
- písomné overovanie by sa malo použiť tam, kde sa dá predložiť vopred pripravený písomný materiál,
- portfólio by sa malo použiť vtedy, keď ide o priebežné hodnotenie a nie je možné hodnotiť kompetencie podľa kritérií v stanovenom čase.

Organizačné a metodické pokyny sa týkajú všeobecne záväzných právnych predpisov, dokumentácie a pravidiel pre záverečnú, maturitnú alebo absolventskú skúšku.

Pravidlá hodnotenia (spôsoby hodnotenia a kritériá hodnotenia) sa musia vypracovať na celé obdobie štúdia pre všetky ročníky. Sú stanovené v učebných osnovách vyučovacích predmetov a sú záväzné pre učiteľa a žiaka. Súčasťou hodnotenia musí byť aj sebahodnotenie žiakov, ich schopnosť posúdiť vlastný výkon, vynaložené úsilie, osobné možnosti a rezervy. V každom ŠkVP musia byť vytvorené jasné a objektívne pravidlá hodnotenia. Pri formulovaní pravidiel sa pridriavajte nasledujúceho usmernenia:

- hodnotenie zameriavame a formulujeme pozitívne,
- hodnotíme podľa miery splnenia (úspešnosť) daných kritérií,
- klasifikujeme iba prebrané a upevnené učivo,
- používame platnú klasifikačnú stupnicu,
- v predmete, v ktorom vyučujú viacerí učitelia, je výsledný stupeň klasifikácie stanovený po vzájomnej dohode,
- písomné práce oznamujeme žiakom vopred,
- učíme žiakov pracovať aj s chybou, a pod.

Príloha 3 ODPORÚČANÉ ZÁSADY PRE TVORBU ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

Školský vzdelávací program (ďalej len „ŠkVP“) je zásadným pedagogickým dokumentom školy, na základe ktorého realizuje škola vzdelávanie v danom učebnom alebo študijnom odbore. Je povinnou súčasťou školskej dokumentácie.

Školské vzdelávacie programy sú postavené na nasledovných princípoch:

- a) vytvárajú pluralitné a konkurenčné vzdelávacie prostredie medzi školami,
- b) podporujú autonómiu a rozhodovacie privilégia škôl,
- c) vytvárajú sa pre konkrétny učebný alebo študijný odbor v danej skupine odborov vzdelávania,
- d) regulujú vzdelávacie podmienky v danej škole,
- e) v plnom rozsahu akceptujú potreby regionálneho trhu práce a rozvojové priority školy,
- f) dodržiavajú základný obsah vzdelávania a prípravy, ktorý vymedzuje štátny vzdelávací program,
- g) za ich vypracovanie a schválenie zodpovedá riaditeľ školy,
- h) súlad so štátnym vzdelávacím programom sleduje, kontroluje a hodnotí Štátna školská inšpekcia.

Pri spracovaní ŠkVP sa stanovujú tieto zásady. ŠkVP

- a) sa vypracuje **na celé obdobie štúdia** a riadi sa podľa relevantných ŠVP,
- b) na jednom stupni vzdelania sa pre jeden samostatný učebný alebo študijný odbor vrátane odborného zamerania vypracuje jeden ŠkVP,
- c) ŠkVP na danom stupni vzdelania bude integrovať rôzne formy vzdelávania - dennú, externú, kombinovanú,
- d) štruktúra ŠkVP musí byť v súlade so školským zákonom:
 - Úvodné identifikačné údaje (názov vzdelávacieho programu, kód a názov odboru štúdia, stupeň vzdelania, názov a adresa školy)
 - Ciele a poslanie výchovy a vzdelávania
 - Vlastné zameranie školy (veľkosť a vybavenie školy, charakteristika pedagogického zboru, kontinuálne vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov, vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy, dlhodobé projekty a medzinárodná spolupráca, spolupráca s rodičmi, sociálnymi partnermi a inými subjektmi)
 - Profil absolventa (charakteristika a kompetencie absolventa)
 - Charakteristika školského vzdelávacieho programu (dĺžka štúdia, forma výchova a vzdelávania, vyučovací jazyk, spôsoby a podmienky ukončovania štúdia, doklad o získanom vzdelaní)
 - Učebný plán
 - Učebné osnovy/moduly pre všetky predmety
 - Materiálno-technické a priestorové podmienky
 - Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní
 - Vnútorný systém kontroly a hodnotenia žiakov
 - Vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy
 - Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov
- e) súčasťou ŠkVP bude aj prevodník na tvorbu učebných plánov, prehľad plánovania rozvoja kľúčových kompetencií, plán ďalšieho vzdelávania pedagogických a odborných

zamestnancov vrátane časového a vecného harmonogramu, prehľad projekčnej činnosti, témy pre záverečné skúšky vrátane hodnotiaceho materiálu, témy (zadania, úlohy) pre maturitné alebo absolventské skúšky vrátane hodnotiaceho materiálu, hodnotiaci materiál pre hodnotenie kľúčových kompetencií a ďalšie materiály podľa rozhodnutia školy,

- f) pri práci s kľúčovými kompetenciami dodržiavajte tieto pravidlá:
- pri tvorbe učebných osnov vyučovacieho predmetu vyberte jeden (prípadne dva) výkonový štandardy kľúčových kompetencií, ktoré sú v rámci predmetu prioritné a súvisia s obsahom výučby,
 - výber kľúčových kompetencií by mal sledovať problematické oblasti osobnosti žiakov alebo rozvoj tých vlastností, ktoré u žiakov najfrekventovanejšie,
 - výber kľúčových kompetencií je nutné organizovať v predmetových komisiách, aby sa v rámci vyučovacích predmetov pokryl čo najväčší počet kľúčových kompetencií,
 - na úrovni triedy sa vyberie jedna spoločná kľúčová kompetencia, ktorú budú rozvíjať a hodnotiť všetci učitelia v rámci vlastných vyučovacích predmetov,
 - každá kľúčová kompetencia musí mať stanovené metódy a formy práce,
 - každá kľúčová kompetencia uvedená v ŠkVP sa musí hodnotiť,
- g) profil absolventa derivujeme zo ŠVP, vybrané zodpovedajúce výkonové štandardy doplníme o ďalšie výkonové štandardy v spolupráci so zamestnávateľmi (analýza povolania) pre konkrétny učebný alebo študijný odbor,
- h) ŠkVP musí mať precízne vypracované pravidlá pre hodnotenie žiakov (kritériá hodnotenia, postupy a prostriedky hodnotenia) a pri svojej tvorbe postupuje v súlade s platnou metodikou.

ŠkVP vypracuje škola v súlade s príslušným ŠVP a metodickým pokynom, ktorým sa určia podrobnosti o tvorbe vzdelávacieho programu. Tvorba ŠkVP je v kompetencií riaditeľa školy, ktorý zodpovedá nielen za jeho kvalitu ale aj za jeho realizáciu. Vzdelávacie program musí zabezpečiť súlad s regionálnymi potrebami trhu práce, s rozvojovými potrebami regiónu a požiadavkami zamestnávateľov na regionálnej alebo miestnej úrovni.

Škola má možnosť požiadať zodpovedajúce vzdelávacie subjekty a objednať si vypracovanie svojho programu. Do projektovania ŠkVP sa môže zapojiť verejné a neštátne inštitúcie.

Pri tvorbe ŠkVP, najmä v oblasti OVP, sa musí zohľadňovať ich relevantnosť a opodstatnenosť k rozvojovým regionálnym programom, strategickým zámerom ekonomického, politického a spoločenského vývoja na národnej regionálnej alebo miestnej úrovni, ku kvalite obsahu vzdelávania, najmä odborného vzdelávania a prípravy a ústretovosť k potrebám a požiadavkám zamestnávateľskej sféry.

Hoci tvorba ŠkVP je v plnej kompetencií riaditeľa školy, konečné schválenie ŠkVP musí prebiehať aj na regionálnej úrovni zriaďovateľom v zmysle všeobecne záväzných právnych predpisov. Po schválení ŠkVP úradom samosprávneho kraja musí byť tento dokument prístupný verejnosti na www stránkach školy.

Školský vzdelávacie program sa môže vypracovať ako štandardný na základe určených vyučovacích predmetov a jeho učebných osnov alebo ako modulový. Je v kompetencii školy zvážiť, ktorý spôsob spracovania školských programov je pre ňu najvýhodnejší. Použitie modulovej štruktúry školských vzdelávacích programov je vhodné najmä vtedy pokiaľ škola

chce ponúknuť individuálne vzdelávacie cesty žiakom, ponúknuť rôzne formy a možnosti vzdelávania v kontexte celoživotného vzdelávania.

Škola bude vypracovávať ŠkVP:

- a) v súlade s príslušným ŠVP a všeobecne záväznými právnymi predpismi,
- b) komplexne, tzn. vymedzí všetky požadované kompetencie absolventa v danom študijnom odbore, vzdelávacie výstupy (výkonové štandardy) a obsah vzdelávania, didaktické postupy uplatňované pri realizácii vzdelávacieho procesu, personálne, materiálne a organizačné podmienky nevyhnutné k dosiahnutiu stanovených cieľov vzdelávania vrátane spolupráce so sociálnymi partnermi pri realizácii programu v dennej forme vzdelávania, ktorí budú v plnej miere podporovať autonómiu a rozhodovacie privilégia škôl,
- c) tak, aby bol prehľadný a poskytoval všetky potrebné informácie o vzdelávaní v danom odbore štúdia a aby umožňoval posúdiť súlad so ŠVP,
- d) tak, aby vytváral podmienky pre uznanie odborných kvalifikácií v danom povolání a tým aj uplatniteľnosť absolventov na trhu práce s dôrazom na daný región školy, ale aj na osobnostný rozvoj absolventov a ich pripravenosť celoživotne sa vzdelávať,
- e) tak, aby vytváral podmienky aj pre vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami alebo dospelých ľudí.